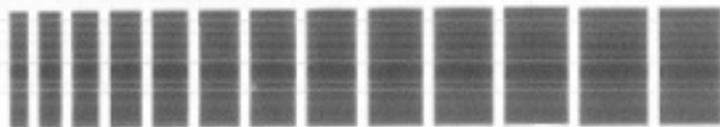

ΗΜΕΡΙΔΑ

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ
ΤΥΔΚ
ΣΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ
ΘΕΣΜΟΥΣ Τ.Α.

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Το ΤΕΕ Μαγνησίας σε συνεργασία με την Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση (ΚΕΚΑΝΑΜ)
διοργανώνει Ημερίδα με θέμα

Ο ρόλος των ΤΥΔΚ στους νέους θεσμούς Τ.Α. (ΤΥΔΚ-Α'βάθμια, Τ.Α-Συμβούλια περιοχής)
το Σάββατο 27 Απριλίου
στο Αμφιθέτρο του ΤΕΕ στο Βόλο - 2ας Νοεμβρίου με Ξενοφώντος.
Εναρξη των εργασιών 9:30 π.μ.

Έχουν προσκληθεί να συμμετάσχουν το Υπ.Εσωτερικών, η ΕΕΤΑΑ, ΚΕΔΚΕ,
Σύλλογοι υπαλλήλων ΥΠΕΣ, κ.α..

Ηλίας Ξηρακιάς
Πρόεδρος Δ.Ε.

ΗΜΕΡΙΔΑ

ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ - ΤΜΗΜΑ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ
ΚΕΚΑΝΑΜ Ν.Α. ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ

*****

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΤΥΛΚ ΣΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ ΘΕΣΜΟΥΣ Τ.Α.

*****

Σάββατο 27 Απριλίου 1996, Αίθουσα Αμφιθεάτρου ΤΕΕ/Μαγνησίας

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Επρακιάς Ηλίας - Πρόεδρος Λ.Ε. ΤΕΕ/Μαγνησίας
Μούχος Μιχαήλ - Πρόεδρος Λ.Σ. & Λιευθύνων
Σύμβουλος ΚΕΚΑΝΑΜ
Φλαμπούρης Κων/νος - Γ.Γραμματέας Λ.Ε.
ΤΕΕ/Μαγνησίας
Μαρκάκης Παύλος - Μέλος Λ.Ε. ΤΕΕ/Μαγνησίας

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

9:15 - 9:30	Προσέλευση
9:30 - 10:00	Χαιρετισμοί
10:00 - 10:15	Ξαρχάκου Ρούλα: Μέλος Λ.Ε. Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας <i>Ο ρόλος των τεχνικών υπηρεσιών στην Τοπική Αυτοδιοίκηση</i>
10:15 - 10:30	Κοντορίζος Βασίλης: Πρόεδρος ΤΕΛΚ Ν.Μαγνησίας <i>Η συγκρότηση και η λειτουργία των Τεχνικών Υπηρεσιών των Συμβουλίων Περιοχής: Προβλήματα - Προοπτικές</i>
10:30 - 10:45	Πραγιάτης Ιωάννης: Λιευθυντής Τεχνικής Υπηρεσίας Υπουργείου Εσωτερικών
10:45 - 11:00	Μούχος Μιχαήλης: Πρόεδρος ΚΕΚΑΝΑΜ Ν.Α.Μαγνησίας <i>Συμβούλια Περιοχής - Οργανισμός εσωτερικής υπηρεσίας, Τεχνικές υπηρεσίες, Ανάγκες κατάρτισης.</i>
11:00 - 11:15	Μαρκάκης Παύλος: Μέλος Λ.Ε. ΤΕΕ/Μαγνησίας
11:15 - 11:30	Γιάτσος Στέργιος: Προϊστάμενος ΤΥΛΚ Ν.Μαγνησίας <i>Προοπτικές ΤΥΛΚ στους νέους Θεσμούς της Τ.Α.</i>
11:30 - 12:00	Διάλειμα
12:00 - 12:30	Παρεμβάσεις - Ομοσπονδία Υπουργείου Εσωτερικών - Σύλλογος Τεχνικών Υπαλλήλων Υπουργείου Εσωτερικών.
12:30	Συζήτηση

1

**ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ
ΕΛΛΑΔΟΣ
ΤΜΗΜΑ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ**

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΗΜΕΡΙΔΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΥΔΚ

Αμφιθέατρο ΤΕΕ
Σάββατο, 27 Απριλίου 1996

ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΜΗΜΑ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΗΜΕΡΙΔΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΥΔΚ

Σάββατο, 27 Απριλίου 1996

Η. ΞΗΡΑΚΙΑΣ:

Κυρίες και κύριοι, καλημέρα σας.

Κύριε βουλευτά, αγαπητέ πρόεδρε της ΤΕΔΚ και αγαπητοί πρόεδροι των Κοινοτήτων του Νομού Μαγνησίας, Δήμαρχε, Αντιδήμαρχε, σας ευχαριστούμε θερμά που ανταποκριθήκατε στην πρόσκλησή μας. Εκτιμήσατε φαίνεται κι εσείς ότι είναι μια σημαντική ημερίδα για ένα θέμα που αφορά όχι μόνο τους μηχανικούς, αλλά και τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Εκ μέρους της Δ.Ε. του ΤΕΕ/Μαγνησίας και των χιλίων μηχανικών που ζουν και εργάζονται στο Νομό μας και έχω την τιμή να εκπροσωπώ, σας ευχαριστώ θερμά που ανταποκριθήκατε στην πρόσκλησή μας και θέλετε να μοιραστείτε μαζί μας μερικές ώρες διαλόγου για ένα σημαντικό κατά την άποψή μας θέμα.

Οι πρόσφατες αλλαγές στο χώρο της Τ.Α. με τη θεσμοθέτηση του δεύτερου βαθμού Αυτοδιοίκησης και των Συμβουλίων Περιοχής, δημιούργησε ανακατατάξεις και στο χώρο των τεχνικών υπηρεσιών που λειτουργούσαν στα πλαίσια των παλιών Νομαρχιών.

Πήραμε την πρωτοβουλία να θέσουμε σε συζήτηση το μέλλον της Τεχνικής Υπηρεσίας Δήμων και Κοινοτήτων, της γνωστής ΤΥΔΚ, μιας ιστορικής θα έλεγε κανείς τεχνικής υπηρεσίας, αφού αποτέλεσε για πολλά χρόνια την Τεχνική Υπηρεσία των μικρών Δήμων και Κοινοτήτων όλης της χώρας και έχει επιτελέσει ένα σημαντικό έργο στην ύπαιθρο της χώρας.

Στην προσπάθειά μας αυτή βρήκαμε αρωγό και το ΚΕΚΑΝΑΜ της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, που συμμετέχει στην οργανωτική επιτροπή, αλλά και όλων σας και της ΤΕΔΚ που με τον πρόεδρό της συμμετέχει με εισήγησή του στη σημερινή μας ημερίδα.

Είναι ένα θέμα όπως είπα που δεν αφορά μόνο τους μηχανικούς, υπάλληλους των υπηρεσιών αυτών, αλλά και τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Το θέμα αποκτά μάλιστα πρόσθετη επικαιρότητα μετά την κατάθεση του νομοσχεδίου για τις περιφέρειες και την ψήφιση πρόσφατα μιας τροπολογίας που καταργεί τους περιφερειακούς διευθυντές ως πολιτικά πρόσωπα, όπου υπαγόταν μέχρι σήμερα και η ΤΥΔΚ.

Ας μου επιτραπεί όμως να κάνω, πριν μιλήσουμε για την ΤΥΔΚ, κάποιους γενικότερους πολιτικούς σχολιασμούς που αφορούν τη διοικητική διάρθρωση της χώρας, που το ΤΕΕ είχε την ευκαιρία από χρόνια να θέσει δημόσια σε διάφορες εκδηλώσεις του.

Είναι κοινός τόπος ότι η Ελλάδα στο τέλος του 20ου αιώνα παραμένει ένα κράτος συγκεντρωτικό με δομές που εξέθρεψαν για πολλά χρόνια ένα πελατειακό πολιτικό σύστημα. Θεσμοί αποκέντρωσης, της πολιτικής εξουσίας, που λειτουργούν πολλά χρόνια στη Δυτ. Ευρώπη, δεν έχουν ακόμα θεσμοθετηθεί και όπου αυτό έγινε όπως ο δεύτερος βαθμός Τ.Α. γίνεται με πολλές εκκρεμότητες όσον αφορά αρμοδιότητες και πραγματική αποκέντρωση της πολιτικής εξουσίας.

Ο πολυκερματισμός των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης της χώρας μας, δεν έχει προηγούμενο σε άλλη Ευρωπαϊκή χώρα. Εδώ δεν έχει γίνει σχεδόν τίποτα για μια ουσιαστική αναकुττάρωση των πρωτοβάθμιων ΟΤΑ.

Η έλλειψη πολιτικής βούλησης για ουσιαστική αποκέντρωση πολιτικής εξουσίας και αυτός ο κατακερματισμός των ΟΤΑ, πιστεύουμε ότι αποτέλεσαν δύο όψεις του ίδιου νομίσματος, δηλαδή εξυπηρέτηση του πελατειακού συστήματος και χειραγώγηση των μικρών ΟΤΑ, ώστε να αποτελέσουν προέκταση της κεντρικής εξουσίας. Όσο πιο αδύναμοι τόσο πιο ευάλωτοι οι ΟΤΑ. Και κανείς δεν ξεχνά εκείνα τα περίφημα κατόπιν ενεργειών μου που συνεχίζονται ίσως σε μικρότερο βαθμό ή με διαφορετικό τρόπο μέχρι τις μέρες μας.

Ο κατακερματισμός αυτός εξέθρεψε σε μεγάλο βαθμό ένα άλλο επίσης πολύ σημαντικό αρνητικό στοιχείο της ελληνικής κοινωνίας, που είναι ο τοπικισμός και οι τοπικές συγκρούσεις πάνω στον οποίο στηρίχθηκαν πολιτικοί παράγοντες ενός ορισμένου τύπου. Πώς αντιμετωπίζει σήμερα η πολιτεία τα δύο σημαντικά αυτά θέματα της πολιτικής αποκέντρωσης και του κατακερματισμού των ΟΤΑ; Με τη θέσπιση κατ' αρχήν του δεύτερου βαθμού Τ.Α. και με τα συμβούλια περιοχής και κίνητρα για συνενώσεις.

Στο πρώτο παρ' όλο που η δευτεροβάθμια Αυτοδιοίκηση, αποτελούσε πάγιο αίτημα δεκαετιών, αλλά τουλάχιστον απ' τη μεταπολίτευση και μετά πιο έντονα, ποτέ δε μελετήθηκε επί της ουσίας, για τη μορφή, τις αρμοδιότητες και τους πόρους, με αποτέλεσμα να μην μπορεί σήμερα, δύο χρόνια σχεδόν μετά την εφαρμογή της να ανταποκριθεί ουσιαστικά στις υποχρεώσεις της. Στο δεύτερο θέμα, που είναι η συνένωση και η αναकुττάρωση των ΟΤΑ, θεσμοθετήθηκαν στη θέση των αναπτυξιακών συνδέσμων τα Συμβούλια Περιοχής που ήρθαν να αποτελέσουν, ως ποίμε τον προθάλαμο εθελοντικών συνενώσεων, αφού τα κίνητρα για εθελοντικές συνενώσεις ουσιαστικά απέτυχαν.

Η μέχρι σήμερα πορεία του θεσμού αυτού, δείχνει ότι με πολλή δυσκολία θα προχωρήσει στο μέλλον, αν δεν ανατεθούν στα Σ.Π. αρμοδιότητες και πόροι που θα αφαιρεθούν από τους πρωτοβάθμιους ΟΤΑ.

Ζούμε σε μια περίοδο έντονων ανακατατάξεων και για να μπορέσουμε να τις παρακολουθήσουμε ως χώρα έχουμε ανάγκη μεγάλων τομών εκσυγχρονισμού σε όλα τα επίπεδα.

Η αποκέντρωση της πολιτικής εξουσίας στις τοπικές κοινωνίες για την αυτοδιοίκηση και αυτοδιαχείριση των τοπικών υποθέσεων είναι απόλυτα αναγκαίο και απαραίτητο βήμα για την ανασυγκρότηση των κοινωνικών και παραγωγικών δυνάμεων της χώρας μας. Είναι η απάντηση στο σύστημα εξάρτησης που παραλύει και δεσμεύει τις δημιουργικές δυνάμεις.

Η συνένωση των χιλιάδων ΟΤΑ που είναι διάσπαρτοι σ' όλη τη χώρα, είναι μέτρο απόλυτης ανάγκης, αν θέλουμε βιώσιμους, αποτελεσματικούς ΟΤΑ, μοχλούς ανάπτυξης στην ύπαιθρο.

Οι Τεχνικές Υπηρεσίες Δήμων και Κοινοτήτων που παρήγαγαν όπως τόνισα μαζί με τους ΟΤΑ, ένα πολύ σημαντικό έργο στην Ελληνική ύπαιθρο, βρίσκονται σήμερα στο μετέωρο βήμα τους.

Λειτουργήσε όλα αυτά τα χρόνια η ΤΥΔΚ κάτω από δύσκολες συνθήκες και όχι γιατί από την πρωτεύουσα του νομού έπρεπε να καλύπτει και το τελευταίο χωριό, αλλά γιατί ήταν κάτω από τον άμεσο έλεγχο των διορισμένων Νομαρχών, οι οποίοι την ήθελαν εργαλείο στην εξυπηρέτηση του πελατειακού συστήματος, έξω από αντικειμενικές ανάγκες ισόρροπης ανάπτυξης της υπαίθρου.

Η ΤΥΔΚ αλλά και οι άλλες τεχνικές υπηρεσίες του δημοσίου και των ΟΤΑ αντιμετωπίζουν τα ίδια προβλήματα που αντιμετωπίζει στο σύνολό της η ελληνική δημόσια διοίκηση. Κανείς δεν είναι ευχαριστημένος και όλοι ομιλούν περί του μεγάλου ασθενούς. Επί του πρακτέου όμως πολύ λίγα πράγματα γίνονται.

Το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος έχει καταθέσει τις προτάσεις του στους κάθε φορά υπεύθυνους υπουργούς. Εχουμε τονίσει ότι οι μηχανικοί αποτελούν πρώτη γραμμής στελέχη της δημόσιας διοίκησης και ιδιαίτερα στις τεχνικές υπηρεσίες. Και πρέπει πρώτα απ' όλα να αμειφθούν για το έργο που παράγουν.

Η πρόσφατη επίσκεψή μας στην Κύπρο, για να μην αναφερθούμε σε άλλες χώρες, ήταν μια έκπληξη όσον αφορά τις αμοιβές των μηχανικών δημοσίων υπαλλήλων. Υπάλληλος του Δήμου 15ετίας αμειβόταν με 1.000.000 δρχ. και το βιοτικό επίπεδο δεν είναι πολύ ψηλότερο απ' το δικό μας.

Οι ΤΥΔΚ πρέπει να συνεχίσουν να υποστηρίζουν τους ΟΤΑ έως ότου τα Συμβούλια Περιοχής μπορέσουν να αναπτυχθούν με τη μεταβίβαση αρμοδιοτήτων και πόρων και γίνουν αυτοδύναμες μονάδες Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Ευχόμαστε ο σημερινός διάλογος να αποτελέσει ένα ακόμα βήμα για την ισχυροποίηση των θέσεων υπέρ της αποκέντρωσης του κράτους και της αναστάθμισης των τεχνικών υπηρεσιών και των υπηρεσιών γενικά του δημοσίου.

Σας ευχαριστώ θερμά όλους για την παρουσία σας και χαιρετίζω επίσης και την προσέλευση του βουλευτή κ. Γιώργου Σούρλα.

Το πρόγραμμά μας προβλέπει χαιρετισμούς εκπροσώπων κομμάτων και βουλευτών.

Να αρχίσουμε από τους χαιρετισμούς των εκπροσώπων των κομμάτων.

Εχει δηλώσει συμμετοχή εκ μέρους της Νέας Δημοκρατίας ο κ.Αρέθας.

Παρακαλώ τον κ. Αρέθα να προσέλθει στο βήμα.

ΑΡΕΘΑΣ (ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΝΕΑΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ):

Κύριοι βουλευτές, κύριε πρόεδρε της ΤΕΔΚ, κύριε Δήμαρχε, κυρίες και κύριοι, θα απευθύνω ένα σύντομο χαιρετισμό εκ μέρους της Νέας Δημοκρατίας.

Κοιτ' αρχάς, θέλω να συγχαρώ το Τεχνικό Επιμελητήριο για την πρωτοβουλία οργάνωσης της ημερίδας σχετικά με την ΤΥΔΚ. Η Νέα Δημοκρατία αισθάνεται

ιδιαίτερη χαρά, γιατί ο επιστημονικός κόσμος της χώρας εντοπίζει και ασχολείται με τα προβλήματα που δημιούργησε η ψήφιση του νόμου 2218 και 2240 σχετικά με τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση.

Οι θέσεις της Νέας Δημοκρατίας ήταν και είναι πάγιες ως προς τη διαίρεση της χώρας, την αποκέντρωση και την περιφερειακή ανάπτυξη. Θέσεις που μέσα από την καταγεγραμμένη εμπειρία και την Ευρωπαϊκή προοπτική, μπορούν να δώσουν λύσεις στα χρόνια προβλήματα που δημιούργησε το Αθηνοκεντρικό κράτος.

Παράλληλα, όμως, θέση της Νέας Δημοκρατίας ήταν κατά την ψήφιση των παραπάνω νόμων, ότι τα εν λόγω νομοσχέδια ήταν αποσπασματικά και χωρίς προοπτική επίλυσης των προβλημάτων. Δυστυχώς η αγωνία μας και οι προβλέψεις μας εποληθεύονται.

Σήμερα οι αιρετοί της Τ.Α. ζουν στο μεγαλύτερο βαθμό την αφερεγγυότητα του κρότους, την παλινωδία της διοίκησης, την αβεβαιότητα του αύριο και την παντελή έλλειψη τεχνικής και επιστημονικής στήριξης.

Παράλληλα η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση διανύει το δεύτερο χρόνο της ζωής της χωρίς πόρους και ξεκαθαρισμένες αρμοδιότητες, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να δώσει λύσεις στα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι πολίτες.

Η Νέα Δημοκρατία με το πρόγραμμά της θα βάλει τέρμα σε αυτή την κατηφορική πορεία αναμορφώνοντας τη διοικητική διαίρεση της χώρας σύμφωνα με τη σημερινή πραγματικότητα και τον Ευρωπαϊκό ανταγωνισμό.

Μέλημα της Νέας Δημοκρατίας είναι η αναβάθμιση της πρωτοβάθμιας Τ.Α. και ενδυνάμωση αυτής με πόρους, αρμοδιότητες, επιστημονική και τεχνική στήριξη για την εύρυθμη λειτουργία της.

Το άρθρο 102 του Συντάγματος, προβλέπει και επιβάλλει την εποπτεία των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης από το κράτος. Αυτή την εποπτεία θα την αποκεντρώσει και θα ανατρέψει το σημερινό επιχειρούμενο μοντέλο αποσυγκέντρωσης με τις γνωστές μεθοδεύσεις περιφερειακών και αναπληρωτών περιφερειακών διευθυντών.

Η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να ασχολείται μόνο με αρμοδιότητές της οι οποίες επιβάλλεται να οριοθετηθούν και να καλυφθούν με αντίστοιχους πόρους. Με κανένα όμως τρόπο δε θα επιτρέψουμε την επικάλυψη των αρμοδιοτήτων και το στραγγαλισμό της πρωτοβάθμιας Τ.Α.

Επίσης αυτό που θα ήθελα να επισημάνω είναι ότι κύριο μέλημά μας είναι η κωδικοποίηση των νόμων, η κατάργηση της πολυνομίας, η πάταξη της γραφειοκρατίας και η καθιέρωση διαφάνειας και ελέγχου των οικονομικών της δημόσιας διοίκησης της Νομαρχιακής και Τοπικής Αυτοδιοίκησης, δημιουργώντας ειδικό σώμα ελεγκτών δημόσιας διοίκησης.

Για την ΤΥΔΚ, αυτό που έχω να πω είναι ότι είμαστε αντίθετοι με την επιχειρούμενη υποβάθμιση και πιθανή διάλυσή της, διότι όλα αυτά τα χρόνια βοήθησε αρκετά, προσφέροντας τεχνική και επιστημονική κάλυψη στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης για τη μελέτη και εκτέλεση των έργων, συμβάλλοντας έτσι στην ανάπτυξη και αναμόρφωση της υπαίθρου.

Σήμερα όμως με τα νέα δεδομένα που δημιουργήθηκαν και τις αυξημένες απαιτήσεις της Τ.Α., επιβάλλεται η ΤΥΔΚ να αναβαθμιστεί και να στελεχωθεί με επιπλέον

επιστημονικό προσωπικό διαφόρων ειδικοτήτων, ώστε να αποτελέσει μια σωστή οργανωμένη τεχνική υπηρεσία επιστημονικής στήριξης των ΟΤΑ σε θέματα προγραμματισμού, μελέτης και εκτέλεσης έργων.

Θα μπορούσα επί πολλή ώρα να αναλύσω λεπτομερώς το πρόγραμμα και τις θέσεις της Νέας Δημοκρατίας, δεν το κάνω όμως σεβόμενος το χρόνο σας. Και θα ήθελα πάλι να σας συγχαρώ για την πρωτοβουλία διοργάνωσης αυτής της ημερίδας.

Σας ευχαριστώ.

Η. ΞΗΡΑΚΙΑΣ:

Ευχαριστούμε τον εκπρόσωπο της Νέας Δημοκρατίας. Παρακαλώ υπάρχει εκπρόσωπος άλλου κόμματος που θα ήθελε να χαιρετίσει;

Να συνεχίσουμε με τους βουλευτές μας.

Ο κ. Νάκος έχει το λόγο.

ΝΑΚΟΣ:

Χαιρετίζοντας τη σημερινή ημερίδα, είναι απαραίτητο και θα καταθέσω βέβαια και την άποψή μου για το θέμα το οποίο απασχολεί τη σημερινή συνάντηση. Θα ήθελα να μεταφέρω δύο σκέψεις.

Είναι γεγονός ότι μετά από τις 15 τροπολογίες που έχουν γίνει στο νόμο για τη δευτεροβάθμια Τ.Α., τροπολογίες οι οποίες δεν είναι μόνο ανεξάρτητες, είναι και τροπολογίες που μπαίνουν από το παράθυρο θα μπορούσε να πει κανείς, οι υπουργοί διατηρούν ορισμένες αρμοδιότητες με όλα τα νομοσχέδια που ψηφίζονται, ιδίως υπ. Γεωργίας, υπ. Υγείας κ.λ.π.

Αυτό σημαίνει ότι το μοντέλο του δεύτερου βαθμού Τ.Α. δε λειτούργησε ούτε πρόκειται να λειτουργήσει. Αποτελεί δε αυτός ο θεσμός, ο «πυροβολημένος» θεσμός, πεδίο εσωκομματικών διαμαχών. Απόδειξη η προχθεσινή τροπολογία, η τροπολογία η οποία ουσιαστικά τι έκανε; κατήγησε τον περιφερειακό διευθυντή και μεταβίβασε τις αρμοδιότητες που είχε ο περιφερειακός διευθυντής στο γενικό γραμματέα της περιφέρειας.

Δηλαδή αντικατέστησε ένα άτομο το οποίο επέλεγε ο υπουργός Εσωτερικών και το τοποθετούσε σαν περιφερειακό διευθυντή με έναν υπάλληλο του δημοσίου και χρησιμοποιεί σαν ενδιάμεσο συνδετικό κρίκο μεταξύ αυτού του υπαλλήλου και του υπουργού τον γενικό γραμματέα περιφέρειας.

Είναι προφανές ότι παιχνίδι εντυπωσιασμού έγινε, χωρίς να μπει στην ουσία του προβλήματος και να θεραπεύσει αυτά τα μειονεκτήματα τα οποία υπάρχουν.

Π.χ. η Διεύθυνση Γεωργίας υπάγεται στο νομάρχη. Κάτι δε γίνεται καλά. Ποιος φταίει, ο νομάρχης; Φταίει ο αντινομάρχης ο αρμόδιος για θέματα γεωργίας; Φταίει ο υπουργός; Ποιος ελέγχεται; Φτάσαμε σ' αυτό το σύστημα να καταστήσουμε όλους ανεύθυνους. Δεν υπάρχει υπεύθυνος στον οποίο μπορείς να απευθυνθείς. Δεν υπάρχει κανένας από τον οποίο να ζητήσεις εξηγήσεις αν κάτι δεν πηγαίνει καλά. Και αντί να θεραπευθούν αυτά τα προβλήματα, δημιουργούνται καινούργια και ένα απ' αυτά είναι ο ρόλος της ΤΥΔΚ.

Είναι σίγουρο ότι μέσα από την ημερίδα θα βγουν χρήσιμα συμπεράσματα και για το ρόλο που πρέπει να έχει η ΤΥΔΚ. Εγώ θα καταθέσω τη δική μου άποψη. Πιστεύω και διαφωνώ με τον πρόεδρο του Τεχνικού Επιμελητηρίου, ότι η ΤΥΔΚ πρέπει να παραμείνει όπως έχει, να ανδρωθεί, να στελεχωθεί, να γίνει μία κεντρική τεχνική υπηρεσία η οποία να κάνει το έργο το οποίο ξέρουμε με άλλο τρόπο και άλλη διαδικασία και παράλληλα από την ΤΥΔΚ να υπάρξουν στα Συμβούλια Περιοχής ένα ή δύο άτομα τεχνικοί, οι οποίοι να αποτελούν το σύνδεσμο μεταξύ των Συμβουλίων Περιοχής και της Κεντρικής Τεχνικής Υπηρεσίας.

Είναι αδύνατον να βρεθούν πόροι για τα Συμβούλια Περιοχής και αν και εφόσον ο θεσμός προχωρήσει με αυτό τον τρόπο που πολύ αμφιβάλλω, να βρουν πόρους ώστε να έχουν απ' όλο το επιστημονικό προσωπικό που απαιτείται για κάποιο έργο, περιβαλλοντολογικές μελέτες, μελέτες αρχιτεκτονικές, μελέτες πολιτικού μηχανικού, κοινωνιολόγου.

Τα έργα πλέον έχουν γίνει σύνθετα. Δεν μπορούν να καλύψουν τεχνικές υπηρεσίες τις ανάγκες του ενός ατόμου.

Αρα λοιπόν χρειάζεται οργάνωση της Τεχνικής Υπηρεσίας Δήμων και Κοινοτήτων στην έδρα του νομού. Σχετικά με το αν θα είναι γενικός γραμματέας περιφέρειας ή πρέπει να υπάρξει άλλο μοντέλο, εμείς έχουμε προτάσεις αλλά δεν είναι του παρόντος. Να υπάρχει όμως σύνδεσμος σε κάθε Συμβούλιο Περιοχής, ώστε να έχουν και οι πρόεδροι των Κοινοτήτων και ο πρόεδρος του Συμβουλίου Περιοχής μέσα έναν άνθρωπο δικό τους στην εκτέλεση και παρακολούθηση των έργων.

Ευχαριστώ πολύ.

Η. ΞΗΡΑΚΙΑΣ:

Ευχαριστούμε κι εμείς τον βουλευτή κ. Νάκο.

Καλώ στο βήμα τον έτερο βουλευτή μας τον κ. Γιώργο Σούρλα.

ΣΟΥΡΛΑΣ:

Να ευχαριστήσω το Τεχνικό Επιμελητήριο για την πρόσκληση που μου απηύθυνε και μου δίνει τη δυνατότητα αυτής της επικοινωνίας και να το συγχαρώ για τη δραστηριότητα την οποία δείχνει, για το ενδιαφέρον, για την προώθηση και αν είναι δυνατόν την επίλυση των προβλημάτων που απασχολούν το νομό μας.

Αλλά ταυτόχρονα να κάνω και την πρώτη διαπίστωση, ότι παρά τη φιλότιμη και σπουδαία προσπάθεια που καταβάλλεται αν κρίνουμε και από τη σημερινή, αλλά και από άλλες συναντήσεις για τόσο σημαντικά θέματα, δεν υπάρχει μεγάλη ανταπόκριση. Και καλά να είναι δυσαρεστημένοι απ' τους πολιτικούς, ίσως να μην έχουν και άδικο, αλλά και απ' τους εκπροσώπους, απ' τους πρωταγωνιστές, τους συμβούλους του κράτους όπως είναι το Τεχνικό Επιμελητήριο;

Να μην υπάρχουν οι μηχανικοί της Νομαρχίας, οι τεχνικοί, οι διοικητικοί υπαλλήλοι, οι οποίοι με την παρουσία τους θα στηρίξουν την προσπάθεια την οποία κάνετε για την περαιτέρω ανάπτυξη, απ' ό,τι κατάλαβα, και βελτίωση της υποδομής της ΤΥΔΚ;

Αλλά να απουσιάζουν και οι Κοινοτάρχες, να απουσιάζουν οι εκπρόσωποι της Τ.Α. από μία τόσο σημαντική συνάντηση;

Αυτό είναι ένα σημείο διάγνωσης που πρέπει να μας απασχολήσει πάρα πολύ. Βλέπετε ότι ζούμε σε μια περίοδο παράλυσης και αν νομίζουν μερικοί ότι απέχοντας απ' αυτές τις συναντήσεις δείχνουν έτσι την διαφωνία τους ή την εκτίμησή τους ότι δεν προωθούνται λύσεις, εγώ δρώμαι της ευκαιρίας να πω σε εσάς ότι κάνουν λάθος και θα προτείνω κάτι άλλο.

Διότι υπάρχει λύση για την αντιμετώπιση των προβλημάτων, και δεν είναι σίγουρα λύση η αποχή, η σιωπή, η αποστασιοποίηση, η έκφραση αηδίας και αντιπάθειας σε εκείνους που πρωταγωνιστούν. Διότι μπορείς να λες ότι δε θέλω αυτό, πρέπει όμως να προτείνεις κάτι άλλο. Έτσι μόνο είσαι χρήσιμος, έτσι είσαι σωστός, έτσι δείχνεις ότι ενδιαφέρεσαι.

Βέβαιοι το να μιλάει κανείς σε εκείνους που τιμούν με την παρουσία τους σήμερα εδώ την εκδήλωση και πρωταγωνιστούν, τι σημασία έχει; Αλλά όμως σε ποιον να τα πεις, σε εκείνους που δεν υπάρχουν; Και έτσι εγώ έκανα αυτή την παρατήρηση την πρώτη σε εσάς.

Από κει και πέρα θα πρέπει να δει κανείς το θέμα αυτό μέσα στη λειτουργία του θεσμού αυτού της Νομαρχιακής Τοπικής Αυτοδιοίκησης όπως θεσμοθετήθηκε και όπως βρίσκεται στο μεταβατικό στάδιο και είναι δικαιολογημένη η ανησυχία για την πορεία.

Τα πρώτα βήματα πρέπει να είναι πολύ προσεκτικά. Και πρέπει να είναι πολύ προσεκτικά γιατί και στη ζωή τα πρώτα βήματα διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο. Γι' αυτό να μην το λάβουμε υπόψη μας αυτό και για τη Νομαρχιακή Αυτοδ/ση;

Και χθες ψηφίσαμε και είδαμε ότι υπάρχουν πολύ σημαντικά προβλήματα και δικαιολογημένα από κει και πέρα μπαίνουν ζητήματα για το αν θα μπορέσει να προχωρήσει και το θέμα που θέτετε εσείς. Αν δεν δούμε το σύνολο, τότε δεν μπορούμε να αντιμετωπίσουμε το επιμέρους.

Εγώ ήθελα να κάνω δύο παρατηρήσεις, πιστεύω σημαντικές.

Η μία αφορά, πέρα από τη θεσμοθέτηση που υπάρχει, τα κενά που αναμφισβήτητα υπάρχουν όπως διαπιστώνεται απ' τα προβλήματα λειτουργίας της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης. Και αυτά τα παίρνω, τα στοιχεία που θα σας πω τώρα, τις παρατηρήσεις, από στοιχεία που συνέλεξα από τη Βουλή και απ' αυτά που γράφει το Ελεγκτικό Συνέδριο. Δύο σημαντικά πράγματα.

Καλά δεν πάει καλά ο νόμος, καλά υπάρχουν κενά. Τι κάνει η Νομαρχιακή Αυτοδ/ση; Θα σας πω τι κάνει. Το 1995 διπλασιάστηκαν αναθέσεις έργων στην Ελλάδα από τους αιρετούς νομάρχες σε σχέση με τους διορισμένους. Είναι πρόοδος αυτή; Απ' ευθείας ανάθεση.

Διπλάσια έργα ανατέθηκαν το 1995 από στοιχεία που έχω απ' τους 55 νομούς της Ελλάδας σε σχέση με το 1994 που είχαμε διορισμένους νομάρχες. Τι λένε γι' αυτό οι νομάρχες οι αιρετοί; Μεγάλο πρόβλημα. Ανάθεση έργου, δε μιλάω για το νομό Μεγνησίας, δεν το σχολιάζω, δεν emπίπτει σε αυτή την κατηγορία. Έχει τα προβλήματά του και ο νομός Μαγνησίας, αλλά μιλάμε για νομούς και περιφέρειες όπου έργα 1 δις, 1,5 δις νατέθηκαν απ' ευθείας, με έκπτωση 5%, 8% και ομοειδή έργα δόθηκαν εκπτώσεις 48%, 50%, 60%.

Εγώ θέλω να ακούσω και θα το πω όπου βρω ευκαιρία. Πώς δικαιολογούνται αυτές οι αναθέσεις έργων; Τι δείγματα δείχνουν οι της Νομαρχιακής Αυτοδ/σης. Είναι 27 αυτοί οι νομοί βεβαίως, το νούμερο δεν έχει καμμία σημασία 27 ή 17. Ενα αυτό.

Δεύτερο στοιχείο. Έχω την έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Το Ελεγκτικό Συνέδριο είναι το Ανώτατο Δικαστήριο της χώρας το οποίο κατά το Σύνταγμα υποχρεούται να εξετάσει την εκτέλεση του προϋπολογισμού του κρατικού, των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου και των Οργανισμών Τ.Α. Τι γράφει σε μία παράγραφο.

«Καθεστώς έχει γίνει στην Ελλάδα η κατάτμηση των έργων από τις Κοινότητες και απ' τους Δήμους.»

Τα τεμαχίζουμε, τα μοιράζουμε σε κομμάτια και τα αναθέτουμε. Γιατί; Και βεβαίως κοιτέθεσα ερώτηση και περιμένω να πάρω την απάντηση και ξέρω δεν είμαι αρεστός σε αυτά που λέω. Δεν ήρθα εδώ όμως για να γίνω αρεστός. Ηρθα για να εκφράσω την ανησυχία μου και να μπορώ να γίνω χρήσιμος. Και πώς θα γίνω χρήσιμος, εάν δεν πω αυτά τα οποία αισθάνομαι και αυτά τα οποία πιστεύω; Να το δούμε, να το συζητήσετε κύριε πρόεδρε. Δεν πάμε καλά.

Το μεγάλο ζητούμενο σήμερα είναι η διαχείριση του δημοσίου χρήματος. Ετσι όπως είμαστε στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα, στην Ευρωπαϊκή Ένωση, μη νομίζετε ότι έχουμε να κάνουμε και πολλά πράγματα. Μας έχουν βάλει σε ένα λούκι για τη συγκλίση και γενικότερα για τα εξωτερικά θέματα, για τα εσωτερικά μας θέματα. Βλέπετε όλα είναι σε ένα λούκι. Ξέρετε τι βλέπω εγώ ότι έμεινε; Η χρηστή διαχείριση και η αναδιανομή του εθνικού εισοδήματος. Πώς δηλ. θα αξιοποιήσουμε καλύτερα αυτό το ρημάδι το δημόσιο χρήμα, να μην αρπάζει ο ένας από εδώ και ο άλλος από εκεί και πώς θα κάνουμε αναδιανομή του εθνικού εισοδήματος να βοηθηθούν μερικές κοινωνικές τάξεις που υποφέρουν και οι άλλες δεν ξέρουν πού να βάλουν τα χρήματα.

Αυτή είναι η σκληρή πραγματικότητα. Τι νομίζετε ότι έχουν να κάνουν οι κυβερνήσεις παραπάνω απ' αυτό;

Αυτές οι παρατηρήσεις θα παρακαλούσα να ληφθούν υπόψη από εσάς που είστε φορέας πολύ σημαντικός. Και επειδή είστε σημαντικός φορέας, εγώ γι' αυτό ήρθα σήμερα εδώ.

Πιστεύω ότι έχετε ανάγκη όχι μόνο υπάρξεως αλλά περαιτέρω ενίσχυσης, στελέχωσης και υποδομής, γιατί αποτελείτε την καλύτερη εγγύηση σε αυτό το αμαρτωλό κράτος, όπως λειτουργούσε και όπως λειτουργεί, μήπως υπάρξει κάποια προοπτική. Χρειάζονται και χρήματα περισσότερα, χρειάζονται και κίνητρα παραγωγικότητας, ακόμα καλύτερη στελέχωση, περισσότερα μέσα. Και βεβαίως σε κάθε περίπτωση να καλλιεργούμε τη συνείδηση εκείνη στον υπάλληλο τεχνικό η οποία θα του υπαγορεύει μία σταθερή και υπεύθυνη στάση απέναντι στα συμφέροντα τα μικρά και τα μεγάλα τα οποία σήμερα καταβροχθίζουν τον τόπο.

Εσείς προσπαθείστε έστω και με τα λίγα, έστω και με αυτές τις ελλείψεις. Νομίζω τουλάχιστον θα έχετε την ηθική δικαίωση.

Σας ευχαριστώ.

Η. ΞΗΡΑΚΙΑΣ:

Ευχαριστούμε θερμά τον κ. Σούρλα, ιδιαίτερα για τις παραινήσεις και παρατηρήσεις του προς το Τεχνικό Επιμελητήριο.

Το λόγο έχει τώρα η βουλευτής Μαγνησίας κ. Ροδούλα Ζήση η οποία τελικά κατάφερε να να βρεθεί κοντά μας.

ΖΗΣΗ:

Ζητώ συγνώμη για την καθυστέρηση. Δυστυχώς οι υποχρεώσεις είναι πάρα πολλές.

Ήρθα με πολύ ενδιαφέρον να παρακολουθήσω αυτή την ημερίδα, γιατί στη μεταβατική περίοδο που περνούμε, μεταβατική περίοδο και για τους θεσμούς, χρειάζεται, είναι αναγκαίο, να έχουμε τις προτάσεις των θεσμοθετημένων φορέων, συμβούλων της Πολιτείας για τα επιμέρους ζητήματα, τα οποία εμείς με τη σειρά μας, οι Κοινοβουλευτικοί θα προωθήσουμε όσο μπορούμε μέσα από το νομοθετικό και Κοινοβουλευτικό μας έργο.

Γι' αυτό κάνοντας αυτή την εισαγωγή, θα ήθελα να πω ότι δε θα κάνω μια τοποθέτηση και μία εισήγηση, γιατί θα αναιρέσω το λόγο για τον οποίο βρίσκομαι εδώ, να ακούσω εσάς.

Το μόνο που θα ήθελα να πω είναι ότι βεβαίως και στηρίζουμε και είμαι από εκείνους που πίστεψαν και ψήφισαν τους θεσμούς της αποκέντρωσης, που πιστεύω ότι το όραμά της δεν έχει εξαντληθεί και θα πρέπει να συνεχίσουμε προς αυτή την κατεύθυνση με περισσότερους πόρους, με περισσότερες αρμοδιότητες. Και μια που γιορτάσαμε πρόσφατα τα 100 χρόνια του Χαρίλαου Τρικούπη, να θυμηθούμε αυτό που είπα στη Βουλή, ότι άνευ πόρων και δικαιοδοσίας η Τ.Α. φαντάζει σαν κενό γράμμα, σαν σκιά.

Είπα λοιπόν θέτω κι εγώ εδώ, παραθέτω μάλλον τη δική μου βούληση και την προσπάθειά μου γι' αυτό το όραμα της αποκέντρωσης.

Όμως αγαπητοί φίλοι, κυρίες και κύριοι, δε φτάνει το όραμα, δε φτάνουν οι στόχοι, χρειάζεται και ρεαλισμός, γιατί και η πολιτική που εμείς ασκούμε είναι η τέχνη του εφικτού, χωρίς όμως να της λείπουν και τα οράματα.

Γι' αυτό θα ήθελα να κάνω κάποιες επισημάνσεις, επειδή μιλάμε για την ΤΥΔΚ και τη συμβολή της στους νέους θεσμούς όπως είναι τα Συμβούλια Περιοχής. Θα ήθελα να επισημάνω την αναγκαιότητα της πολύ καλής συνεργασίας των υπηρεσιών με τους νέους θεσμούς της αποκέντρωσης.

Ας μου επιτρέψετε να έχω κάποιες αρνητικές εικόνες από τη μέχρι τώρα πορεία και να δικαιολογήσω αυτή την αρνητική εκτίμηση που έχω κάνει, γιατί έχουμε πολύ λίγο χρόνο.

Το κράτος πρέπει να λειτουργήσει, οι υπηρεσίες πρέπει να λειτουργήσουν με εξυγίανση, με ανασυγκρότηση, με αναδιάρθρωση. Οι νέοι θεσμοί πρέπει να λειτουργήσουν και οι δύο αυτοί χώροι να συνεργαστούν καλά. Και βέβαια, πιστεύω πάρα πολύ καλά, επειδή εδώ βλέπω αγαπητούς φίλους, προέδρους Κοινοτήτων που έχουν υπηρετήσει την Τ.Α., γνωρίζουν πάρα πολύ καλά τη συμβολή της ΤΥΔΚ στην προσπάθειά τους για ανάπτυξη κάθε φορά μέσα απ' όλες τις δυσκολίες.

Αυτή η υπηρεσία λοιπόν που κι εγώ οφείλω να πω ότι έχω συνεργαστεί μαζί της και έχω δει τη θετική της συμβολή, χρειάζεται μια αναβάθμιση, χρειάζεται στελέχωση και χρειάζεται η συμβολή της να είναι καθοριστική.

Δε θα πλω στο επιμέρους θέμα, αν θα πρέπει να υπάρχουν μηχανικοί στα Συμβούλια Περιοχής από την ΤΥΔΚ. Είναι προσωπική μου άποψη, ότι εφόσον έχουμε μηχανικούς αξιόλογους στην ΤΥΔΚ, ένα μεγάλο δυναμικό, θα μπορούσε να πλαισιώσει τα Συμβούλια Περιοχής.

Εκείνο που έχω να πω όμως, γιατί άκουσα λίγο το σύντροφό μου, έτσι με αποκαλεί, το Γιώργο Σούφλα, να μιλάει για αναθέσεις και για έργα, νομίζω ότι όταν μπουν σχεδιασμοί, στόχοι, ιεράρχηση και προτεραιότητες, αυτά μπορούν να λείψουν και όλοι μας, γιατί όλοι μας είμαστε θεματοφύλακες κάποιων αξιών, θα πρέπει να δημιουργήσουμε τις ασφαλιστικές δικλείδες εκείνες που θα απομονώνουν όλα αυτά τα φαινόμενα που πραγματικά αμαυρώνουν την εικόνα και της δημόσιας διοίκησης και των νέων θεσμών.

Θέλω να συγχαρώ το Τεχνικό Επιμελητήριο, που παιδί του είμαι κι εγώ.

Είμαι λίγο πληγωμένο όμως παιδί του πρόεδρε, γιατί χρόνια πολλά τώρα κάνουμε ημερίδες, κάνουμε προσπάθειες και μας δίνουν εύσημα και πολλά συγχαρητήρια. Έχουμε έτοιμες μελέτες μέσα από επιτροπές μας, αλλά αργεί πολύ πρόεδρε η υλοποίησή τους και επαναλαμβάνουμε τα ίδια τα χιλιοειπωμένα. Ίσως χρειάζεται και από εμάς μεγαλύτερη διεκδίκηση και περισσότερη τεκμηρίωση στις προτάσεις μας και μεγαλύτερο δυναμισμό.

Οφείλω όμως να συγχαρώ για μια ακόμη φορά το ΤΕΕ, να συγχαρώ τα στελέχη της Τ.Α. που ένα Σάββατο πρωί αποφασίζουν να συζητήσουν γι' αυτά τα πολύ σημαντικά θέματα και να ευχηθώ καλή επιτυχία σε αυτή την ημερίδα της οποίας τα πορίσματα θα αποτελέσουν ένα εργαλείο και για μένα για να προωθήσω αυτά τα ζητήματα που νομίζω ότι είναι φλέγοντα και κυρίαρχα, αυτή τη δύσκολη περίοδο.

Σας ευχαριστώ θερμά.

Η. ΞΗΡΑΚΙΑΣ:

Ευχαριστούμε θερμά την βουλευτή κ. Ροδούλα Ζήση και πρώην στέλεχος του ΤΕΕ/Μαγνησίας.

Στην τελευταία παρατήρησή της σχετικά με το ΤΕΕ, θέλω να της υπενθυμίσω, το ξέρει άλλωστε, ότι το Τεχν. Επιμελ. ούτε νομοθετεί ούτε μπορεί να υλοποιήσει όλα αυτά τα οποία προτείνει. Μπορεί να πιέσει βεβαίως, και εμείς νομίζω είμαστε από τα τμήματα που προσπαθούμε στο βαθμό που μπορούμε να πιέζουμε όσο το δυνατόν περισσότερο. Δεν ξέρω αν αυτό αφορά άλλα τμήματα ή την Κεντρική Διοίκηση.

Προχωρούμε τώρα στο πρόγραμμά μας.

Επειδή ο κ. Πραγιάτης ο οποίος είναι στο πρόγραμμά μας, είναι ο διευθυντής της Κεντρικής ΤΥΔΚ, ο διευθυντής του υπ. Εσωτερικών που εποπτεύει την ΤΥΔΚ πανελλαδικά και εκπροσωπεί και τον υπουργό, θα του παραχωρήσω τώρα το λόγο και θα επακολουθήσει η συνάδελφος Ξαρχάκου του Κεντρικού ΤΕΕ.

Το λόγο έχει ο κ. Πραγιάτης εκπρόσωπος του υπ. Εσωτερικών και του αναπλ. υπουργού του, κ. Γιώργου Μωραΐτη.

ΠΡΑΓΙΑΤΗΣ (ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΥΠ. ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ):

Κύριοι βουλευτές, κύριε πρόεδρε της ΤΕΔΚ, κύριοι αιρετοί της Τ.Α., κυρίες και κύριοι.

Κατ' αρχήν θα ήθελα να σας μεταφέρω το χαιρετισμό του αρμόδιου υφυπουργού Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης του κ. Γεώργιου Μωραΐτη και να χαιρετίσω τη σημαντική αυτή πρωτοβουλία σας για τη διοργάνωση αυτής της ημερίδας, της ειδικά αφιερωμένης στις τεχνικές αυτές υπηρεσίες της ΤΥΔΚ, που κατά διαφόρους τρόπους και μορφές εδώ και 7 περίπου δεκαετίες βοηθούν τους αιρετούς της Τ.Α. να πραγματοποιήσουν ένα βασικό και διαχρονικό τους στόχο, την εκτέλεση των έργων τους με αλώτερο σκοπό τη βελτίωση των όρων της ζωής των δημοτών τους.

Η συμβολή των ΤΥΔΚ στην τόνωση του έργου, αλλά και στην εξέλιξη των Οργανισμών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, υπήρξε σημαντική και αποφασιστική.

Η Τεχνική Υπηρεσία Δήμων και Κοινοτήτων είναι μία υπηρεσία που διαδραμάτισε ιστορικό ρόλο ως τεχνικός σύμβουλος των ΟΤΑ και υλοποίησε μαζί τους ένα τεράστιο έργο που αναμόρφωσε την ύπαιθρο τις τελευταίες δεκαετίες. Χαρακτηριστικό δείγμα της δραστηριότητας των τεχνικών αυτών υπηρεσιών είναι το γεγονός της σωστής κατά κανόνα υδροδότησης όλων σχεδόν των οικισμών της χώρας.

Αποκλειστικό αντικείμενο των ΟΤΑ που πραγματοποιήθηκε χάρη στην αυταπάρνηση με την οποία εργάστηκαν οι τεχνικοί των υπηρεσιών αυτών. Αυτούς τους ανθρώπους για το πολυποϊκίλο και δύσκολο έργο που έπρεπε να φέρουν σε πέρας, ο αείμνηστος Γιώργος Γεννηματάς χαρακτήρισε ως ιεραπόστολους.

Κυρίες και κύριοι, είναι γνωστό σε όλους ότι μέχρι και το 1994 η ΤΥΔΚ ήταν δημόσιες υπηρεσίες που με την τότε διοικητική δομή του κράτους ανήκαν στον τότε μετακλητό νομάρχη και είχαν σαν βασικό αντικείμενο τη σύνταξη μελετών και την εκτέλεση των κάθε κατηγορίας έργων των ΟΤΑ γενικά, εκτός βέβαια από τους Δήμους που είχαν δικές τους τεχνικές υπηρεσίες, τα οποία χρηματοδοτούνταν πάντα μέσω των ΟΤΑ από διάφορες πηγές.

Εκτός βέβαια των βασικών αυτών αρμοδιοτήτων είχαν και πολλές άλλες. Ιδιαίτερα όμως οι υπηρεσίες αυτές αποτελούσαν το βασικό συνεργάτη και σύμβουλο των Δημοτικών και Κοινοτικών Αρχών σε κάθε τεχνικό θέμα για τον προγραμματισμό και την κάθε αναπτυξιακή τους δραστηριότητα.

Η ζωή όμως έχει τις δικές της απαιτήσεις, έχει τη δική της δυναμική και μέσα από αυτή τη δυναμική οδήγησε στην ανάγκη της νέας οργάνωσης της χώρας σε νέα αποκεντρωμένη μορφή λειτουργίας.

Με τους νόμους λοιπόν 2218 και 2240/94 γίνεται πραγματικότητα ο δεύτερος βαθμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης με σαφή όμως και οριοθετημένη αρμοδιότητα. Αυτή που από το άρθρο 102 παρ. 1 του Συντάγματος προβλέπεται, δηλ. τη διοίκηση των Τοπικών υποθέσεων Νομαρχιακού επιπέδου, χωρίς βέβαια να καθορίζεται η έννοια των τοπικών αυτών υποθέσεων από το Νόμο.

Όμοιος κριτήριο για τη διάκριση των τοπικών υποθέσεων του Β' βαθμού από τις Τοπικές υποθέσεις του Α' βαθμού των Δήμων και των Κοινοτήτων, αποτελεί η εδαφική περιφέρεια κάθε ΟΤΑ με την έννοια ότι τοπικές υποθέσεις είναι οι εντός της εδαφικής περιφέρειας των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων ανακύπτουσες κάθε φορά ανάγκες, η αντιμετώπιση των οποίων είναι ανατεθειμένη από το νόμο σε αυτές και οι οποίες δεν ανήκουν στους Δήμους και τις Κοινότητες γιατί υπερβαίνουν τα όριά τους. Είναι γνωστά σε όλους π.χ. η επαρχιακή οδοποιία, διαδημοτικά και διακοινοτικά εγχειροβελτιωτικά έργα κ.λ.π.

Η ίδια αρμοδιότητα κατά το περιεχόμενό της μπορεί να ανήκει και στον Α και στο Β βαθμό Τ.Α. Κριτήριο όμως για την άσκησή της σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να είναι η αρχή της επικουρικότητας της δράσης του Β βαθμού Τ.Α., ο οποίος δρα συμπληρωματικά προς τον Α βαθμό.

Με την έννοια λοιπόν αυτή, κύριο μέλημά μας που προβλέπεται και από τους νόμους 2218 και 2240 πρέπει να είναι και είναι η ενίσχυση των πρωτοβάθμιων ΟΤΑ στην εκτέλεση της αποστολής τους. Και για να γίνει κάποτε πραγματικότητα το πάγιο αίτημα της ΚΕΔΚΕ που εκφράζεται με ψηφίσματα σε κάθε συνέδριό της, την τελευταία τουλάχιστον 10ετία, δηλ. η μείωση του αριθμού των πρωτοβάθμιων ΟΤΑ σε λιγότερους, μεγαλύτερους και πιο εύρωστους, δημιουργούνται τα Συμβούλια Περιοχής με αρμοδιότητα μεταξύ των άλλων και την εκτέλεση διαδημοτικών και διακοινοτικών έργων.

Εξακολουθεί λοιπόν να υπάρχει η ανάγκη τεχνικής υποστήριξης του μεγάλου αριθμού των μικρών ΟΤΑ, αλλά και αυτών τούτων των Συμβουλίων Περιοχής.

Μέχρις ότου οι μικροί αυτοί ΟΤΑ αποφασίσουν αν θέλουν να μεταφέρουν την αρμοδιότητα της κατασκευής των έργων τους στα Συμβούλια Περιοχής στα οποία ανήκουν και τα ίδια τα Συμβούλια Περιοχής για να μπορέσουν να ανταποκριθούν στο ρόλο τους, να συγκροτήσουν μια πλήρη τεχνική υπηρεσία, θα πρέπει κάπου να στηριχθούν. Άλλωστε η σχέση συνεργασίας των υφισταμένων τεχνικών υπηρεσιών των ΟΤΑ και των ΓΥΔΚ διαχρονικά και μέχρι σήμερα μέσα στην έννοια της επικουρικότητας είναι σε όλους μας γνωστή.

Την ανάγκη αυτή της συνέχισης της τεχνικής στήριξης των πρωτοβάθμιων ΟΤΑ, αλλά και αρχικά των Συμβουλίων Περιοχής ήρθε να θεραπεύσει ο νόμος 2307/95 που συμπληρώνει τις διατάξεις των νόμων 2218 και 2240 και να διατηρήσει την ΓΥΔΚ στην υπηρεσία περιφερειακής διοίκησης.

Μέχρι σήμερα δεν έχει εκφραστεί επίσημα άλλη θέση. Αυτή είναι η επίσημη θέση του υπ. Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

Άλλωστε και στο τελευταίο σχέδιο νόμου για την ενδυνάμωση του ρόλου της περιφέρειας σαν ανεξάρτητης διοικητικής μονάδας, οι αρμοδιότητες της οποίας συμφωνούμε πιστεύω όλοι δε θα πρέπει να θίγουν τις αρμοδιότητες των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων.

Οι ΓΥΔΚ εξακολουθούν να παραμένουν στην υπηρεσία περιφερειακής διοίκησης της περιφέρειας με τον ίδιο ρόλο και αποστολή. Προϋπόθεση βέβαια γι' αυτό είναι η συμπλήρωσή τους με το αναγκαίο προσωπικό, αφού λειτουργούν σήμερα με τα 2/3 του προσωπικού του οργανισμού που είχαν το 1975, παρά την αυξημένη ζήτηση των υπηρεσιών τους σε όγκο αλλά και σε νέα αντικείμενα.

Γελειώνοντας εδώ, θέλω να σας υπενθυμίσω τη δυνατότητα που δίνει στους πρωτοβάθμιους και δευτεροβάθμιους ΟΤΑ η θεσμοθέτηση με το νόμο 2218 αλλά και με τους νεότερους των συμβάσεων συνεργασίας, αλλά και της διατήρησης των προγραμματικών συμβάσεων.

Η. ΞΗΡΑΚΙΑΣ:

Ευχαριστούμε και τον κ. Πραγιάτη για την εισήγησή του.

Καλώ στο βήμα την εκπρόσωπο της κεντρικής Διοικούσας Επιτροπής του ΤΕΕ, τη συνάδελφο Ρούλα Ξαρχάκου, μέλος της διοικούσας επιτροπής, που θα μιλήσει με θέμα: «Ο ρόλος των τεχνικών υπηρεσιών στην Τοπική Αυτοδιοίκηση».

ΞΑΡΧΑΚΟΥ:

Κυρίες και κύριοι βουλευτές, συναδέλφισσες και συνάδελφοι, κυρίες και κύριοι, είναι γνωστή η ευαισθησία του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας για θέματα αποκέντρωσης, περιφερειακής ανάπτυξης και Τοπικής Αυτοδιοίκησης, καθώς και οι μακρόχρονοι στενοί δεσμοί που έχουν αναπτυχθεί μεταξύ ΤΕΕ & Τ.Α.

Δεσμοί που έχουν έμπρακτα επιβεβαιωθεί από πλειάδα εκδηλώσεων, ημερίδων, συνεδρίων και που υπογραμμίζουν το συνεχές και αμείωτο ενδιαφέρον για την αναβάθμιση του θεσμού, στα πλαίσια της διπλής ιδιότητας του ΤΕΕ τόσο σαν θεσμοθετημένου συμβούλου της πολιτείας όσο και σαν εκφραστή των 65.000 μηχανικών της χώρας.

Και η διοργάνωση αυτής της ημερίδας από το περιφερειακό τμήμα της Μαγνησίας, είναι μια ακόμα συμβολή στο να αναλυθούν ζητήματα που δημιουργήθηκαν από την εφαρμογή των νέων θεσμών της Τ.Α., πρωτοβουλία για την οποία θα ήθελα να το συγχαρώ χαιρετώντας εκ μέρους της Διοικούσας Επιτροπής και του προέδρου το ΤΕΕ κ. Λιάσκα.

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση είναι ένας αντιπροσωπευτικός θεσμός, οργανικά δεμένος με το διοικητικό μηχανισμό του κράτους, αλλά με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, όπως τη σχετική αυτοτέλεια, τα στοιχεία της άμεσης δημοκρατίας, την άμεση επαφή και επικοινωνία με τους πολίτες της περιοχής. Χαρακτηριστικά που αντικειμενικά ευνοούν την έκφραση των άμεσων αναγκών και προβλημάτων και ως εκ τούτου δημιουργούν μηχανισμούς άμυνας απέναντι στην ισχυρή κεντρική διοίκηση.

Τα τελευταία χρόνια μια σειρά μέτρων, κύρια θεσμικών με επιστέγασμα τους νόμους 2218 και 2240/94 και τις ρυθμίσεις που τους παρακολούθησαν, δημιούργησαν όπως είναι φυσικό ένα διαφορετικό περιβάλλον, ένα διαφορετικό σύστημα, μέσα στο οποίο οι ΟΤΑ καλούνται να διαδραματίσουν το σημαντικό πολιτικό και αναπτυξιακό τους ρόλο.

Σε ένα Ευρωπαϊκό και Διεθνές περιβάλλον που χαρακτηρίζεται από ραγδαίες αλλαγές στο πεδίο της τεχνογνωσίας και των επιστημονικοτεχνικών πληροφοριών για την οικονομική, πολιτισμική και κοινωνική ανάπτυξη, είναι αναγκαία η παραγωγή και αφομοίωση τεχνογνωσίας και φυσικά αναγκαίο είναι να υπάρχουν οι ειδικοί επιστήμονες που θα μεταφέρουν αυτές τις γνώσεις.

Με λίγα λόγια είναι αναγκαία η στελέχωση των ΟΤΑ με εξειδικευμένο και επιτελικό επιστημονικό προσωπικό, για να μπορέσουν να σχεδιάσουν και να προγραμματίσουν, να μελετήσουν και να εκτελέσουν τεχνικά έργα και αναπτυξιακά προγράμματα με διερεύνηση όλων των τεχνικοοικονομικών και περιβαντολογικών παραμέτρων.

Στα πλαίσια αυτά ο ρόλος των ΤΥΔΚ είναι σημαντικός, καθώς έχουν την αποστολή με τις επιστημονικές γνώσεις και την εμπειρία τους να εξειδικεύουν τους τομείς που ενδιαφέρουν την Τ.Α.

Η κορυφαία αυτή ποσφορά των τεχνικών υπηρεσιών και ειδικά των μηχανικών, αναγνωρίζεται χωρίς αμφιβολία σε μια σειρά από τις συζητήσεις και ημερίδες που έχουμε κάνει, απ' όλους τους ενδιαφερόμενους, παρ' ό,τι δεν είναι και λίγες οι περιπτώσεις που λειτουργούν οι ΤΥΔΚ κάτω από πολύ αντίξοες συνθήκες όσον αφορά την επάρκειά τους σε προσωπικό και υλικοτεχνική υποδομή.

Με την εφαρμογή του νέου θεσμικού πλαισίου της δευτεροβάθμιας Τ.Α. οι ΤΥΔΚ δεν μεταβιβάστηκαν στις εκλεγμένες νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις, έμειναν στη δικαιοδοσία του περιφερειακού διευθυντή και δρομολογείται ενδεχομένως η μεταβίβασή τους στον περιφερειάρχη.

Η ολοκληρωμένη προσέγγιση του ρόλου των ΤΥΔΚ όπως εύστοχα μπαίνει στον τίτλο της ημερίδας, απαιτεί προσεκτική εξέταση μιας σειράς παραμέτρων με βάση την εξυπηρέτηση της αναπτυξιακής διαδικασίας προς όφελος του τόπου.

Η οργάνωσή τους πρέπει να συνδυάζει την αξιοποίηση των νέων επιστημονικών αντιλήψεων, συστηματική, πληροφορική, κυβερνητική οργάνωση, λήψη αποφάσεων και διοίκηση ανθρώπινου δυναμικού, με το τρίπτυχο αποτελεσματικότητα - αποδοτικότητα και παραγωγικότητα, χωρίς να διαφεύγει από την προσοχή μας ότι πρόκειται για διαχείριση δημοσίου χρήματος.

Απαιτείται ποιοτική βελτίωση και ποσοτική μεγέθυνση για να έχουμε αποτελεσματικότητα. Οι ΤΥΔΚ με ανεπαρκή και ελλιπή σύνθεση και χωρίς υλικοτεχνικά μέσα πρέπει να αναβαθμιστούν. Θέλω να υπογραμμίσω, το στοιχείο της ομιλίας του εκπροσώπου του υπουργού ο οποίος είπε ότι ουσιαστικά λειτουργούν με 2/3 του προσωπικού.

Πρέπει λοιπόν να αναβαθμιστούν με κύριο στόχο τη βελτίωση του έργου τους, την κάλυψη των αυξημένων αναγκών, γιατί πραγματικά οι ανάγκες στο λυκαυγές του 2.000 είναι αυξημένες. Τη διεκπεραίωση μελετών και παρακολούθηση έργων σύμφωνα με τις σύγχρονες απαιτήσεις και τις προδιαγραφές. Αναφορικά με τον ποιοτικό έλεγχο. Ήδη έχει ξεκινήσει η διαδικασία πιστοποίησης ποιότητας στα έργα με το ISO 9.002 όπως ίσως γνωρίζετε, τις περιβαντολογικές επιπτώσεις, την αμβάθωση σε μια σειρά προδιαγραφές, που αυτή τη στιγμή είναι πιο απαραίτητες από ποτέ για τους γνωστούς λόγους που είπαν και προηγούμενοι ομιλητές, ότι ουσιαστικά μπλοκάρεται και η χρηματοδότηση εκτός από την ουσία.

Η αποδοτικότητα συνδέεται με τη δυνατότητα παροχής ολοκληρωμένων υπηρεσιών με επιτελική λειτουργία, σχεδιασμός, προγραμματισμός, οργάνωση και αναπτυγμένη γραμμή διοίκησης, ώστε ιδιαίτερα τα έργα υποδομής να αντιμετωπίζονται με σοβαρές μελέτες, διοίκηση, επίβλεψη, ποιοτικό έλεγχο και όχι αποσπασματικά.

Θα αναφερθώ στην παραγωγικότητα των ΤΥΔΚ συσχετίζοντάς την με την παραγωγικότητα των στελεχών της, δηλ. των μηχανικών και υπογραμμίζοντας την αντίφαση που έχει η αποδοχή της κατάστασης των απαράδεκτα χαμηλών αποδοχών τους που ουσιαστικά τους οδηγούν σε οικονομική εξαθλίωση, με την αναγκαιότητα για άνοδο της παραγωγικότητας του οργανισμού τους, των ΤΥΔΚ, προκειμένου να ανταποκριθούν στις νέες συνθήκες.

Ανοφερόμενη τώρα στους παράγοντες και τα προβλήματα που επηρεάζουν το σύνολο αυτού του θέματος, μπορούμε να πούμε, να απαριθμήσουμε μάλλον τις κυριότερες παραμέτρους που είναι οι εξής:

1) Το θέμα συνδέεται με την κατανομή διαθέσιμων πόρων στην πρωτοβάθμια Τ.Α., την επιλεξιμότητα των έργων, αλλά παράλληλα και με το συντονισμό του αναπτυξιακού έργου σε επίπεδο νομών.

Με όλες αυτές δηλ. τις παραμέτρους για τις οποίες υπάρχει σήμερα ανάγκη περαιτέρω καθορισμού αρμοδιοτήτων, εξάλειψης των ανταγωνισμών, πραγματικής τρωάθησης διαδικασιών αποκέντρωσης και ενίσχυση του ρόλου της αυτοδιοίκησης.

Εδώ πρέπει ν' αρθούμε πάνω από οποιοδήποτε μικρόψυχο ανταγωνισμό. Το έχει ανάγκη ο τόπος, το έχει ανάγκη αυτός ο θεσμός της Τ.Α. τον οποίο όλοι στηρίζαμε.

2) Ένα άλλο θέμα είναι το θέμα κατανομής των πόρων μεταξύ των πρωτοβάθμιων ΟΤΑ. Και εδώ πρέπει να βάλουμε συγκεκριμένα κριτήρια.

Ένα προφανές κριτήριο είναι το πληθυσμιακό. Δηλ. πρέπει να μπου ορισμένα κριτήρια, γιατί διαφορετικά δε μιλάμε για δημοκρατικό πια προγραμματισμό.

Υπάρχουν σοβαρές ελλείψεις για τον αντικειμενικό και δημοκρατικό προσδιορισμό της αναλογίας κεντρικών νομαρχιακών πόρων που κατανέμονται στους ΟΤΑ και είναι βέβαιο ότι παρόμοιες ελλείψεις δημιουργούν και ελλείμματα στην ίδια την απορροφητικότητα. Δηλ. ουσιαστικά οδηγούμαστε στον αντίθετο στόχο απ' αυτόν που επιδιώκουμε.

Οι σημερινές ατέλειες του όλου συστήματος και κυρίως η έλλειψη ολοκληρωμένης πολιτικής θέλησης αποκέντρωσης και μεταβίβασης αρμοδιοτήτων, η στέρψη ουσιαστικά από τις Νομαρχίες, μόλις έγιναν αυτοδιοίκηση, μεγάλου μέρους των αρμοδιοτήτων τους, που ευτυχώς απ' ό,τι φαίνεται στην πορεία αρχίζουν και γίνονται επεμβάσεις διαρθρωτικές, αλλά πρέπει να γίνουν και άλλες, το είπαν και προηγούμενοι ομιλητές. Αυτή η έλλειψη λοιπόν μεταβίβασης αρμοδιοτήτων, μας οδηγεί σε μια σειρά ζητήματα που έχουν να κάνουν με τη διαχείριση των οικονομικών πόρων και με τη διαμάχη ανάμεσα σε διαφορετικούς φορείς που αποφασιάζουν πόρους ή αρμοδιότητες που ενδεχομένως ανήκουν σε άλλους και είναι επιφυλακτικοί σε διάφορες διαδικασίες που έχουν να κάνουν με την κατανομή αυτών των πόρων.

3) Η λογική της αποκέντρωσης. Εδώ θέλει μια προσοχή. Θέλει να ξεκαθαρίσουμε μέχρι ποιο όριο μιλάμε για αποκέντρωση και μέχρι ποιο όριο είναι η αποσυγκέντρωση. Θέλει μια ενότητα αυτών των δύο εννοιών, που η μία ουσιαστικά κατά τη γνώμη μου συμπληρώνει την άλλη. Στην πραγματικότητα δεν πρέπει να κλείνει η αποκέντρωση διότι αυτό πιθανόν να δημιουργήσει όπως είπαμε και προηγούμενα αναφορικά με την οργάνωση και τη διοίκηση και την επιστημονική ανάλυση του πώς πρέπει να είναι οργανωμένες οι ΤΥΔΚ, μπορεί να

δημιουργήσει πρόβλημα σε αυτή καθαυτή τη λειτουργία τους, μια και ουσιαστικά το ζητούμενο είναι τα έργα να γίνουν, να λειτουργήσουν σωστά, να έχουν τις σωστές προδιαγραφές, την ποιότητα και να προστατεύουν και το περιβάλλον.

- 4) Ο κύριος στόχος για κάθε επέμβαση στις ΤΥΔΚ, πρέπει να είναι η βελτίωση του έργου τους, η κάλυψη των αυξημένων αναγκών που υπάρχουν, αλλά και γενικά με την αύξηση του αντικειμένου διεκπεραίωσης μελετών και παρακολούθησης έργων σε θέματα περιβάλλοντος, υδρεύσεως, αποχετεύσεων, βιολογικών καθαρισμών κ.λ.π. Ουσιαστικά μιλάμε δηλ. για μια ανάγκη για αναβάθμιση των ΤΥΔΚ.

Για την ανταπόκριση στις ανάγκες αυτές, είναι απαραίτητες επεμβάσεις στελέχωσης σε προσωπικό, σε μηχανογράφηση και αποδέσμευση από πιέσεις που έχουν να κάνουν με προτεραιότητες και ιεραρχήσεις που αποφασίζονται την τελευταία στιγμή και στο πόδι. Δηλ. πρέπει να υπάρχει ένας στρατηγικός σχεδιασμός, ένας επιτελικός σχεδιασμός ο οποίος να διέπεται από διαδικασίες διαφάνειας και αντικειμενικού και ελέγξιμου συστήματος, έτσι που οι εκλεγμένοι στους ΟΤΑ να νιώθουν πλήρη και αντικειμενική κάλυψη.

- 5) Σε κάθε περίπτωση χρειάζεται ιδιαίτερη προσπάθεια για να καταργηθεί η πολυαρχία. Η σύγκριση αρμοδιοτήτων, η προσπάθεια εγκατάστασης των νέων θεσμών πρέπει να λάβει υπόψη της ότι για μια αρχική περίοδο πραγματικά θα γίνουν κάποιες πειραματισμοί και διορθώσεις, αλλά το κριτήριο κάθε επέμβασης, αν είναι θετική ή όχι, πρέπει να είναι το ίδιο το έργο. Πρέπει να έχει γνώμονα την παραγωγικότητα και αν θέλετε σαν συγκρίσιμο μέγεθος μπορούμε να πάρουμε την παλιά δομή. Έχουμε δηλ. συγκρίσιμα, μετρήσιμα μεγέθη. Γιατί δεν μπορούμε να μιλάμε γενικά και αόριστα για παραγωγικότητα, πρέπει να βάλουμε και κάποιες νόρμες, κάποιες αρχές.

- 6) Τα εργασιακά προβλήματα και δικαιώματα που έχουν απασχολήσει και την γενική συνέλευση της ΕΝΑΕ των Νομαρχών. Δεν πρέπει να επηρεάζει αρνητικά τις εργασιακές, ασφαλιστικές κ.λ.π. συνθήκες των εργαζομένων οποιαδήποτε διοικητική αλλαγή ή διόρθωση στη διαδικασία εφαρμογής και ομαλοποίησης της λειτουργίας των νέων θεσμών, από μισθολογική και βαθμολογική πλευρά, από την πλευρά της αξιοποίησης των δυνατοτήτων τους, την ποιότητα του προσωπικού, από την πλευρά της σταθερότητας καταβολής αποδοχών, της μη διακύβευσής τους από άλλους χειρισμούς, πολιτικούς ενδεχομένως, οικονομικούς κ.λ.π. Όπως επίσης είναι απαραίτητο, να μην επηρεάζουν τα προβλήματα των εργαζομένων τις απαραίτητες διοικητικές αλλαγές.

- 7) Η εισαγωγή των νέων θεσμών με την πολυμορφία κ.λ.π., δεν πρέπει να αποτελέσει έναυσμα, αφορμή για την όξυνση των ελαττωμάτων της δημόσιας διοίκησης. Το θέμα συνδέεται με τις απαραίτητες επεμβάσεις για σημαντικό χτύπημα των τελευταίων σχέσεων των ανεπίτρεπτων πολιτικών επεμβάσεων στη λειτουργία της. Πρέπει να αυξηθεί η προγραμματισμένη επέμβαση σε συνενόηση με τις οργανώσεις των εργαζομένων των μηχανικών και του Τ.Ε.Ε., ώστε να υπάρχει λειτουργία, έλεγχος, εκσυγχρονισμός, αύξηση της παραγωγικότητας μέσα σε μια ορθολογική κατανομή έργου των ΤΥΔΚ.

Είναι προφανές ότι σε μια τέτοια προσέγγιση πρέπει να αποκλειστούν, μάλλον πρέπει οι όποιες προσλήψεις να γίνονται με διαφάνεια, με επαρκή κίνητρα, όπως επίσης και μετατάξεις που θα κρίνονται από την αποτελεσματικότητά τους.

- 8) Πρέπει να προσδιοριστούν συγκεκριμένα οι αρμοδιότητες για έργα Τοπικού και Νομαρχιακού επιπέδου και να διευκρινιστεί σε κάθε περίπτωση ο ορισμός του

Τοπικού επιπέδου που αφορά την πρωτοβάθμια Τ.Α. και του Νομαρχιακού που αφορά τη δευτεροβάθμια, για να εξουδετερωθεί εκτός από τις επικαλύψεις και η όποια επεκτατική διάθεση απ' οπουδήποτε και αν προέρχεται.

Κλείνοντας θα ήθελα να σας πω για να κάνουμε και λίγο συζήτηση ότι η ανάπτυξη του τόπου, συστατικό στοιχείο της περιφερειακής ανάπτυξης, έχει μια δικιά της δυναμική σα διαδικασία ενεργοποίησης του έμφυχου υλικού και δυναμικού και των τοπικών πόρων της περιοχής.

Η επιτυχία των στόχων των αναπτυξιακών εξαρτάται και από τα μέσα που θα διατεθούν για την άσκηση του ρόλου τους.

Πρέπει λοιπόν να έχουμε κατά νου ότι οι νέοι θεσμοί κρίνονται στο πεδίο της ορθολογικής και αποτελεσματικής συμβολής τους σε αυτή την αναπτυξιακή διαδικασία, στο Δήμο, στο Νομό, στην περιοχή, στο Συμβούλιο Περιοχής, παντού.

Σας ευχαριστώ πολύ.

Η. ΞΗΡΑΚΙΑΣ:

Ευχαριστούμε θερμά την κ. Ρούλα Ξαρχάκου που μπήκε στον κόπο να έρθει από την Αθήνα και να μας παρουσιάσει τις θέσεις του Τ.Ε.Ε.

Θα καλέσω τώρα τον εκπρόσωπο της Αυτοδιοίκησης, τον πρόεδρο της τοπικής ΤΕΔΚ, τον πρόεδρο Πορταριάς, κ. Βασίλη Κοντορίζο.

Πριν προχωρήσω, είναι παράλειψή μου, που δεν σας παρουσίασα το προεδρείο. Εκ δεξιών ο κ. Παύλος Μαρκάκης, Μέλος της Διοικούσας επιτροπής, ο κ. Μιχάλης Μούχος, πρόεδρος του ΚΕΚΑΝΑΜ της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης και ο κ. Κώστας Φλαμπούρης γεν. γραμματέας της Διοικούσας Επιτροπής του Τ.Ε.Ε./Μοιγνησίας.

ΚΟΝΤΟΡΙΖΟΣ:

Κύριε πρόεδρε, κυρία και κύριοι βουλευτές, κύριοι συνάδελφοι, το θέμα το οποίο μου επιστεύτηκε η οργανωτική επιτροπή να εισηγηθώ, είναι η συγκρότηση και η λειτουργία των τεχνικών υπηρεσιών των Συμβουλίων Περιοχής, «Προβλήματα και προοπτικές», το οποίο θα προσπαθήσω να το αναπτύξω πάρα πολύ σύντομα, σχεδόν επιγραμματικά θα έλεγα.

Η θεσμοθέτηση των Συμβουλίων Περιοχής αποτελεί συστατικό στοιχείο των αλλαγών που επιφέρουν στο πολιτικοδιοικητικό σύστημα της χώρας οι νόμοι 2218/94, 224/94 και 237/95.

Τα Συμβούλια περιοχής αποτελούν αναγκαστικούς συνδέσμους πολλαπλού σκοπού με αναβαθμισμένες τις αρμοδιότητες προγραμματικού, αναπτυξιακού χαρακτήρα και ως εκ τούτου συγκροτούν ένα λειτουργικό επίπεδο συνεργασίας των πρωτοβάθμιων ΟΤΑ. Δεν αποτελούν όμως ένα άλλο διοικητικό επίπεδο μεταξύ της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης και της Τ.Α.

Η επιτυχής συγκρότηση και αποδοτική λειτουργία του θεσμού των Συμβουλίων Περιοχής προϋποθέτει ενίσχυση της διάθεσης συνεργασίας και συλλογικής αντιμετώπισης των προβλημάτων των μικρών πρωτοβάθμιων ΟΤΑ σε συνδυασμό

με το σεβασμό των τοπικών ιδιαιτεροτήτων και αναγκών, ώστε να καθίσταται υφικτός ο περιορισμός των τοπικιστικών αντιλήψεων.

Συστηματική υποστήριξη της λειτουργίας του νέου θεσμού με την αντιμετώπιση των κρίσιμων οργανωτικών, οικονομικών και θεσμικών προβλημάτων. Σχεδιασμό και υλοποίηση ενός μεσοχρόνιου προγράμματος επιστημονικής τεχνικής υποστήριξης των προγραμματικών αναπτυξιακών λειτουργιών του νέου θεσμού, των διαδικασιών οργάνωσης, λειτουργίας στελέχωσης του, της εισαγωγής νέων τεχνολογιών στη λειτουργία του και της επιμόρφωσης του ανθρώπινου δυναμικού του θα κληθεί να τον υπηρετήσει ως αιρετό σώμα και ως προσωπικό.

Η εμπειρία από τις προσπάθειες υλοποίησης των πολιτικών της εθελοντικής συνένωσης των μικρών ΟΤΑ σε νέους Δήμους και της εθελοντικής συνεργασίας σε αναπτυξιακούς συνδέσμους απέδειξε ότι η επιτυχής λειτουργία των θεσμών συνεργασίας εξαρτάται από τη συνεχή στήριξή τους, τόσο από την Κεντρική Διοίκηση όσο και από τους φορείς της Αυτοδιοίκησης.

Η λειτουργία των νέων θεσμών είναι αναγκαίο να αποδεικνύει στην πράξη ότι η ανακυκλώριση της πρωτοβάθμιας αυτοδιοίκησης δημιουργεί πολλαπλά θετικά αποτελέσματα και οφέλη για τους κατοίκους και τις περιοχές στις οποίες υλοποιείται.

Ήταν λοιπόν απαραίτητο μέσα από τους Οργανισμούς Εσωτερικής Υπηρεσίας των Συμβουλίων Περιοχής που ανέλαβε να συντάξει η ΤΕΔΚ, να προβλεφθεί η δημιουργία οργανωτικών δομών, προγραμματισμού, σχεδιασμού του έργου τους, εκτέλεσης του τεχνικού έργου, προστασίας του περιβάλλοντος, αναβάθμισης των υπηρεσιών προς τους δημότες κ.λ.π., προκειμένου να χειριστούν ζητήματα υπερτοπικής διακοινοτικής σημασίας τα οποία αδυνατούν να αντιμετωπίσουν μεμονωμένα οι μικροί ΟΤΑ αλλά και εκείνα που οι ΟΤΑ μέλη τους θα αναθέσουν με αποφάσεις τους.

Έτσι στους εγκριθέντες οργανισμούς εσωτερικής υπηρεσίας από τα διοικητικά συμβούλια των Συμβουλίων Περιοχής, όσον αφορά στη συγκρότηση και λειτουργία της τεχνικής τους υπηρεσίας που αποτελεί και το θέμα της σημερινής μας συνάντησης, προβλέπονται αρμοδιότητες σχετικές με την εκπόνηση μελετών, κατασκευή, επίβλεψη, συντήρηση έργου διακοινοτικής σημασίας, καθώς και αρμοδιότητες που αφορούν στην τεχνική υποστήριξη των ΟΤΑ μελών σε θέματα σχεδιασμού και εκτέλεσης τεχνικών έργων, οδοποιίας, ύδρευσης, άρδευσης, διαχείρισης απορριμμάτων κ.λ.π.

Κοινή διεκδίκηση του αιρετού σώματος της Τ.Α. είναι η άσκηση όλων αυτών των αρμοδιοτήτων από τα Συμβούλια Περιοχής υπό την προϋπόθεση βέβαια της αντιμετώπισης οργανωτικών, οικονομικών προβλημάτων, προβλημάτων στελέχωσης.

Απ' όλους γίνεται σήμερα αντιληπτό ότι οι διαρκώς αυξανόμενες ανάγκες της τεχνικής στήριξης των ΟΤΑ, καθώς και ο σχεδιασμός του τεχνικού έργου που απαιτεί συνεργασίες υπερτοπικές, προγραμματισμό μακροπρόθεσμο και κατεύθυνση αναπτυξιακή, δεν είναι δυνατόν να αντιμετωπιστούν με το υφιστάμενο καθεστώς των ΤΥΔΚ, ακόμα και στην προοπτική της αναδιοργάνωσης των υπηρεσιών μας.

Ουδείς βέβαια αμφισβητεί το τεράστιο έργο που επιτέλεσε επί σειρά ετών η ΤΥΔΚ ως τεχνικός σύμβουλος των ΟΤΑ προπαντός του Νομού μας. Κανείς δεν ξεχνά ότι πολλά από τα σημαντικά έργα των Δήμων και των Κοινοτήτων της περιοχής μας εκτελέστηκαν με τη δική τους συμβολή και χρήζει αναγνώρισης η προσφορά της απ' όλους μας.

Η νέα πραγματικότητα όμως επιβάλλει πια την ουσιαστική ενεργοποίηση της Τ.Α. στον προγραμματισμό και τον σχεδιασμό έργων τεχνικής υποδομής.

Το νομικό πλαίσιο δεν δημιουργεί κανένα κώλυμα στη λειτουργία των τεχνικών υπηρεσιών των Συμβουλίων Περιοχής για έργα διακοινοτικής σημασίας, αλλά και για έργα των ΟΤΑ μελών τους εφόσον αναθέσουν στο Συμβούλιο Περιοχής τη σχετική αρμοδιότητα.

Στην πράξη και στο αρχικό στάδιο λειτουργίας η τεχνική υπηρεσία του Συμβουλίου Περιοχής θα είναι στελεχωμένη στις περισσότερες των περιπτώσεων από έναν τεχνικό υπάλληλο.

Βάσει του νομικού πλαισίου, αν ο ανωτέρω τεχνικός υπάλληλος είναι και προϊστάμενος της τεχνικής υπηρεσίας του Συμβουλίου Περιοχής, τότε αυτός θα ασκεί μόνο τις αρμοδιότητες του συντάκτη της μελέτης ή του επιβλέποντος, ενώ τις μεν αρμοδιότητες της θεώρησης της μελέτης θα ασκήσει η ΤΥΔΚ, αφού ουδείς δύναται να θεωρεί, να ελέγχει δηλ. τις δικές του πράξεις. Τις δε αρμοδιότητες της επιβλέπουσας υπηρεσίας θα ασκεί η τεχνική υπηρεσία μέλος του Συμβουλίου Περιοχής που θα οριστεί από το διοικητικό του συμβούλιο και αν αυτή δεν υπάρχει, η ΤΥΔΚ. Προεδρικό Διάταγμα 171/87 άρθρο 8 παράγραφος 6 το οποίο ισχύει και για τα Συμβούλια Περιοχής, καθ' όσον αυτά θεωρούνται Σύνδεσμοι.

Ενεπείκ στο αρχικό στάδιο λειτουργίας των τεχνικών υπηρεσιών των Συμβουλίων Περιοχής, η παραμονή της ΤΥΔΚ κρίνεται αναγκαία, προκειμένου αυτή να ασκεί τις αρμοδιότητες της διευθύνουσας ή επιβλέπουσας υπηρεσίας στα Συμβούλια Περιοχής που δε διαθέτουν ΟΤΑ μέλος με τεχνική υπηρεσία.

Σε ένα δεύτερο στάδιο λειτουργίας των τεχνικών υπηρεσιών των Συμβουλίων Περιοχής εκείνα της επαρκούς τους στελέχωσης, τις αρμοδιότητες της διευθύνουσας ή επιβλέπουσας υπηρεσίας, τις ασκεί η τεχνική υπηρεσία των Συμβουλίων Περιοχής. Στο στάδιο αυτό η ΤΥΔΚ θα μπορούσε να λειτουργήσει υποστηρικτικά στις τεχνικές υπηρεσίες των Συμβουλίων Περιοχής, καλύπτοντας συγκεκριμένες ανάγκες τις οποίες θα αδυνατούν να αντιμετωπίσουν τα Συμβούλια Περιοχής, καθώς και ενισχυτικά ως προς τις ειδικότητες εκείνες που δε θα διαθέτουν ακόμη.

Τελειώνοντας θέλω να ευχαριστήσω θερμά τη Διοικούσα Επιτροπή του Τ.Ε.Ε./Μαγνησίας για την πρωτοβουλία που πήρε να θέσει ως αντικείμενο ημερίδας ένα θέμα τόσο σημαντικό για το χώρο της Τ.Α. και να δώσει σήμερα σε όλους μας τη δυνατότητα να αναπτύξουμε ένα δημιουργικό διάλογο και προβληματισμό.

Σας ευχαριστώ πολύ.

Η. ΞΗΡΑΚΙΑΣ:

Ευχαριστούμε τον κ. Κοντορίζο τον πρόεδρο της ΤΕΔΚ.

Το λόγο έχει ο συνάδελφος Μιχάλης Μούχος, πρόεδρος του ΚΕΚΑΝΑΜ Α.Ε.

ΜΟΥΧΟΣ:

Κυρία και κύριοι βουλευτές, κύριοι εκπρόσωποι των ΟΤΑ, ουσιαστικά θα ήθελα να μεταφέρω την εμπειρία του κέντρου κατάρτισης από τη σύνταξη των οργανισμών που έχει αναλάβει το Συμβούλιο Περιοχής, που ουσιαστικά ο οργανισμός προβλέπει όπως ξέρετε σύμφωνα με το νόμο την τεχνική και την οικονομική υπηρεσία.

Είναι απαραίτητα στοιχεία για να μπορέσει να λειτουργήσει ένα Συμβούλιο Περιοχής και ουσιαστικά αυτό θα μεταφέρω, όσον αφορά τουλάχιστον σε τεχνικό επίπεδο τις απόψεις τις δικές μας.

Είναι γνωστό ότι ο κατακερματισμός αποτέλεσε και αποτελεί το πιο βασικό πρόβλημα της ελληνικής Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρώτου βαθμού. Το πρόβλημα αυτό επιχειρήθηκε να αντιμετωπιστεί την προηγούμενη δεκαετία με τη μέθοδο της εθελοντικής συνένωσης, με την παροχή διαφόρων κινήτρων, χωρίς όμως αξιόλογα αποτελέσματα. Περιορισμένα αποτελέσματα είχε και η εθελοντική διακοινοτική συνεργασία, που δεν οφείλεται σε ατέλεια του νομικού πλαισίου, αλλά στην απουσία σταθερής και ολοκληρωμένης προγραμματικής υποστήριξης των αναπτυξιακών συνδέσμων.

Με την καθιέρωση του θεσμού των Συμβουλίων Περιοχής δεν επιχειρείται βέβαια, και πρέπει να το πούμε αυτό, η συνένωση Δήμων και Κοινοτήτων, αλλά η συνένωση λειτουργιών τους, μέσα από μια αναγκαστική βέβαια διακοινοτική συνεργασία.

Η ύπαρξη των Δήμων και Κοινοτήτων δε θίγεται, αλλά δημιουργούνται σύνδεσμοι σύμφωνα με το άρθρο 12 παρ. 3 του Συντάγματος. Με τον τρόπο αυτό γίνεται μια προσπάθεια να διαφυλαχτούν οι ζωντανές κοινότητες ως οικιστικές και κοινωνικές οντότητες και κύτταρα της δημοκρατικής ζωής σε τοπικό επίπεδο.

Με την ισχυρή διακοινοτική συνεργασία είναι δυνατόν να στηριχτεί και να διεκρινθεί η παραγωγική βάση, να εξασφαλιστεί ο αναγκαίος κοινωνικός εξοπλισμός και τελικά να επιτευχθεί όχι μόνο η διοικητική, αλλά ταυτόχρονα οικονομική, οικιστική, κοινωνική ανασυγκρότηση σε τοπικό επίπεδο.

Ο θεσμός των Συμβουλίων Περιοχής θα πετύχει το στόχο του στο βαθμό που θα μπορέσει να διαμορφώσει και να προσανατολίσει κατάλληλα τα μέτρα πολιτικής και τα προγράμματα τοπικής ανάπτυξης και θα εξασφαλίσει την απαραίτητη υποστήριξη και κοινωνική συναίνεση.

Με τη δημιουργία των Συμβουλίων Περιοχής, προβλέπεται νέο σύστημα διαδημοτικής και διακοινοτικής συνεργασίας που αντιμετωπίζει την πολυδιάσπαση, την αναποτελεσματικότητα των χιλιάδων μικρών Κοινοτήτων της χώρας. Παρέχεται οργανωτική και λειτουργική στήριξη στους μικρούς ΟΤΑ αντλώντας την εξουσία αυτή είτε απ' ευθείας από το νόμο είτε κατά παραχώρηση από τους ενδιαφερομένους, ενώ υποστηρίζεται ευθέως από το νόμο η δημιουργία ενός αποτελεσματικού οργανισμού εσωτερικής υπηρεσίας ικανού να κάνει πράξη το ρόλο που ανατίθεται στο νέο φορέα.

Όσον αφορά τους οργανισμούς της εσωτερικής υπηρεσίας, οι σημαντικές αρμοδιότητες οι οποίες ανατίθενται στα Συμβούλια Περιοχής από το νόμο σύμφωνα με τον 2218, αλλά και οι αρμοδιότητες οι οποίες δυνητικά μπορούν να ανατεθούν σε αυτά από τους ΟΤΑ μέλη τους ή από τη Νομαρχιακή

Αυτοδιοίκηση, κάνουν αναγκαία την οργανωτική συγκρότηση των Συμβουλίων Περιοχής με ορθολογικά και επιστημονικά κριτήρια.

Το οργανωτικό σχήμα του κάθε Συμβουλίου Περιοχής θα πρέπει να αντανακλά τις πραγματικές ανάγκες, αλλά και τις ειδικές συνθήκες κατά περίπτωση και να διασφαλίζει την αποτελεσματικότητά του.

Με βάση τα παραπάνω είναι αναγκαία η εκπόνηση μελέτης για την οργάνωση κάθε Συμβουλίου Περιοχής και η κατάρτιση του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας με βάση τα πορίσματα της μελέτης.

Με δεδομένο λοιπόν ότι τα Συμβούλια Περιοχής αναλαμβάνουν την υποχρέωση να υλοποιήσουν σε τοπικό επίπεδο εξαιρετικής σημασίας αρμοδιότητες και προκειμένου να ανταποκριθούν επιτυχώς στην αποστολή τους αυτή, θα πρέπει να έχουν και το ανάλογο οργανωτικό σχήμα.

Το σχήμα αυτό πρέπει να έχει ορθολογική δομή και στηριζόμενο σε συγκεκριμένους κανόνες να εξασφαλίζει την αριθμητική και ποιοτική στελέχωση των υπηρεσιών. Οι προϋποθέσεις που πρέπει να τηρηθούν είναι:

1. Το οργανωτικό σχήμα θα πρέπει να ανταποκρίνεται, πρώτον στις σημερινές συνθήκες με βάση τις αρμοδιότητες που τους έχουν ανατεθεί και όσες τους ανατεθούν από τους ΟΤΑ μέλη οι οποίες και θα πρέπει να καταγραφούν, να ταξινομηθούν και να κατανεμηθούν.
2. Η διάρθρωση του Συμβουλίου Περιοχής στις επιμέρους υπηρεσιακές μονάδες πρέπει να είναι απόρροια καταγραφής και ανάλυσης των πραγματικών αναγκών, αλλά και εκτίμηση των ειδικών συνθηκών σε κάθε συμβούλιο.
3. Να μη γίνεται κατάτμηση και διάσπαση της ενότητας ομοειδών ή ομόλογων αντικειμένων σε διαφορετικές μονάδες. Να μην υπάρχει επικάλυψη και σύγχυση αρμοδιοτήτων μεταξύ των τμημάτων του Συμβουλίου Περιοχής. Να γίνεται ρεαλιστική εκτίμηση των αναγκών σε προσωπικό με βάση τις πραγματικές ανάγκες.
4. Να προσδιοριστούν οι κατηγορίες και οι κλάδοι προσωπικού από τους οποίους θα επιλέγονται οι προϊστάμενοι των υπηρεσιακών μονάδων. Να υπάρχει πρόβλεψη για την εκμετάλλευση των δυνατοτήτων της Πληροφορικής.
5. Να εξασφαλίζεται η συντονισμένη δράση των τμημάτων του Συμβουλίου Περιοχής, ώστε να αντιμετωπίζονται και να επιλύονται τα προβλήματα των πολιτών σύμφωνα με ένα συντονισμένο σχέδιο δράσης και όχι μεμονωμένες ή περιστασιακές παρεμβάσεις.
6. Να εξασφαλίζεται η παρακολούθηση της λειτουργίας και απόδοσης των υπηρεσιών του Συμβουλίου Περιοχής, ώστε μέσα από βελτιωτικές προτάσεις-επεμβάσεις να εκπληρώνεται ο σκοπός τους.

Όσον αφορά τις δύο κυρίαρχες υπηρεσίες οι οποίες προβλέπονται από το νόμο, και αναφέρομαι στην ταμειακή και στην τεχνική υπηρεσία, θα ήθελα να πω το εξής.

Τα Διοικητικά Συμβούλια, όπως είναι γνωστό, των Συμβουλίων Περιοχής, αποτελούν όργανα προγραμματισμού όπως τα Δημοτικά Συμβούλια στην περιφέρειά τους. Έχουν αρμοδιότητα για το σχεδιασμό και προγραμματισμό ανάπτυξης της περιοχής, καθώς και τη διαχείριση των χρηματοδοτήσεων από το πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων και τα προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

την εκτέλεση έργων και την παροχή υπηρεσιών για την κοινή εξυπηρέτηση των ΟΤΑ μελών τους και των κατοίκων της περιοχής.

Η ταμειακή οικονομική υπηρεσία που είναι βασικό στοιχείο, χωρίς αυτήν, χωρίς οικονομική αυτοτέλεια δεν έχει υπόσταση το Συμβούλιο Περιοχής. Η έλλειψη οικονομικών μέσων κάνει αδύνατη τη λειτουργία της. Οικονομική αυτοτέλεια υπάρχει όταν η πραγματοποίηση των σκοπών της Τ.Α. ενεργείται με οικονομικά μέσα των οικείων οργανισμών.

Η απουσία ισχυρών ΟΤΑ και ανάλογων οικονομικών υπηρεσιών εκμηδενίζει τη δυνατότητα βεβαίωσης, ελέγχου και είσπραξης των τελών και των δικαιωμάτων.

Η αποτελεσματικότητα στη βεβαίωση και είσπραξη των τελών και φόρων απαιτεί τη σύσταση οικονομικής υπηρεσίας που θα ενισχύει τη συνεργασία και απόδοση των μικρών ΟΤΑ

Όσον αφορά την τεχνική υπηρεσία, στα Συμβούλια Περιοχής ανατίθεται από το νόμο η υποχρεωτική άσκηση ορισμένων αρμοδιοτήτων των Δήμων και Κοινοτήτων που τα αποτελούν, οι οποίες αναφέρονται στο δημοκρατικό προγραμματισμό της ανάπτυξης, στην εκτέλεση των αντίστοιχων έργων και στη διαχείριση των διαθέσιμων πόρων από τα προγράμματα δημοσίων επενδύσεων και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Αυτό σημαίνει ότι οι τεχνικές υπηρεσίες ασκούν όλες τις επιτελικές λειτουργίες των αρμοδιοτήτων της, πενταετής και ετήσιος προγραμματισμός, χωροθέτηση, εξασφάλιση χρηματοδότησης, εκπόνηση προδιαγραφών εκτέλεσης εφαρμογής, εκπόνηση όρων συμβάσεων, ανάθεσης υπηρεσιών, έργων και προγραμμάτων, άσκηση τιμολογιακής πολιτικής.

Αποκτούν τη δυνατότητα να αναθέσουν τις εκτελεστικές λειτουργίες, μελέτη, κατασκευή και συντήρηση έργων, εφαρμογή ενός προγράμματος παροχής υπηρεσιών και ενός προγράμματος ανάπτυξης μιας περιοχής σε οποιοδήποτε φυσικό νομικό πρόσωπο ή κοινοπραξία θα τους εξασφαλίσει την ποιότητα των έργων, υπηρεσιών και προγραμμάτων στο μικρότερο δυνατό κόστος προς όφελος τελικά των ίδιων των πολιτών.

Ασκούν όλες τις εποπτικές λειτουργίες των αρμοδιοτήτων τους, παρακολούθηση και αξιολόγηση, έλεγχο τήρησης προδιαγραφών και όρων των συμβάσεων. Ειδικότερα δε στις αρμοδιότητες της τεχνικής υπηρεσίας του Συμβουλίου Περιοχής, ανήκουν:

- η συγκέντρωση και επεξεργασία και τήρηση στατιστικών στοιχείων για την οικονομική, κοινωνική και πολιτική κατάσταση στην περιοχή
- η παρακολούθηση των προγραμμάτων που αφορούν στην κοινωνική πολιτιστική ανάπτυξη και βελτίωση της ποιότητας ζωής
- η διατύπωση προτάσεων για την κατάρτιση μεσοχρόνιων Νομαρχιακών αναπτυξιακών προγραμμάτων και τοπικών
  - * η κατάρτιση των μεσοχρόνιων και αιτήσεων τοπικών αναπτυξιακών προγραμμάτων της περιοχής
  - * η διαχείριση των χρηματοδοτήσεων από το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων και από τους όρους των προγραμμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης που αφορούν την περιοχή

- η αξιοποίηση των πλουτοπαραγωγικών πόρων διακοινοτικής ή διαδημοτικής συνεργασίας
- η υλοποίηση του πολεοδομικού σχεδιασμού στα πλαίσια των εγκεκριμένων ζωνών οικιστικού ελέγχου ή χωροταξικών μελετών και τήρηση των δεδομένων του κτηματολογίου της περιοχής τους, όπως αυτά προκύπτουν απ' το συνολικό σχεδιασμό και την ολοκληρωμένη διαχείριση του εθνικού κτηματολογίου
- η μέριμνα για την εκτέλεση και λειτουργία διακοινοτικών, διαδημοτικών έργων τεχνικής υποδομής και κοινωνικού εξοπλισμού
- η μέριμνα για την προστασία του περιβάλλοντος σε θέματα διακοινοτικής ή διαδημοτικής συνεργασίας και κάθε άλλη αρμοδιότητα στην οποία θα μπορούσε να ανατεθεί από τους ΟΤΑ μέλη του Συμβουλίου της Περιοχής

Είναι αυτονόητο ότι η δομή και στελέχωση με ειδικότητες της τεχνικής υπηρεσίας, βρίσκεται σε άμεση συνάρτηση με

- τον αριθμό των ΟΤΑ που συμμετέχουν στο Συμβούλιο της Περιοχής,
- την εδαφική έκτασή τους και τον πληθυσμό τους,
- τα προσδοκώμενα έσοδά τους, που είναι και το καθοριστικό,
- την έκταση του οδικού ηλεκτρικού υδρευτικού και αποχετευτικού δικτύου τους, καθώς και κάθε άλλος παράγοντας που αναδεικνύεται από την αναπτυξιακή τους δραστηριότητα.

Γέλος, για να μπορέσουν να συνδεθούν αυτά, για να μπορέσει να λειτουργήσουν καλύτερα τα Συμβούλια Περιοχής, είναι απαραίτητη και υποχρεωτική θα έλεγα, η ανάπτυξη ενός δικτύου πληροφορικής η οποία θα συνδέει τα Συμβούλια Περιοχής μεταξύ τους.

Ως προς την οργάνωση, είναι γνωστό ότι υπάρχουν πάρα πολλά προβλήματα που συνδέονται με το κεντρικό πρόβλημα της ελλιπούς πληροφόρησης. Επομένως κρίνεται απόλυτα αναγκαία η δημιουργία μιας δομής πληροφόρησης ικανής να πληροφορεί τους χρήστες ταχύτατα και με ακρίβεια για τα διαρκώς νέα διαμορφούμενα δεδομένα. Σημαντικό τομέα αυτής της νέας δομής θα καλύψει ένα δίκτυο υπολογιστών που θα μπορεί να παρέχει συμβουλές και προανατολισμούς στα Συμβούλια Περιοχής για θέματα που τους αφορούν.

Από παλιά είναι διαπιστωμένο ένα έλλειμμα παρουσίας της Κεντρικής Διοίκησης του Νομού στις ακραίες περιοχές του. Αυτό μεταξύ των άλλων οφείλεται στο ότι ο Νομός περιλαμβάνει ορεινές περιοχές, απομακρυσμένα νησιά και ανεπαρκές οδικό δίκτυο. Σήμερα που η Τηλεματική φέρνει τον κόσμο τόσο κοντά, η έλλειψη τηλεπικοινωνιακής σύνδεσης υποδομής θα καταστήσει την απομόνωση περιοχών του Νομού ακόμη πιο έντονη.

Η απομόνωση αυτή είναι προφανές ότι γίνεται ιδιαίτερα αισθητή σε εκείνους τους κατοίκους των απομακρυσμένων περιοχών, που θα ήταν ικανοί να αξιοποιήσουν τις νέες τεχνολογίες, δηλαδή κυρίως στους νέους και στους κατοίκους των περιοχών αυτών που έχουν υψηλό μορφωτικό επίπεδο. Αυτές όμως οι πληθυσμιακές ομάδες μπορούν να στηρίζουν προσπάθειες ανάπτυξης των περιοχών αυτών.

Έτσι είναι προφανές ότι η τηλεπικοινωνιακή υποδομή του Νομού, και αναφέρομαι ειδικά σε αυτά, και ιδιαίτερα η ροή κάθε είδους πληροφορίας προς κάθε άκρο

του, θα αποτελέσει κύριο παράγοντα που θα καθορίσει το μέλλον των περιοχών αυτών.

Η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Μαγνησίας έχει προσπαθήσει να δημιουργήσει τους δικούς της διαύλους ροής πληροφοριών προς κάθε άκρο του Νομού. Αυτό απαιτεί τη δημιουργία μηχανισμών συσσώρευσης πληροφοριών και μηχανισμών διάθεσης του πληροφοριακού αυτού όγκου προς κάθε κατεύθυνση του νομού.

Το συντονισμό και την υλοποίηση αυτής της προσπάθειας έχει αναλάβει ύστερα από απόφαση του Νομαρχιακού Συμβουλίου το Κέντρο Κατάρτισης της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης το οποίο σαν ευέλικτος φορέας μπορεί να αφομοιώσει την τηλεματική τεχνολογία πολύ γρήγορα και στη συνέχεια ο οργανισμός αυτός κατάρτισης μπορεί να εκπαιδεύσει σε οργανωμένα σεμινάρια τα στελέχη εκείνα που θα στελεχώσουν το νομαρχιακό δίκτυο πληροφορικής.

Το δίκτυο αυτό είναι ουσιαστικά βοηθητικό, μιλάμε για δύο παράλληλα επίπεδα, δεν υπάρχει καμμία σχέση εξάρτησης και είναι σαφές αυτό, πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας Τ.Α., μιλάμε για δύο παράλληλα επίπεδα Αυτοδιοίκησης και πιστεύουμε ότι θα μπορέσουμε με την ανταλλαγή πληροφοριών και διά της ανταλλαγής πληροφοριών, να δημιουργήσουμε τις προϋποθέσεις εκείνες, ώστε να απορέσουν να αξιοποιηθούν καλύτερα τα πλεονεκτήματα τα συγκριτικά που έχει κάθε περιοχή.

Τέλος, όσον αφορά τις ανάγκες κατάρτισης, πιστεύουμε ότι από την ανάλυση που προηγήθηκε είναι μεγάλη αναγκαιότητα για το νέο θεσμό των Συμβουλίων Περιοχής.

Η δρομολόγηση και υλοποίηση ενός προγραμματισμού κατάρτισης θα πρέπει να γίνει ταυτόχρονα σε δύο επίπεδα.

Το πρώτο επίπεδο είναι η κατάρτιση των αιρετών στελεχών των ΟΤΑ, στο περιεχόμενο και τις προοπτικές του νέου θεσμού.

Και το δεύτερο είναι η κατάρτιση στελεχών των υπαλλήλων του Συμβουλίου Περιοχής ανά ειδικότητα και σε άμεση σχέση προς τις αναγκαιότητες εξειδίκευσης που προκύπτουν απ' την εφαρμογή του νέου θεσμού.

Είναι δύο στοιχεία τα οποία θα βοηθήσουν στο να μπορέσει ο θεσμός αυτός με τα προβλήματα που έχει να προχωρήσει πολύ πιο γρήγορα και όχι σύμφωνα με τα δεδομένα που έχουμε από τα παλιά, τα θέματα των αναπτυξιακών συνδέσμων τα οποία είναι γνωστό ότι υπήρξε μεγάλη καθυστέρηση στην υλοποίηση του θεσμικού πλαισίου.

Το Συμβούλιο Περιοχής πιστεύω ότι είναι μια πραγματικότητα και με αυτή πρέπει να λειτουργήσουμε και πιστεύω ότι θα πρέπει να τη στηρίξουμε όλοι μας.

Σας ευχαριστώ.

Η. ΞΗΡΑΚΙΑΣ:

Ευχαριστούμε τον κ. Μούχο, τον πρόεδρο του ΚΕΚΑΝΑΜ της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Μαγνησίας.

Καλώ στο βήμα το μέλος της διοικούσης επιτροπής του Τ.Ε.Ε. Μαγνησίας κ. Παύλο Μαρκακίη που θα μιλήσει για την ΤΥΔΚ μια και προέρχεται και ο ίδιος από την ΤΥΔΚ Μαγνησίας.

ΜΑΡΚΑΚΗΣ:

Κερίες και κύριοι βουλευτές, αγαπητοί εκπρόσωποι της Τ.Α., κύριοι σύνεδροι, με αίσθημα ευθύνης ανέλαβα εκ μέρους της Διοικούσης Επιτροπής του Τ.Ε.Ε. Μαγνησίας, να συμμετέχω ως μέλος της οργανωτικής επιτροπής στη διοργάνωση της σημερινής ημερίδας, να διαμορφώσω μια ολοκληρωμένη και πλήρως τεκμηριωμένη πρόταση-εισήγηση για το ρόλο της ΤΥΔΚ μπροστά στα δεδομένα που δημιούργησαν οι νέοι θεσμοί, αλλά και οι αυξημένες απαιτήσεις του κράτους και της Τ.Α. στην υλοποίηση των τεχνικών έργων στην περιφέρεια.

Επί πάνω από 20 χρόνια υπηρεσία μου στην ΤΥΔΚ Μαγνησίας, μιας υπηρεσίας που αποτελούσε πρότυπο λειτουργίας και δραστηριότητας σε Πανελλαδική κλίμακα και η ταυτόχρονη δραστηριότητά μου στο Τεχνικό Επιμελητήριο, μου επιτρέπουν να έχω μια ολοκληρωμένη εικόνα των θεμάτων που απασχολούν την Τ.Α. και συγχρόνως να διαμορφώνω άποψη για τον τρόπο που πρέπει να είναι διαρθρωμένη και στελεχωμένη μια τεχνική υπηρεσία, ώστε να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις των φορέων που καλείται να εξυπηρετήσει.

Η Τεχνική Υπηρεσία Δήμων και Κοινοτήτων είναι μια ιστορική και καθοριστική για την ανάπτυξη της περιφέρειας τεχνική υπηρεσία που έχει συμβάλλει σε μεγάλο βαθμό στην αναμόρφωση της ελληνικής υπαίθρου.

Η αποκεντρωμένη δομή της της έδωσε τη δυνατότητα να βρίσκεται πάντα στο επίκεντρο των τεχνικών προβλημάτων της περιφέρειας, δίνοντας λύση σε βασικές ανάγκες των κατοίκων, όπως είναι η ύδρευση, η διάνοιξη δρόμων, η διαμόρφωση κοινοχρήστων χώρων κ.λ.π., βελτιώνοντας και αλλάζοντας θεαματικά τα τελευταία χρόνια παρά τις δυσκολίες την εικόνα και τις συνθήκες διαβίωσης των πληθυσμών, των πόλεων και των χωριών της πατρίδας μας.

Είναι η τεχνική υπηρεσία που υπηρέτησε και υπηρετεί τη βασική μονάδα διοικητικής λειτουργίας του κράτους, την πρωτοβάθμια Τ.Α., δηλ. το Δήμο και την Κοινότητα.

Η εξέλιξη όμως της ελληνικής κοινωνίας και η ανάγκη για μια μεγαλύτερη ανάπτυξη εφάμιλλη της Ευρώπης, δημιούργησε στην περιφέρεια πιο σύνθετα προβλήματα και απαιτήσεις που κάνουν επιτακτική την επίλυσή της από καλά οργανωμένες μονάδες υπηρεσιών.

Οι αποχετεύσεις με μονάδες βιολογικών καθαρισμών, η αξιοποίηση αλλά και ταυτόχρονα η συνετή χρήση και προστασία του υδάτινου δυναμικού, η τουριστική ανάπτυξη και υποδομή με μορφές και εγκαταστάσεις προσαρμοσμένες στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά κάθε τόπου, η μορφολογική αναβάθμιση των πόλεων και των χωριών με πεζοδρομήσεις, αναπλάσεις πλατειών και διαμόρφωση χώρων στάθμευσης, η οργάνωση και αποκομιδή απορριμμάτων με σύγχρονες μεθόδους, η οργάνωση αθλητικών εγκαταστάσεων και τόσες άλλες πολιτιστικές, ψυχαγωγικές και κοινωνικές δραστηριότητες της πρωτοβάθμιας Τ.Α., πρέπει να υλοποιηθούν γρήγορα μέσα από τις δυνατότητες που δίνουν τα χρηματοδοτικά Ευρωπαϊκά Κοινωνικά προγράμματα, αλλά και άλλες κρατικές πηγές χρηματοδότησης της Τ.Α.

Ετσι η αναβάθμιση του ρόλου, η οργάνωση και η λειτουργία της ΤΥΔΚ σε νέες σύγχρονες βάσεις είναι σήμερα αδήριτος ανάγκη. Μετά την ψήφιση και υλοποίηση των βασικών νόμων για την αυτοδιοίκηση, του νόμου δηλ. 2218 και 2240, οριοθετήθηκαν λειτουργικά και διοικητικά οι αρμοδιότητες και τα καθήκοντα τόσο του δεύτερου βαθμού Τ.Α., δηλ. της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης όσο και του πρώτου βαθμού Τ.Α.

Αν και βρισκόμαστε στα πρώτα χρόνια των νέων θεσμών και η πάλη για το ξεκαθάρισμα των αρμοδιοτήτων μεταξύ κράτους και Τ.Α. θα συνεχιστεί, είναι σίγουρα και συνταγματικά κατοχυρωμένη η αυτοτέλεια της πρωτοβάθμιας Τ.Α. και η ανεξάρτητη λειτουργία της από τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση. Εξάλλου στο πρώτο άρθρο του 2218 αναφέρεται σαφώς ότι οι Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις δεν ασκούν εποπτεία στους ΟΤΑ πρώτης βαθμίδος και δε θίγουν τις αρμοδιότητές τους.

Και δεύτερον ότι μεταξύ των δύο βαθμών Τ.Α. δεν υφίσταται ιεραρχική σχέση. Ετσι σε επίπεδο Νομού θεσμοθετήθηκε η περιφερειακή διοίκηση που εκτός από το ρόλο της προϊσταμένης των κρατικών υπηρεσιών, την εποπτεία των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου έχει και την εποπτεία της λειτουργίας των ΟΤΑ.

Φυσική συνέπεια της οργανωτικής αυτής δομής είναι η αυτούσια υπαγωγή της ΤΥΔΚ στην περιφερειακή διοίκηση σαν τμήμα, αφού θεσμοθετημένα είναι η τεχνική υπηρεσία που εξυπηρετεί αποκλειστικά τους Δήμους και τις Κοινότητες που δεν έχουν δικιά τους τεχνική υπηρεσία, αλλά και που στην ουσία παραμένει η μόνη κρατική υπηρεσία σε επίπεδο νομού.

Παράλληλα με την ίδια νομοθεσία θεσμοθετήθηκε σε κάθε Νομό η σύσταση των Συμβουλίων Περιοχής από ομάδες ΟΤΑ τα οποία ήρθαν να αντικαταστήσουν τους αναπτυξιακούς συνδέσμους, ένα σχήμα που δεν απέδωσε τα αναμενόμενα και να καλύψουν μια παλιότερη αποτυχημένη προσπάθεια για συνένωση των Κοινοτήτων.

Πιστεύω ότι τα Συμβούλια Περιοχής είναι αναγκαία και έχουν να παίξουν σημαντικό ρόλο στο σχεδιασμό και προγραμματισμό της ανάπτυξης της περιοχής τους, αφού σημαντικά έργα έχουν ορίζοντα ευρύτερο απ' τα στενά διοικητικά όρια μιας Κοινότητας, ενός μικρού Δήμου.

Όμως η νέα προσπάθεια ανάπτυξης πρέπει να γίνει συντονισμένα, να αποφύγουμε τα λάθη που την εμπόδισαν μέχρι σήμερα και τα οποία οφείλονται κυρίως σε αντιπαραθέσεις προσωπικού χαρακτήρα, τοπικές αντιπαλότητες και στον κατακερματισμό του στελεχιακού δυναμικού.

Η δυνατότητα των Συμβουλίων Περιοχής να συστήνουν τεχνικές υπηρεσίες οδηγεί σε προβληματισμό και στη διαμόρφωση δύο τάσεων - απόψεων.

1) Την δημιουργία πολλών νέων διάσπαρτων μικρών Τ.Υ. στήριξης των Σ.Π.

2) Την αναβάθμιση και στελέχωση στα πρότυπα μίας σωστά οργανωμένης και διαρθρωμένης Τ.Υ. σε επίπεδο Διεύθυνσης, χρησιμοποιώντας το υπάρχον στελεχιακό δυναμικό και την τεχνογνωσία σε συνδυασμό με την πείρα και την εμπειρία της συνεργασίας με την Τ.Α.

Σε εμάς που έχουμε τη γνώση και την αρμοδιότητα στα τεχνικά θέματα αναπόκειται η ευθύνη να επισημάνουμε τα μειονεκτήματα και τις επιπτώσεις που

θα έχει η πρώτη άποψη και να δώσουμε τη σωστή και τεκμηριωμένη πρόταση στην πολιτεία και στους αρμόδιους φορείς.

Ετσι, δεν είναι δυνατόν να πιστέψει κανείς σοβαρά ότι είναι δυνατόν να λειτουργήσουν σε επίπεδο Νομού άλλες 10 τεχνικές υπηρεσίες όσα περίπου κατά Νομό είναι τα συσταθέντα Συμβούλια Περιοχής. Θα πρόκειται στην ουσία για μια τεράστια διόγκωση άνευ λόγου του δημόσιου τομέα, μια παράλληλη δημόσια διοίκηση σε μια εποχή που προσπαθούμε να την κάνουμε πιο ευέλικτη και παραγωγική.

Είναι γνωστό ότι οι τεχνικές υπηρεσίες για να αποδώσουν και να είναι χρήσιμες πρέπει να είναι καλά διαρθρωμένες και στελεχωμένες. Απαιτούν πέραν από τον επικεφαλής προϊστάμενο κατ' ελάχιστο μηχανικούς ΑΕΙ 2-3 ειδικοτήτων, ανάλογη στελέχωση από τεχνικούς ΤΕΙ ή εργοδηγούς και το αντίστοιχο διοικητικό προσωπικό.

Προκύπτει έτσι για μια στοιχειώδη λειτουργία μια δαπάνη πάνω από τα 30.000.000 σε ετήσια βάση μόνο για μισθοδοσία, για να μην προσθέσουμε τις δαπάνες για την απαραίτητη υλική υποδομή σε κτίρια, γραφεία και εξοπλισμό. Ασφαλώς πρόκειται για μια δαπάνη έξω από τις δυνατότητες ενός Συμβουλίου Περιοχής και μια συνολική επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού με μερικές δεκάδες δισεκατομμυρίων. Να προσθέσουμε στα μειονεκτήματα των μικρών τεχνικών υπηρεσιών τα προβλήματα τεχνογνωσίας, ενημέρωσης, διοικητικής εξέλιξης των μηχανικών που θα κληθούν να τις στελεχώσουν.

Αφού λοιπόν είναι σήμερα στις προθέσεις των φορέων της Τ.Α. να ενδυναμώσουν με τεχνικούς τα όργανα και τις υπηρεσίες που εξυπηρετούν την περιφερειακή ανάπτυξη, αυτό πρέπει να γίνει σίγουρα με την αναβάθμιση και υποστήριξη της υπάρχουσας υποδομής, δηλ. μέσω των ΤΥΔΚ.

Η πρόθεση για πρόσληψη ενός ή δύο μηχανικών ανά Συμβούλιο Περιοχής δημιουργεί κατά νομό ένα πρόσθετο στελεχιακό δυναμικό 20 περίπου τεχνικών, οι οποίοι ενσωματωμένοι στο υπάρχον έμπειρο δυναμικό που υπάρχει σήμερα στις ΤΥΔΚ, δημιουργεί προϋποθέσεις για μια άρτια οργανωμένη διαρθρωμένη μονάδα εξυπηρέτησης και υλοποίησης της αναπτυξιακής προοπτικής της Τ.Α.

Η πρόταση αυτή από οικονομική άποψη είναι πιο λογική, διότι περιορίζεται ο αριθμός των απαιτούμενων για πρόσληψη τεχνικών.

2) Αποφεύγονται όλες οι λειτουργικές δαπάνες, αφού υπάρχει η υλικοτεχνική υποδομή

3) Δεν επιβαρύνονται οικονομικά τα Συμβούλια Περιοχής και η Τ.Α.

Από λειτουργική άποψη είναι αρτιότερη, διότι πρώτον υπάρχει η δυνατότητα καλύτερης εξυπηρέτησης των ολιγάριθμων πλέον Συμβουλίων Περιοχής, παραμένει η ΤΥΔΚ σαν τεχνική υπηρεσία για την υλοποίηση των μεμονωμένων έργων και των τεχνικών θεμάτων των Κοινοτήτων ή των Κοινοτήτων που για διάφορους λόγους δε θέλουν να εκφραστούν μέσα από τα Συμβούλια Περιοχής.

3) Επιλύονται τεχνικά θέματα που αφορούν περιοχές ευρύτερης εμβέλειας.

4) Καλύπτει τις περιπτώσεις μεμονωμένων νησιών που δεν συγκροτούν σε μοναδικό Δήμο Συμβούλια Περιοχής.

Φυσικά η πρόταση ολοκληρώνεται με την αλλαγή της δομής της ΤΥΔΚ που ούτως ή άλλως από χρόνια είναι ανεπαρκής, ώστε να γίνει πιο λειτουργική και να

προσαρμοστεί στις απαιτήσεις και τις ανάγκες της Τ.Α., όπως αυτή δραστηριοποιείται σήμερα.

Προτείνουμε λοιπόν την αναβάθμιση της ΤΥΔΚ από τμήμα σε διεύθυνση, ώστε να λειτουργήσουν σαν τμήματα,

α) Το τμήμα προγραμματισμού και μελετών.

β) Τμήμα εκτελέσεως έργων με γραφεία:

Γραφείο έργων Κοινοτικών Προγραμμάτων, Γραφείο Έργων Συμβουλίων Περιοχής, Γραφείο Έργων Κοινοτήτων, Γραφείο Έργων με αυτεπιστασία και υπηρεσιών.

γ) Τμήμα διοικητικής στήριξης και γραμματείας.

Στην περίπτωση που η οργανωτική δομή της περιφέρειας λειτουργήσει σαν ενιαία διοικητική μονάδα του κράτους, είναι φυσιολογικό η διεύθυνση αυτή να συνδεθεί κάθετα με τη γενική διεύθυνση υποδομών, ώστε να υπάρχει διάχυση και ενημέρωση τεχνογνωσίας, διοικητική, μισθολογική εξέλιξη του τεχνικού προσωπικού και αμφίδρομη πληροφόρηση τεχνικών θεμάτων μεταξύ νομού και περιφέρειας.

Θέλω να τελειώσω επισημαίνοντας δύο ακόμη θέματα.

1) Την ανάγκη μηχανοργάνωσης της ΤΥΔΚ, κάτι που είναι προφανές για όλες τις υπηρεσίες στο δημόσιο τομέα, για να υπάρξει αξιοποίηση των γνώσεων και των δυνατοτήτων που παρέχει η σημερινή τεχνολογία στο επίπεδο της Πληροφορικής.

2) Η μισθολογική ικανοποίηση των μηχανικών της ΤΥΔΚ, αφού παρά το τεράστιο έργο και την προσφορά τους, η οποία είναι γνωστή και παραδεκτή απ' όλους σας, παραμένουν οι χειρότερα αμοιβόμενοι μηχανικοί σε όλο το δημόσιο τομέα.

Καταλήγοντας, θέλω να τονίσω ότι είναι μεγάλες οι ευθύνες όλων όσων μέχρι σήμερα άφησαν τις ΤΥΔΚ να εκφυλίζονται, αλλά θα είναι καθοριστική η ευθύνη όσων δεν υιοθετήσουν την πρόταση αναβάθμισής της, πρόταση που βασικά είναι προς το συμφέρον των Δήμων και των Κοινοτήτων και είναι οι πρώτοι που πρέπει να κινηθούν με τα θεσμοθετημένα όργανά τους να την υλοποιήσουν.

Ευχαριστώ.

Η. ΞΗΡΑΚΙΑΣ:

Ευχαριστούμε το συνάδελφο Μαρκάκη για τη συνεισφορά του στη σημερινή μας ημερίδα.

Κλείνουμε το πρώτο μέρος με μια ακόμα εισήγηση που θα κάνει ο προϊστάμενος της ΤΥΔΚ νομού Μαγνησίας κ. Στέργιος Γιάτσος με θέμα «Προοπτικές στήριξης στους νέους θεσμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης».

Ο κ. Γιάτσος έχει το λόγο.

ΓΙΑΤΣΟΣ:

Κύριε πρόεδρε του Τεχν. Επιμελ., που μας φιλοξενείτε, κυρία και κύριοι βουλευτές, κύριε πρόεδρε της ΤΕΔΚ, κύριοι Δήμαρχοι, πρόεδροι, κυρίες και κύριοι, δε θα ήθελα να σας απασχολήσω με ιστορικές αναδρομές αναφορικά με το

ρόλο που διαδραμάτισαν οι ΤΥΔΚ στην περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη, γιατί θεωρώ ότι είναι κάτι που όλοι γνωρίζουμε.

Θα ήθελα όμως να εξετάσουμε αμέσως το πρόβλημα που μας συγκέντρωσε όλους εδώ σήμερα, αφού και για μένα σήμερα προσφέρεται η ευκαιρία να ασχοληθώ με θέματα που με συγκινούσαν από τα πρώτα χρόνια των σπουδών μου τις οποίες και συνεχισα στην Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης με ειδίκευση ακριβώς σε αυτά τα θέματα που συζητάμε σήμερα.

Το Συμβούλιο Περιοχής είναι μια νέα θεσμική προσπάθεια για το ξεπέρασμα της λειτουργικής πολυδιάσπασης που παρουσιάζουν οι πρωτοβάθμιοι ΟΤΑ.

Η προοπτική δημιουργίας και οργάνωσης για κάθε ΟΤΑ, αλλά φυσικά και για κάθε Συμβούλιο Περιοχής τεχνικής υπηρεσίας και υπήρχε και φυσικά καλύπτει και τους νέους θεσμούς. Κάθε ΟΤΑ λοιπόν, αφού είχε στο παρελθόν τη δυνατότητα, μπορούσε όχι μόνο να προσλάβει μηχανικούς δημιουργώντας τεχνική υπηρεσία, αλλά και να μπορέσει με αυτή να προχωρήσει στη σύνταξη και την επίβλεψη μελετών και έργων, υποκαθιστώντας την ΤΥΔΚ η οποία τον εξυπηρετούσε μέχρι εκείνη τη στιγμή.

Στο νομό Μαγνησίας μέχρι σήμερα, όπως φυσικά γνωρίζετε, μόνο οι Δήμοι Βόλου και Νέας Ιωνίας έχουν κάτι ανάλογο, ολοκληρωμένες δηλ. τεχνικές υπηρεσίες. Όλοι οι υπόλοιποι ΟΤΑ έχουν τώρα μια ανάλογη δυνατότητα μέσα από τα Συμβούλια Περιοχής τα οποία διασφαλίζουν ένα μέγεθος επαρκές για τη στήριξη μιας τέτοιας προσπάθειας.

Με βάση την υπάρχουσα νομοθεσία οι τεχνικές υπηρεσίες των Συμβουλίων Περιοχής αναλαμβάνουν έργα διακοινοτικού ή διαδημοτικού χαρακτήρα και επίσης οι τεχνικές υπηρεσίες των Συμβουλίων Περιοχής θα μπορούν να αναλάβουν και αμιγή Δημοτικά ή Κοινοτικά έργα μόνο αν αυτή η αρμοδιότητα τους ανατεθεί με απόφαση των αντίστοιχων Δημοτικών και Κοινοτικών Συμβουλίων.

Είναι σαφές ότι θα υπάρχουν ΟΤΑ που την αρμοδιότητα αυτή δε θα την εκχωρήσουν σε Συμβούλια Περιοχής. Αρα γι' αυτούς θα συνεχιστεί η παραγωγή έργου μέσω της ΤΥΔΚ, κάνοντας εξ' αρχής απαραίτητη τη συνέχιση της λειτουργίας της.

Όσον αφορά την πιθανή ανάμιξη της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης με τις τεχνικές της υπηρεσίες στην πρωτοβάθμια Τ.Α., όπως ακούσαμε και από προηγούμενους ομιλητές, είναι γνωστό ότι τα δύο επίπεδα δεν είναι και δεν πρέπει να παραμείνουν ή δεν είναι και πρέπει να παραμείνουν θεσμικά ανεξάρτητα και καμμία σχέση εξουσίας ή εποπτείας δεν μπορεί να υπάρχει μεταξύ τους.

Στην ελοχή της εξειδικευμένης τεχνικής γνώσης, πιστεύω ότι τα κριτήρια διαχωρισμού του τεχνικού αντικειμένου, θα πρέπει να είναι μόνο επιστημονικά και όχι γεωγραφικά, ειδικά μέσα στον ίδιο νομό ή με κριτήρια μοιράσματος εξουσιών.

Σήμερα οι περισσότερες ΤΥΔΚ δεν έχουν στο προσωπικό τους γεωλόγους, δασολόγους, μηχανικούς περιβάλλοντος, ηλεκτρονικούς, προσωπικό Πληροφορικής κ.λ.π.

Για να αναπτυχθεί και λειτουργήσει σωστά και βιώσιμα μια τεχνική υπηρεσία χρειάζονται πόροι, παράδοση, σωστό μάνατζμεντ, πραγματική διάθεση προσφοράς απ' όλους τους υπαλλήλους. Δεν μπορούμε να μιλάμε για βιώσιμες τεχνικές,

αναξάρτητες τεχνικές υπηρεσίες των Συμβουλίων Περιοχής με ένα ή δύο μηχανικούς όπως ακούσαμε, ούτε μπορεί κάθε Συμβούλιο Περιοχής να προσλάβει δέκα μηχανικούς ανεβάζοντας το λειτουργικό του κόστος σε δυσθεώρητα ύψη και μάλιστα από έναν αρκετά λιτό προϋπολογισμό.

Θα ήθελα να συνοψίσω και να καταλήξω σε κάποια συγκεκριμένα συμπεράσματα και προτάσεις.

1) Ανάδειξη των ΤΥΔΚ σε κύριο φορέα τεχνικών έργων των πρωτοβάθμιων ΟΤΑ.

Οι όποιες δυσκολίες συναντούν σήμερα οι ΟΤΑ με τις ΤΥΔΚ οφείλονται στο ότι έχει καθυστερήσει πολύ η αναδιοργάνωσή τους σύμφωνα με το σύγχρονο μινιμαλισμ. Οι υπάλληλοι των ΤΥΔΚ μπορεί να είναι δημόσιοι υπάλληλοι αλλά είναι σίγουρο ότι αισθάνονται ότι λειτουργούν για την Τ.Α. και αυτό πιστεύω το ξέρετε όλοι σας.

2) Ενδυνάμωση των ΤΥΔΚ με πρόσληψη νέων μηχανικών σε παραδοσιακές αλλά και σε σύγχρονες ειδικότητες. Σεμινάρια πραγματικής επιμόρφωσης και μετακπαίδευσης των τεχνικών που ήδη υπηρετούν και θέλουν να κάνουν σωστά τη δουλειά τους.

Ακούσατε προηγούμενα από τον κ. Πραγιάτη ότι τα 2/3 των οργανικών θέσεων είναι μόνο καλυμμένα. Σκεφτείτε ότι μία ΤΥΔΚ παράγει ανάλογα με το νομό 800-1.200 μελέτες το χρόνο, συνήθως από ένα προσωπικό το οποίο κυμαίνεται από 8-10 άτομα. Δηλ. με λίγα λόγια αντιστοιχούν περίπου 100 μελέτες για τον καθένα, πράγμα το οποίο σημαίνει μία μελέτη κάθε δύο μέρες.

3) Ίδρυση Διεύθυνσης ΤΥΔΚ στην περιφέρεια στην οποία θα υπάγονται απ' ευθείας οι ΤΥΔΚ των Νομών.

4) Ευέλικτη νομοθεσία για την ανάθεση μελετών και σε ιδιώτες μελετητές όπου κρίνεται σκόπιμο με αλλαγή πιστεύω του νόμου 716. Οι μελέτες δεν πρόκειται ποτέ να πάψουν να ανατίθενται έξω όπως λέμε γιατί πάντα θέλουμε να κατασκευάζουμε τις καλύτερες ιδέες και τις καλύτερες λύσεις. Και αυτό δε σημαίνει όπως ακούγεται από κάποιους συναδέλφους της Τ.Α. ότι οι μελέτες σας θα είναι καλύτερες αν ανατεθούν στις νέες αυτές τεχνικές υπηρεσίες των Συμβουλίων Περιοχής.

Πιστεύω ότι αυτή η ανάγκη για καλύτερες μελέτες θα υπάρχει πάντα και θα πρέπει να ψάχνουμε να βρούμε τον καλύτερο μελετητή αν εμείς δεν μπορούμε να καλύψουμε τις ανάγκες ή αν αποδεδειγμένα η ικανότητά του είναι σημαντική σε κάποιο θέμα.

5) Διαχείριση από τις ΤΥΔΚ των έργων που χρηματοδοτούνται από προγράμματα των οποίων τα χρήματα έχουν διαβιβαστεί στους ΟΤΑ και αφορούν τους Δήμους και τις Κοινότητες, προγράμματα Δημοσίων Επενδύσεων δηλ., ΠΕΠ, ΕΑΠΠΑ κ.λ.π.

6) Προσαρμογή της νομοθεσίας για τα μικρά έργα, για τα τεχνικά δελτία, για τις προδιαγραφές των μελετών, για τις δημοπρασίες κ.ο.κ. Κατακλύζομαστε τον τελευταίο καιρό από μία νομοθεσία αρκετά σημαντική, πολυπληθή θα έλεγα για τα μεγάλα έργα, την οποία καλούμαστε κι εμείς να εφαρμόσουμε για τα μικρά έργα των 2.000.000 δρχ. Καταλαβαίνετε τι πρόσθετη γραφειοκρατία προκύπτει και τι δυσλειτουργία προκύπτει απ' αυτή τη διαδικασία.

7) Πρόσληψη μηχανικών από τα Συμβούλια Περιοχής ως επιτόπου επιβλεπόντων για τη σωστότερη σύνταξη μελετών και την ορθολογική παρακολούθηση των εργολαβιών

κατασκευής. Η σωστή υπεύθυνη επιτόπου επίβλεψη των έργων είναι κατά τη γνώμη μου το πιο σημαντικό στοιχείο που πρέπει να μας ενδιαφέρει και που με βάση αυτό θα πρέπει να λειτουργούμε και να αποφασίζουμε.

Επίσης οι ίδιοι αυτοί συνάδελφοι θα μπορούν να ασχολούνται με τις τρέχουσες λειτουργίες τις τεχνικές που υπάρχουν στους Δήμους και στις Κοινότητες του Συμβουλίου Περιοχής, ύδρευση, αποχέτευση και όλα αυτά που είναι καθημερινά και επείγοντα. Και φυσικά να αποδεσμευτεί από το αντικείμενο αυτό με το οποίο κατά κύριο λόγο σήμερα επιβαρύνονται σε επιβάρυνση του συνολικού τους έργου οι πρόεδροι και οι σύμβουλοι των Κοινοτήτων, θα έλεγα ακόμη και οι γραμματείς σε κάποιες περιπτώσεις.

Αυτοί οι μηχανικοί που θα προσληφθούν στα Συμβούλια Περιοχής θα πρέπει να συνδέονται λειτουργικά και όχι διοικητικά με την ΤΥΔΚ.

8) Εκτέλεση των απολογιστικών έργων που οι περισσότεροι γνωρίζετε τι ακριβώς αφορά, με μελέτη και επίβλεψη από τους επί τόπου μηχανικούς των Συμβουλίων Περιοχής και με πιο ευέλικτο και αντιγραφειοκρατικό τρόπο πιστοποίησης και πληρωμής τους.

Πιστεύω πως σε κάθε περίπτωση η κινητικότητα που έχει αναπτυχθεί τον τελευταίο καιρό γύρω από την Τ.Α. μόνο σε καλό μπορεί να οδηγήσει τον τόπο μας.

Γαλιώνοντας, θα ήθελα να σας ευχαριστήσω για την τιμή που μου κάνατε.

Η. ΞΗΡΑΚΙΑΣ:

Ευχαριστούμε κι εμείς τον κ. Γιάτσο για την συμβολή του στη σημερινή μας ημερίδα.

Αυτή τη στιγμή θα προχωρήσουμε σε ένα διάλειμμα για έναν καφέ και θα συνεχίσουμε με παρεμβάσεις και συζήτηση.

Δ Ι Α Λ Ε Ι Μ Μ Α

Η. ΞΗΡΑΚΙΑΣ:

Ο κ. Τσίρος, Δήμαρχος Ιωλκού έχει το λόγο.

ΤΣΙΡΟΣ:

Κύριοι συνάδελφοι, αγαπητοί φίλοι της ΤΥΔΚ, κύριε πρόεδρε της ΤΕΔΚ, θα ήθελα σε αυτό το σημείο να σας μεταφέρω λίγο την πολύχρονη εμπειρία μου με την Τ.Α. στα 18 σχεδόν χρόνια που συμπληρώνω με την ενασχόλησή μου με αυτή. Θα σας μεταφέρω την εμπειρία μου που αφορά κύρια τη σχέση μας με την ΤΥΔΚ και πραγματικά να τη ευχαρώ για μια ακόμη φορά, όπως το έκανα και στο τελευταίο συνέδριο της ΤΕΔΚ που έγινε στην Πορταριά για την πολύτιμη προσφορά της τόσα χρόνια στην Τ.Α. Μια προσφορά που έγγυάται στο ότι τόσα σημαντικά έργα που βλέπουμε γύρω μας, έγιναν και με τη δική της συμβολή.

Δυστυχώς όμως σήμερα τα πράγματα έχουν αλλάξει. Οι απαιτήσεις της Τ.Α. έχουν μεγαλώσει. Μιλάμε για εξειδικευμένες πια μελέτες, μιλάμε για μελέτες που χρειάζονται ιδιαίτερη προσοχή, όπως επίσης χρειάζεται πάνω απ' όλα η παρακολούθηση των έργων και αυτών που εκτελούν οι εργολάβοι.

Ποια είναι η σημερινή κατάσταση. Τη βλέπουμε όλοι και συμμετέχουμε σε αυτό τον προβληματισμό. Από το 1975 που αισθάνομαι τον εαυτό μου στο χώρο της Γ.Α. μέχρι σήμερα, βλέπω μια Τ.Α. να μεγαλώνει, να γιγαντώνεται και από την άλλη πλευρά μία ΤΥΔΚ συνέχεια να μειώνεται και να μην μπορεί να ανταποκριθεί και να παρακολουθήσει το ρυθμό της Τ.Α.

Ενώ στην αρχή έπαιζε τον καθοριστικό ρόλο της και βοηθούσε την Τ.Α., σήμερα η σχέση μας με την ΤΥΔΚ είναι μπορώ να πω στα όρια τα τελείως συμβατικά. Μια επαφή στο πλαίσιο μιας μελέτης που γίνεται και από κει και πέρα σε 2-3 επισκέψεις του επιβλέποντα του έργου, υπάρχουν φυσικά και εξαιρέσεις, για την παρακολούθηση αυτού ή στο τέλος όταν γίνεται η παραλαβή του έργου.

Γι' αυτούς όλους τους λόγους, για να γίνουμε και πιο συγκεκριμένοι, φτάνουμε στο τέλος να έχουμε μια σειρά από παρατυπίες, από κακοτεχνίες και τελικά εκείνος που την πληρώνει να είναι η Τ.Α.

Ηθελα να γίνω λίγο πιο συγκεκριμένος. Εκτελούμε σήμερα σημαντικά έργα στο Δήμο μας και χρειάζεται η παρουσία της αρχιτέκτονος καθημερινά για να παρακολουθεί το έργο. Είναι εξειδικευμένη τεχνική μελέτη, υλοποίηση, σημαντικό έργο προϋπ/σμού 100.000.000. Σας πληροφορώ αυτή η παρουσία είναι στο πόδι, στα κλέφτικα που λέμε, γιατί έχουμε να πάμε και κάπου αλλού, να δώσουμε κάποιες πρόχειρες συμβουλές και να περάσουμε μετά από 15 μέρες και στο 15ήμερο αγαπητοί φίλοι που μεσολαβεί, τι γίνεται; Ποιος μπορεί να εντοπίσει μια κακοτεχνία, ποιος μπορεί να εντοπίσει μια λάθος κατάσταση, ποιος μπορεί να τα κάνει αυτά τα πράγματα; Ο Δήμαρχος, ο εργολάβος, ποιος;

Κανένας.

Και τελικά ερχόμαστε και λέμε, εντοπίζουμε εκ των υστέρων, έγινε λάθος ή ξηλώνουμε ή διορθώνουμε ή εμμένουμε σε μια λανθασμένη κατάσταση ή αποδεχόμαστε μια κακοτεχνία.

Αυτό όμως δεν μπορεί να συνεχιστεί άλλο και προσωπικά εγώ, χωρίς να θέλω να περιαιτολογήσω, δεν μπορώ να ανεχτώ αυτή την κατάσταση που συμβαίνει σήμερα. Υπάρχει ένας μονόδρομος, η Τ.Α. θα κάνει την επιλογή της και σύμφωνα πάντοτε με τις οικονομικές δυνατότητες που έχει, γιατί αυτό είναι και το ζητούμενο, αλλά σε καμμία περίπτωση δεν πρόκειται να ανεχθεί αυτό το πράγμα που γίνεται σήμερα. Δεν ξέρω ποιο τρόπο θα βρει, να έχει καθημερινό τεχνικό

σύμβουλο, να έχει έστω μια υποτυπώδη τεχνική υπηρεσία στα πλαίσια του Συμβουλίου Περιοχής ή οτιδήποτε άλλο.

Εσείς πιστεύετε, επειδή παρευρίσκεστε και διατελέσατε και στελέχη της ΤΥΔΚ, πιστεύετε τελικά ότι η ΤΥΔΚ θα εκσυγχρονιστεί; Απ' το 1975 μέχρι σήμερα συνεχώς φθίνει. Και τελικά πού θα φτάσει; Μήπως τελικά υπάρχει συνειδητή επιλογή της Πολιτείας, φυσικά της Πολιτείας ή της κυβέρνησης τελικά η ΤΥΔΚ να καταργηθεί, να διαλυθεί; Εγώ δε βλέπω διαφορετικά, γιατί όλα αυτά τα χρόνια τα εντοπίσαμε αυτά τα προβλήματα. Και τελικά τι πετύχαμε, τι πετύχατε εσείς; Χάσατε το προσωπικό, άκουσα προηγουμένως με έκπληξή μου ότι τα 2/3 των θέσεων είναι κενό. Εδώ ίσως είναι και περισσότερο και μάλιστα εξειδικευμένες ειδικότητες που χρειάζονται πραγματικά για τη σωστή λειτουργία και παρακολούθηση των έργων.

Εγώ δεν είμαι τόσο αισιόδοξος ότι τελικά η Πολιτεία έχει μπει στη λογική ότι πρέπει οι ΤΥΔΚ να αναβαθμιστούν. Εγώ δεν το πιστεύω, μακάρι να κάνω και λάθος.

Και ερχόμαστε τώρα στους νέους θεσμούς. Πολύ καλά κάνουν, έγινε για τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, γίναν τα Συμβούλια Περιοχής και τελικά μου θυμίζει το μετέωρο βήμα του πελαργού, ένα βήμα μπρος δύο πίσω. Κάναμε τα Συμβούλια Περιοχής και δε δώσαμε τη δυνατότητα να λειτουργήσουν. Προβλέπει να κάνουμε τεχνική υπηρεσία και εγώ είμαι υπέρμαχος και το είπα και υπέρμαχος του Συμβουλίου Περιοχής. Πώς θα λειτουργήσουν τα Συμβούλια Περιοχής χωρίς τεχνική υπηρεσία; Πώς θα λειτουργήσουν χωρίς οικονομική ή ταμειακή υπηρεσία κ.ο.κ. Από παντού εμπόδια.

Κάναμε έναν Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας του Συμβουλίου Περιοχής και τελικά αυτό το Συμβούλιο Περιοχής δεν μπορεί να λειτουργήσει. Πάλι καλά που βρήκαμε και κάποιον διοικητικό υπάλληλο απ' το Δήμο Βύρωνα, να έρθει να γίνει διοικητικός υπάλληλος. Με αναστολή των προσλήψεων, με ένα κενό νόμο στο θέμα της ταμειακής υπηρεσίας, τα Συμβούλια Περιοχής δεν μπορούν να λειτουργήσουν.

Και εγώ τελικά πιστεύω ότι κάναμε μια επανάληψη των αναπτυξιακών συνδέσμων, αρκεί και μόνο για να πούμε ότι θεσμοθετήσαμε, ότι κάναμε καινούργιο θεσμό. Δεν είναι θεσμοί αυτοί αγαπητοί συνάδελφοι. Αν θέλουμε να θεσμοθετήσουμε, θα θεσμοθετήσουμε υπεύθυνα και ολοκληρωμένα για να μπορούμε να λειτουργήσουμε, να κάνουμε τους νέους θεσμούς αυτούς να λειτουργήσουν, διαφορετικά ας μην τους κάνουμε ποτέ.

Κύριε Μαρκάκη, έχετε μια αντίφαση πιστεύω γι' αυτά που είπατε, για γιγάντωση στο δημόσιο τομέα. Μήπως γιγάντωση στο δημόσιο τομέα δεν είναι η ΤΥΔΚ, η σημερινή που χρειάζεται 20 άτομα για να λειτουργήσει σωστά, δε θα είναι μια γιγάντωση στο δημόσιο τομέα;

Εγώ πιστεύω, η πρότασή μου είναι κάπως διαφορετική. Είναι απαραίτητη η στελέχωση των Συμβουλίων Περιοχής με ένα, δύο άτομα, ανάλογα φυσικά και με την οικονομική δυνατότητα του Συμβουλίου Περιοχής. Αν το Συμβούλιο Περιοχής έχει την οικονομική δυνατότητα να κάνει πλήρη τεχνική υπηρεσία να το κάνει. Πρέπει να το κάνει γιατί αυτός είναι ο σκοπός της Τ.Α.

Από και και πέρα, για τα Συμβούλια Περιοχής τα οποία δεν μπορούν να κάνουν μια πλήρη τεχνική υπηρεσία, ας περιοριστούμε στους 2-3 ανάλογα, να αυξάνεται

ο αριθμός των υπαλλήλων και των ειδικοτήτων ανάλογα με την δυνατότητα την οικονομική που έχουν και από κει και πέρα φυσικά θα υπάρχει και μία σχέση με την ΤΥΔΚ, η οποία πάντως πολύ αμφιβάλλω αν πραγματικά θα εκσυγχρονιστεί. Παντοτε θα υπάρχουν αντιπαλότητες μεταξύ του δημόσιου τομέα και της Τ.Α., είναι γνωστό.

Εσείς εκπροσωπείτε το δημόσιο τομέα, εμείς εκπροσωπούμε την Τ.Α. Εμείς μαχόμαστε για να έχουμε αυτοτέλεια οικονομική και διοικητική, εσείς έχετε την απαίτηση φυσικά να κάνετε καλύτερη τη θέση σας.

Σας ευχαριστώ πολύ.

Η. ΞΗΡΑΚΙΑΣ:

Ευχαριστούμε το Δήμαρχο Ιωλκού για την παρέμβασή του.

Συνεχίζουμε τις παρεμβάσεις έτσι όπως έχουν καταγραφεί. Υπάρχει και ο πρόεδρος των Αφαιτών στη συνέχεια.

Ο κ. Πρίντζος ως νομαρχιακός σύμβουλος και μέλος της Διοικούσας Επιτροπής έχει το λόγο.

ΠΡΙΝΤΖΟΣ:

Αγαπητοί φίλοι, όπως ξέρετε είμαι μηχανικός στην ΤΥΔΚ επί 28 χρόνια, είμαι νομαρχιακός σύμβουλος και είμαι και μέλος της Διοικούσας Επιτροπής του Τεχνικού Επιμελητηρίου. Αρα λοιπόν, μπορώ να μιλώ απ' όλα τα επίπεδα, να μην παρεξηγούμαι για τίποτα απ' αυτά που θα πω, ή να παρεξηγούμαι για τα πάντα.

Ο Δήμαρχος Ιωλκού πραγματικά ήταν πολύ παραστατικός σε αυτά που είπε. Το μόνο που δεν το είπε, αλλά πρέπει να το έχετε όλοι υπ' όψη και να το λέτε και να το συνειδητοποιήσετε ότι η ΤΥΔΚ είναι η δική σας υπηρεσία και παλιά μαζεύαμε εισφορές από τους ΟΤΑ για να πληρωθούμε.

Το ότι πήγε στο δημόσιο και πληρώνεται απ' το δημόσιο πάλι από δικά σας χρήματα πληρώνεται. Αρα λοιπόν στο χέρι σας είναι να απαιτήσετε να την καταργήσετε ή να την αναβαθμίσετε.

Σήμερα βρισκόμαστε στην εποχή των νέων θεσμών, Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, Τοπική Αυτοδιοίκηση και Συμβούλια Περιοχής. Δύο θεσμοί παράλληλοι χωρίς ο ένας να καπελώνει τον άλλον, καμμία σύνδεση. Για μένα ίσως αυτό είναι ένα απ' τα λάθη, το να μη συνδέεται η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση με την Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Ορισμένοι μιλούν για καπελώματα, αλλά όταν υπάρχει μια καλή συνεργασία δεν υπάρχει καπέλωμα, υπάρχει συνεργασία. Και θα σας πω ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα. Κοιτάχτε τώρα τι ζούμε στο Βόλο. Μαλώνει ο Νομάρχης με το Δήμαρχο, ποιος θα μαζέψει τα αδέσποτα σκυλιά. Εκεί έχουμε φτάσει. Έλεος, επιτέλους συνεργασία.

Να σας πω και κάτι άλλο. Θα τα πω λίγο ξεκάθαρα, ανεξάρτητα αν ακουστούν και κάποιες επικρίσεις εις βάρος μου και από τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση.

Η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση ζητά την κατάργηση της περιφερειακής διοίκησης. Και αν πούμε ότι κάποτε καταργείται η περιφερειακή διοίκηση. Τι υποκρύπτεται στον ορίζοντα; Μήπως είναι έτσι ένας τρόπος έμμεσα η Νομαρχιακή Αυτοδ/ση να βάλει το πόδι στην Τ.Α.; Είναι ένας προβληματισμός αυτός. Και βέβαια και η Τ.Α. έχει κάνει μια ανοδική πορεία, αλλά αυτή τη στιγμή φοβούμαι ότι βρίσκεται σε ένα κρίσιμο σημείο. Τα χρέη της είναι υπέρογκα, ζητά συνέχεια αρμοδιότητες, αλλά δεν ξέρω πώς κάνει χρήση και αν αυτά θα γίνουν μπουμέρανγκ.

Ερχόμαστε λοιπόν στα δεδομένα. Η Νομαρχιακή Αυτοδ/ση ζητά την κατάργηση της περιφερειακής διοίκησης.

Εγώ δεν ξέρω καμμία χώρα στην Ευρώπη να μην υπάρχει ένα είδος περιφερειακής διοίκησης και στη Γαλλία και στην Ιταλία που ξέρω από κοντά υπάρχει η περιφερειακή διοίκηση με οποιαδήποτε μορφή.

Δεν είναι δυνατόν το κράτος να λείπει απ' την περιφέρεια. Αυτά τα έχω πει και στο Ν.Σ. Εφόσον υπάρχουν κάποιες υπηρεσίες που υπάγονται στο κράτος μοιραία θα πρέπει να εποπτεύονται και από κάποιο όργανο είτε αυτός λέγεται περιφερειακός διευθυντής ή αναπληρωτής γενικός ή οτιδήποτε άλλο. Θα είναι αισθητή η παρουσία του κράτους και στην περιφέρεια.

Με αυτό λοιπόν το δεδομένο συζητάμε σήμερα. Πραγματικά είναι αδιανόητο ότι δε θα υπάρχει κάποια ΤΥΔΚ σε επίπεδο Νομού η οποία είναι αυτή η οποία θα βοηθάει το άτομο αυτό το οποίο θα ασκεί την εποπτεία.

Αρα λοιπόν ένας πυρήνας ή ένας ανεπτυγμένος πυρήνας ΤΥΔΚ θα υπάρχει στο νομό.

Ποια είναι η σημερινή κατάσταση της ΤΥΔΚ και πραγματικά δικαιολογημένα ακούγονται παράπονα απ' τα στελέχη της Τ.Α. ότι δεν εξυπηρετούνται απ' την ΤΥΔΚ. Η ΤΥΔΚ είναι τμήμα, ένα τμήμα που όλες οι εξουσίες απορρέουν απ' τον έναν, τον προϊστάμενο. Σίγουρα αυτό το άτομο επηρεάζει ουσιαστικά την υπηρεσία με το ζήλο του, με τις ικανότητές του κ.λ.π., αλλά κυρίως εκείνο που είναι το μείζον είναι η έλλειψη της σωστής δομής της υπηρεσίας.

Από τη μια μεριά έχουμε την Τ.Α. Από την άλλη την Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση. Η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση έχει τη Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών με τα πολλά στελέχη της, με τις δομές της, με τα τμήματά της. Απ' την άλλη η ΤΥΔΚ που βοηθάει το έργο της Τ.Α. έχει ένα τμήμα. Δε θα έπρεπε λοιπόν και απ' τη μεριά τη δική σας, διότι η ΤΥΔΚ είναι δική σας, να υπάρχει μια διεύθυνση;

Τι έχουμε τώρα στην περιφέρεια με το νέο νόμο Τσοχατζόπουλου.

Ποιά είναι η δομή του οργανισμού της Περιφέρειας. Ο περιφερειάρχης, τρία γραφεία που το πλαισιώνουν, (να τα θυμηθώ κιόλας γιατί είναι πάρα πολλά). Τέσσερις γενικές διευθύνσεις, είκοσι διευθύνσεις, πενήντα τέσσερα τμήματα, τμήμα ΠΣΕΑ. Αυτά είναι σε επίπεδο περιφέρειας. Μιλάμε δηλ. για ένα, θα το έλεγα γιγαντωμένο Υπουργείο.

Πάμε τώρα στο Νομό. Η περιφερειακή διοίκηση έχει τρεις διευθύνσεις με κάποια λίγα τμήματα. Τα έργα τα δικά σας της Τ.Α. στην περιφέρεια, μπαίνουν μέσα στο χανουτήρι, ΔΕΚΕ, κτλ., όλα αυτά τα πράγματα, μπαίνετε κι εσείς εκεί μέσα, που ξέρετε ότι τα δικά σας έργα έχουν μια ιδιαιτερότητα. Είπε ο κ. Γιάτσος νομίζω για ΤΥΔΚ στην περιφέρεια. Δεν ξέρω εγώ αν θα είναι ΤΥΔΚ στην περιφέρεια,

πύουρα όμως πρέπει να υπάρχει ένα εξειδικευμένο τμήμα ή μια Διεύθυνση και πύουρα είναι αναγκαίο να υπάρξει Διεύθυνση ΤΥΔΚ σε επίπεδο Νομού.

Καιτ' αρχήν αυτονόητο είναι ότι θα υπάρξει και μια άλλη στελέχωση και αυτό βέβαια προϋποθέτει τη βούληση της κυβέρνησης να το κάνει. Θα υπάρχει τμήμα μελετών, τμήμα κατασκευών, δεν ξέρω θα βρεθεί η φόρμουλα. Μόνο έτσι θα αξιοποιηθούν, διότι οι ΤΥΔΚ έχουν και στελέχη τα οποία δεν αξιοποιούνται λόγω της δομής της. Ενας θα κάνει τον προϊστάμενο, οι άλλοι που έχουν 15-30 χρόνια, τι θα κάνουν, θα παίρνουν την κορδέλλα, θα πάνε να μετράνε και θα κάνουν μελετούλες;

Πώς θα προσφέρουν αυτά τα άτομα με την πείρα που έχουν αποκτήσει στην πορεία τους; Και ξέρετε τώρα πώς γίνονται και οι προϊστάμενοι. Δυστυχώς αυτή είναι η πραγματικότητα στην Ελλάδα, έρχεται ο ένας, ξηλώνει τον άλλον. Ενώ αν υπήρχε μια άλλη δομή στην υπηρεσία, μία διεύθυνση, θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν περισσότερα στελέχη. Και βέβαια ευχή μου είναι αυτό το ράβε ξήλωνε κάποτε να τελευτήσει, για να γίνουμε και χώρα σωστή.

Μία άλλη διάσταση την οποία πρέπει να καταλάβετε, είναι ότι έχετε απαιτήσεις από την ΤΥΔΚ. Ρωτήσατε όμως αυτούς τους έρμους υπαλλήλους της ΤΥΔΚ τι πληρώνονται σήμερα, το είπαν και άλλοι συνάδελφοι. Ενας μηχανικός, εγώ συγκεκριμένα που μπήκα στα 28 χρόνια, παίρνω 204.000 το μήνα ακριβώς. Ο κλητήρας της εφορίας παίρνει 370.000. Και το τραγελαφικό είναι ότι η κυβέρνηση η οποία φώναζε τότε κατά των επιδομάτων, 1984-1985, είναι αυτή η οποία σήμερα έχει δώσει 70 επιδόματα παντού, πλην των μηχανικών του υπ. Βαστερικών. Και είναι λυπηρό και το έχω πει και δημόσια, έχουμε και τον ισχυρό υπουργό, αλλά φαίνονται οι άλλοι υπουργοί αλλιώς πονάνε τους υπαλλήλους τους. Ο δικός μας υπουργός δεν κόβει κι αυτός μία φέτα απ' το πεπόνι.

Αλλά βέβαια δεν είναι λύση αυτή, κι αυτό πρέπει να σταματήσει, πρέπει να πάμε στη κλαδικά μισθολόγια για να μπορέσουν αυτά τα πράγματα να τακτοποιηθούν κάποτε.

Είναι θετικό βέβαια, ότι σήμερα, και πρέπει να βγει ένα συμπέρασμα, πρέπει να το καταλάβετε εσείς η Τ.Α. ότι πρέπει να πιέσετε σε αυτή την κατεύθυνση. Εγώ δεν ξέρω και δεν είμαι αντίθετος στο να γίνουν και υπηρεσίες στα Συμβούλια Περιοχής, αλλά να υπάρχει η δυνατότητα, να είμαστε ρεαλιστές. Σήμερα δεν μπορείτε να κάνετε τις υπηρεσίες αυτές, είναι αδύνατον. Και είναι πολύ εύκολο να διαλύουμε μια υπηρεσία, πολύ δύσκολο να τη φτιάξουμε.

Αρα λοιπόν πιέστε κι εσείς, προσωπικά δεν με αγγίζει αν θα την καταργήσετε ή θα την αναβαθμίσετε, αλλά πιέστε για το δικό σας καλό, για το καλό της χώρας, για το καλό της Τ.Α. να αναβαθμιστεί η ΤΥΔΚ, να γίνει διεύθυνση σε επίπεδο νομού, διότι με τις τάσεις που βγαίνουν και μέσα απ' αυτή την πρόταση του Νομοσχεδίου φοβούμαι ότι ο Νομός πάει να γίνει επαρχείο της περιφέρειας.

Ευχαριστώ.

Η. ΞΗΡΑΚΙΑΣ:

Ευχαριστούμε τον κ. Πρίτσο.

Ο πρόεδρος του Αγ. Δημητρίου ο κ. Λεβέντης έχει το λόγο.

ΛΕΒΕΝΤΗΣ:

Κύριε πρόεδρε, κύριε πρόεδρε της ΤΕΔΚ, κύριοι συνάδελφοι, κυρίες και κύριοι, κύριοι νομαρχιακοί σύμβουλοι, ευχαριστώ για την τιμή που μου κάνατε και θα ήθελα πάρα πολύ σύντομα να σας πω κάποιες απόψεις και κάποια καταγεγραμμένη εμπειρία την οποία έχω από την μακρά θητεία μου στην Τ.Α. και απ' την υπηρεσία την οποία προσέφερα σαν διακεκριμένος και αιρετός στην Κεντρική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων Ελλάδος την περασμένο τετραετία.

Διαπιστώνω δύο πράγματα σήμερα. Πρώτον για το ότι δεν είχε κόσμο αυτή η αίθουσα. Που αυτό σημαίνει, αν θέλουμε να καταγράψουμε κάποια γεγονότα και μια πραγματικότητα, ότι είναι πικραμένοι οι άνθρωποι της Τ.Α. Είναι τόσο πικραμένοι και τόσο προδομένοι για το λόγο ότι είδαν έμπρακτα πλέον ότι η ανοδική πορεία της Τ.Α., που άρχισε μετά τη μεταπολίτευση (το '75) και που ήταν ανοδική μέχρι το '94, απ' την 1-1-95 άρχισε να πέφτει κάθετα. Και εδώ πέφτει το μεγάλο βάρος στα δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια όργανα της Τ.Α. όπως είναι η ΤΕΔΚ ότι το μήνυμα αυτό πρέπει να το πάρουμε σήμερα και να δούμε τι θα κάνουμε. Εάν δεν αντιδράσουμε σήμερα κιόλας, η πορεία μας θα είναι δραματική.

Ακούσαμε χίλια δύο πράγματα και ακούσαμε εάν η ΤΥΔΚ πρέπει να παραμείνει ή να μην παραμείνει κ.λ.π. Επειδή είχα την τιμή λοιπόν να είμαι στην πενταμελή διαρκή επιτροπή όταν συντάξαμε τον 2218, έχω να σας πω και να καταθέσω ότι δεν είναι τυχαίο το γεγονός ότι στον 2218 η ΤΥΔΚ δεν μπήκε μέσα στη Νομαρχιακή Αυτοδ/ση. Η ΤΥΔΚ έπρεπε να μείνει αλώβητη υπηρεσία για το μηχανισμό της πρωτοβάθμιας Τ.Α.

Ο νόμος έγινε και όταν είχαμε την παρουσίαση του 2218 απ' τον κ. Γεωχατζόπουλο τον υπ. Εσωτερικών στο Δημαρχείο του Βόλου τότε, ήμουνα αυτός ο οποίος είχα κρούσει τον κώδωνα του κινδύνου και βλέπουμε τα αποτελέσματα σήμερα. Σήμερα έχουμε μια Νομαρχιακή Αυτοδ/ση η οποία θέλει να γίνει ο προστάτης και ο κηδεμόνας της πρωτοβάθμιας Τ.Α.

Έχουμε θέσεις διατυπωμένες απ' τη Νομαρχιακή Αυτοδ/ση, το βρέφος, το νήπιο το χτεσινό έχει ανδρωθεί νομίζει σήμερα και βάζει προβλήματα στην πρωτοβάθμια Τ.Α. και εμείς καθόμαστε παρατηρητές. Ποιοι; Εμείς οι οποίοι ήμασταν αυτοί επί σειρά ετών για όλους αυτούς τους λόγους τους οποίους είπαμε και γιατί προσβλέπουμε στον παράγοντα άνθρωπο, κάναμε χρόνια μάχες για να θεσπιστεί επιτέλους στην Ελλάδα ο δεύτερος βαθμός Τ.Α. Και έγινε και το συμπέρασμα ή τα συμπεράσματα τα διαβάσαμε προχθές στην Αλεξανδρούπολη. Είναι τραγική η κατάσταση.

Ακούστηκε σήμερα εδώ μέσα ότι έχουμε ανάγκη από επιμόρφωση. Όλοι μας ξέρουμε σήμερα ότι το κεφάλαιο επιμόρφωσης απ' το 1993 έχει σταματήσει. Μιλάμε ότι θα πρέπει τα Συμβούλια Περιοχής, οι Κοινότητες ή οι ΤΥΔΚ, οι κατά τόπους ΤΥΔΚ κατά Νομό να μηχανογραφηθούν. Και ξεχάσαμε ή δε θέλαμε να βγάλουμε έξω ότι το 1992 ή και το '93 υποβάλλαμε πρόταση για το Δεύτερο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης και απ' το εθνικό σκέλος βγήκαν 15 δις για την τοπική πρωτοβάθμια Τ.Α. για μηχανοργάνωση. Και αυτά τα χρήματα φύγαν σήμερα κύριοι συνάδελφοι και τα διεκδικεί η Νομαρχιακή Αυτοδ/ση. Και το κάναμε τότε με πλήρη επίγνωση και συνείδηση, διότι ξέραμε ότι μέχρι το '93 μηχανογραφήθηκαν οι Δήμοι μέχρι 10.000 κατοίκους και έμενε η υπόλοιπη Τ.Α.

Και ήταν η πρώτη φορά που αποσπάσαμε και εγγράψαμε στο εθνικό σκέλος 15 δις για τη μηχανοργάνωση των πρωτοβάθμιων οργανισμών Τ.Α.

Ποι είναι τα χρήματα αυτά σήμερα; Αυτά τα χρήματα τα έχει πάρει η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση. Και μας είπε ο κ. Μούχος ότι θα γίνει ένα πιλοτικό πρόγραμμα με μία πιλοτική μηχανοργάνωση των Δήμων και των Κοινοτήτων, η οποία δε θα εμπλέκεται ως προς τις αρμοδιότητες, αλλά θα εμπλέκεται ως προς το πρόγραμμα και αν θέλουμε να τα εμπλέξουμε τα προγράμματα, παίρνουμε μια συσκευή, τη βάζουμε, πληρώνουμε και μία συνδρομή στην DATA BANK και στο INTERNET και δεν έχουμε κανένα πρόβλημα.

Το ερώτημά μας είναι πώς θα συνεργαστούμε. Πώς θα συνεργαστεί η πρωτοβάθμια Τ.Α. με τη δευτεροβάθμια Τ.Α., όταν αυτοί οι δύο θεσμοί είναι κατά το νόμο παράλληλοι και δεν επικαλύπτονται. Και η επικάλυψη των αρμοδιοτήτων είναι διάχυτη.

Είχα πει στο τότε Ν.Σ. ότι η προσπάθεια που επιχειρήθη απ' το Ν.Σ., τα έργα του ΕΑΠΠΑ να ανατεθούν στη Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών της Νομαρχίας, ήταν και λάθος και υποβίβαση της ΤΥΔΚ. Δεν αντέδρασε κανένας από τους αιρετούς της πρωτοβάθμιας Τ.Α.

Σήμερα λέμε ότι είναι παράνομη πράξη, αλλά προπάντων κύριε διευθυντά, βλέπουμε ότι δεν προχωρεί το πρόγραμμα. Και όταν τα έλεγα τότε είχα κατηγορηθεί ότι κάνω πολιτική, οι αντιπολιτευτικές μου ήταν οι τάσεις τότε, αλλά στο χώρο της Τ.Α. θα πρέπει να πιστεύουμε και να δρούμε αυτοδιοικητικά και όχι πολιτικά.

Για να τελειώσω, πιστεύω ότι η ΤΥΔΚ πρέπει να ενδυναμωθεί με οποιοδήποτε τρόπο. Θα πρέπει να είναι ο άμεσος τεχνικός σύμβουλος και συμπαραστάτης της πρωτοβάθμιας Τ.Α. και θα πρέπει να αποβάλλουμε τα οράματα ότι δήθεν θα έχουμε κάποια άλλα επίπεδα Τ.Α. όπως είναι τα Συμβούλια Περιοχής, διότι δεν πρόκειται να προχωρήσουμε σε Συμβούλια Περιοχής. Είναι η δομή τέτοια που αποκλείεται να προχωρήσουν τα Συμβούλια Περιοχής.

Αν προχωρήσουν τα Συμβούλια Περιοχής, θα προχωρήσουν γιατί το θέλουμε εμείς οι αιρετοί της Τ.Α., αλλά μέχρι τότε όμως έχουμε ανάγκη από ένα μηχανισμό επιστημονικό ο οποίος λέγεται ΤΥΔΚ ο οποίος θα μας συμπαρασταθεί και στον προγραμματισμό και στη μελέτη και στην επίβλεψη των έργων.

Σας ευχαριστώ.

Η. ΞΗΡΑΚΙΑΣ:

Ευχαριστούμε τον κ. Λεβέντη ο οποίος έχει μια εμπειρία σημαντική στην Τ.Α. Ο κ. Ευμορφόπουλος έχει το λόγο.

ΕΥΜΟΡΦΟΠΟΥΛΟΣ:

Σε λίγα χρόνια θα γιορτάσουμε τα 200 χρόνια του Ρήγα. Κατά τύχη παρ' όλο που τέρασαν τόσα χρόνια, δεν μπορέσαμε να ξεπεράσουμε εκείνο που στη Χάρτα το έχει γράψει: Την επαρχία, τοπαρχία και προεστάτου που αντιστοιχεί σήμερα στην περιφέρεια, τον Νομό και την Κοινότητα ή Δήμο ή Συμβούλιο Περιοχής. Όλα τα οράματα, όλοι οι σχεδιασμοί σε αυτό κατέτειναν και σε αυτό υστερούν.

Με πολλή αγωνία το δημοκρατικό έλλειμμα της αδιαφορίας, της άγνοιας ή του υπερφίαλου σχεδιασμού σε εμάς τους λίγους από πολλούς εκπροσώπους τονίστηκε με έμφαση.

Και εγώ χρόνια εκλεγμένος στα παλιά Ν.Σ. ένας από εσάς και τώρα εκλεγμένος στο καινούργιο, διεπίστωσα την πίστη σε νέους θεσμούς και όχι μόνο πίστη, αλλά και έναν περίεργο βερμπαλισμό, ότι τα πάντα θα τα λύσει η Νομαρχιακή Αυτοδ/ση, ενώ ξέρουμε ότι προερχόμαστε από την Τ.Α., από το λαό ψηφισμένοι και για το λαό εκλεγμένοι στην οποιαδήποτε υπηρεσία του πολίτη.

Πίστη μου και διαβεβαίωσή μου είναι ότι απογοητεύσαμε το λαό. Κοντράραμε την κεντρική κυβέρνηση που είδε το τι πάει να δημιουργηθεί με αυτά τα οποία οι συνελεύσεις των Νομαρχών και οι συνελεύσεις ορισμένων της Νομαρχ. Αυτοδ/σης ζητούσαν. Οι Πρωθυπουργός και Υπ. Εσωτερικών ήρθαν στην Αλεξανδρούπολη και αντί να φέρουν την ενδυνάμωση της πρωτοβάθμιας και της Νομαρχ. Αυτοδ/σης, κατέθεσαν την αποσυγκέντρωση και όχι αποκέντρωση του κράτους.

Θα έρθουμε λοιπόν στον καινούργιο περιφερειάρχη και εδώ είμαστε, θα δείτε τον οποιοδήποτε Νομάρχη της Κεντρικής Διοίκησης και την ΕΝΑΕ να παρακαλάει. Και αυτό δεν έγινε τυχαία. Ίσως πολλοί νόμισαν ότι είμαστε δυνατοί σε αυτούς τους βαθμούς και δεν ακολούθησαν τη σύνεση της Τ.Α.

Θα πληρωθεί λοιπόν πολύ ακριβά το τίμημα αυτών των υπερφίαλων αξιώσεων και θα δοκιμαστεί η αξιοπιστία των επιλογών στις οποίες πιστέψαμε όλοι. Και τι θα γίνει.

Ερχόμαστε λοιπόν τώρα εμείς, Τ.Α. να αμφισβητήσουμε, να κάνουμε μνημόσυνο, να θυμηθούμε τα λόγια του συγχωρεμένου Γ. Γενημματά, ότι σαν ιεραπόστολοι μας δώσατε, όλα οι υπάλληλοι ΤΥΔΚ. Ζητάτε λοιπόν σήμερα για ευχαριστώ πως πρέπει να πεθάνουμε. Μα έτσι δεν ξεριζώνετε την καρδιά σας από την αποστολή σας. Τι θα αλλάξει; Τι άλλαξε δηλ. στην περιφερειακή διοίκηση, ο Ντελεδήμος έγινε Γκαραγκάνης; Ίδιες αρμοδιότητες δεν ασκούνται από τον περιφερειακό διευθυντή που θα λέγεται αναπληρωτής γενικός; Απλώς θα έχουμε και έναν περιφερειάρχη ο οποίος θα ξέρει πώς θα δουλεύει. Και ποιος θα διατάζει.

Κρατήστε λοιπόν αυτά τα όπλα και αυτά τα ξίφη που έχετε στη φαρέτρα σας και δώστε τη δύναμη στην ίδια την Τ.Α. να ανταποκρίνεται στην αποστολή της. Εγώ δεν είπα ότι είμαστε δημόσιοι υπάλληλοι. Ποιος από εσάς πίστεψε ποτέ ότι η ΤΥΔΚ ήταν μια ομάδα δημοσίων υπαλλήλων, η οποία νοιαζόταν να διεκδικήσει, να πάρει προνόμια, να πάρει αποδοχές. Ήταν και είναι μία υπηρεσία που θυσιάζεται πρωί, μεσημέρι, βράδυ, μέσα στα χιόνια, μέσα στις οποιοδήποτε κακουχίες.

ΕΥΜΟΡΦΟΠΟΥΛΟΣ:

... Γι' αυτό τιμώμαστε διότι είμαστε η τεχνική σας υπηρεσία. Αν θέλετε να μας ανταλλάξετε με κάποιους άλλους που θα προσλάβετε, που πιστεύετε ότι θα ανταποκριθούν καλύτερα να ξέρετε ότι θα έχετε κάνει λάθος. Και γνώστες είμαστε και επαρκείς. Δε θα διαφωνήσω ότι δεν αναπτυχθήκαμε πολύ, αλλά νομίζω ότι θα κάνετε μια βιομηχανία υπαλλήλων οι οποίοι θα έχουν το νου τους έξω.

Έχετε ποτέ μια καταγγελία ότι κάποιος υπάλληλος της ΤΥΔΚ έχει τεχνικό γραφείο απ' έξω; Πέστε το. Ξέρω όμως πολλούς που είναι μέσα στους Δήμους, τις Κοινότητες και το μυαλό τους δεν το έχουν μέσα.

Αφήστε μας λοιπόν στην αποστολή στήριξης της Τ.Α. και των Συμβουλίων Περιοχής και βεβαίως δεν εναντιωνόμαστε, να συναδελφωθούμε, να ακολουθήσουμε την αρχή της επικουρικότητας και όταν εσείς με το καλό αποκτήσετε τις τεχνικές υπηρεσίες, εμείς θα στηρίζουμε ακόμα εκείνους τους θιασώτες που νομίζουν ότι θα υπηρετούν την Τ.Α. με την αυτοδύναμη μορφή της τοπικής κοινωνίας.

Θα εκχωρήσετε αρμοδιότητες στο Συμβούλιο Περιοχής για να γιγαντώσετε έναν άλλο οργανισμό, για να ξοδέψετε τα χρήματά σας; Και βεβαίως δε νομίζω να κάνετε αυτό που θα κάνει η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση τώρα, να είναι ένας επαίτης του κράτους. Γιατί μην πιστέψετε ότι ποτέ θα κάνετε επιχειρήσεις, όπως κάνουμε κι εμείς τώρα στην Ν.Α. και φτάνουμε στο σημείο, την κατρακύλα να κάνουμε δάνειο για το ΚΕΚΑΝΑΜ 100.000.000 περίπου για να πληρώσουμε αυτούς που δίδαξαν.

Μην ξανοίγουμε λοιπόν τα φτερά μας για εκείνα τα οράματα που δεν μπορούμε να τα υλοποιήσουμε, για εκείνες τις αρμοδιότητες που αν τις πάρουμε θα είναι ο θάνατος.

Κάποτε επισκεφθήκαμε με την Τ.Α. την Μπολόνια και τις χώρες της ΕΟΚ. Είναι εδώ ο Ράλλπος, που εκπροσωπούσε την ΤΕΔΚ μας είτε η Δήμαρχος της Μπολόνια: «Μα, θέλετε να πάρετε και την αστυνομία και την πολεοδομία και τις συγκοινωνίες; Εμείς θέλουμε να τα διώξουμε από πάνω μας».

Για προσέξτε λοιπόν τι έγιναν οι μεγάλοι Δήμοι, Νέα Ιωνία, Δήμος Βόλου. Εγώ είχα την τύχη να υπηρετήσω και στο βορρά. Ογκώδεις υπηρεσίες και τι παράγουν και πόσο αποτελεσματικές είναι. Θα καλύψουν αυτές τις μικροανάγκες της κατάτμησης που λέτε ότι γίνεται; Μα εσείς την θέλετε την κατάτμηση, θέλετε τη διεύρυνση όλων αυτών των οποιωνδήποτε επιλογών σας για να μπορέσετε να δώσετε άμεσες λύσεις. Βεβαίως είμαστε υπέρ της οργανωμένης Τεχν. Υπηρεσίας.

Εγώ πιστεύω λοιπόν με την αρχή της επικουρικότητας, με το σαφή διαχωρισμό του τι είναι τοπική κοινωνία, τι είναι τεχνική υπηρεσία, τι είναι νομός, τι είναι περιφέρεια, αφού ξεκαθαρίσουν όλα αυτά το τι ζητούν και πώς μπορούν, δε θα θελήσουμε ποτέ να κάνουμε το νομάρχη ένα αποκεντρωμένο σύστημα Κεντρικής και Κρατικής εξουσίας, διότι εκεί πάμε. Και γι' αυτό έρχεται το επίσημο κράτος και λέει όχι κύριοι.

Έχετε υπηρεσίες όλων αυτών των ειδικοτήτων; Τις δημιουργώ λοιπόν εγώ στην περιφέρεια με τις ίδιες αρμοδιότητες και μη μου πείτε ότι ξέρει κανένας τι σημαίνει διαπεριφερειακό έργο, τι σημαίνει διακοινοτικό έργο, τι σημαίνει διαδημοτικό έργο.

Σύγχυση λοιπόν και επικάλυψη θα είναι το αποτέλεσμα των οποιωνδήποτε σχεδιασμών και εκείνο που πρέπει να μείνει είναι η αυτονομία των θεσμών.

Εσείς λοιπόν μπορείτε να είστε αυτοδύναμοι, μπορείτε να έχετε τις τεχνικές υπηρεσίες, τα Συμβούλια Περιοχής. Εμείς θα είμαστε τεχνική υπηρεσία στήριξης της Τ.Α. και των Συμβουλίων Περιοχής και των Τεχν. Βοηθών τους ή Τεχν. Υπηρεσιών τους τέτοια που νομίζω μπορεί αφού εκπαιδευτούν και στελέχη πολλά σε καινούργιες αντιλήψεις (πράγμα που τόσα χρόνια δεν μπορέσαμε).

Σας ειπε ο κ. Λεβέντης πόσα λεφτά χαθήκανε και πόσα μπορούν να διατεθούν για κατάρτιση - εκπαίδευση. Να είστε όμως σίγουροι για ένα πράγμα. Οτι την αγάπη, το πάθος και το πείσμα να στηρίζουμε την Τ.Α., εμείς το έχουμε κατοχυρώσει, το έχουμε κατακτήσει και δε θα το ανταλλάξουμε επ' ουδενί λόγο με οποιαδήποτε αποκαρδίωση, με οποιαδήποτε σκέψη άλλου σχεδιασμού.

Γιατί όλοι το κατάλαβαν κι εσείς κι εμείς και το κράτος, ότι η υπηρεσία ΤΥΔΚ θα μείνει, θα αναβαθμιστεί σε Δ/ση με πλήρη οργάνωση διότι υπηρετεί τον πρώτο βαθμό και δεν έχει καμμία σχέση με τους άλλους.

Ευχαριστώ πολύ.

Η. ΞΗΡΑΚΙΑΣ:

Ευχαριστούμε τον κ. Ευμορφόπουλο ο οποίος ήταν εκτενής στην παρέμβασή του, παρ' όλο που του είπαμε να είναι σύντομος.

Ο πρόεδρος της Ζαγοράς κ. Κουτσαύτης έχει το λόγο.

ΚΟΥΤΣΑΥΤΗΣ:

Κύριε πρόεδρε, φίλοι συνάδελφοι όσοι έχετε μείνει, εκπρόσωποι του Υπουργείου, επειδή φορτίστηκαν λίγο τα πράγματα με τον τελευταίο ομιλητή και τον προηγούμενο συνάδελφο ακόμα πιο πολύ, θέλω να καταθέσω μια μικρή εμπειρία που έχω.

Στην περιοχή που εκπροσωπώ σαν πρόεδρος Συμβουλίου Περιοχής Ανατολικού Πηλίου, πριν 4 χρόνια κάναμε μια σειρά από προσπάθειες γιατί είχαμε όρεξη και μας άρεσαν οι καινούργιοι θεσμοί. Γι' αυτό άλλωστε μπήκαμε στην Αυτοδιοίκηση, για να βοηθήσουμε.

Μια ιστορία του Αναπτυξιακού Συνδέσμου που προσπαθούσαν οι παλιότεροι πολύ καιρό να τα καταφέρουν να τον συστήσουν, τον κάνουμε πάρα πολύ γρήγορα με ομοφωνία συνεχή, εκπροσωπούμε διαφορετικές πολιτικές τάσεις ο καθένας μας. Παρ' όλα αυτά τα βρήκαμε. Και μόλις τα βρήκαμε και τον στήσαμε τον σύνδεσμο άρχισε το κόλλημα. Αγοράσαμε μηχανήματα, τα έχουμε τα μηχανήματα και τα βλέπουμε. Προσωπικό δεν πήραμε, δεν μπορέσαμε να πάρουμε, παρακαλάμε το γραμματέα της Κοινότητας της έδρας τότε του συνδέσμου, να γράφει τα πρακτικά. Κάνουμε μικροκομπίνα να τους δώσουν τα λεφτά από δίπλα παραπάνω κτλ.

Προχαρήσαμε και σε άλλα. Στήσαμε και την εταιρεία την Αναπτυξιακή και εκεί είχαμε μια σειρά από προβλήματα. Κάναμε τοπικό αναπτυξιακό σχέδιο το οποίο ποτέ κανένας προγραμματισμός δεν το πήρε υπόψη του. Έχουμε τοπικό αναπτυξιακό σχέδιο το οποίο στον προγραμματισμό της παλιότερης Νομαρχίας, της σημερινής, της περιφερειακής διοίκησης, δε διαβάστηκε ποτέ. Δεν μπορώ να καταλάβω γιατί το κάναμε αυτό

Και έρχεται το Συμβούλιο Περιοχής. Στην αρχή εγώ προσωπικά δεν το κατάλαβα και πολύ, τι είναι αυτό τώρα το Συμβούλιο Περιοχής. Γιατί δε μας υποχρεώνει να γίνουμε Δήμος. Λέει ιδιαιτερότητες, πολιτιστικές, μορφωτικές; Καταπληκτικά.

Λοιπόν, να κρατήσουμε τις ιδιορρυθμίες μας και τις πολιτιστικές μας ιδιαιτερότητες. Όταν τα πάντα ισοπεδώνονται, τα πάντα, μια ομοιομορφία υπάρχει παντού, όλοι MEGA CHANNEL, έχουμε γίνει, να μην πω τίποτα.

Βγαίνει ένας Νόμος για την Τ.Α. που δεν υποχρεώνει σε υποχρεωτική συνένωση τις μικρές Κοινότητες, αλλά λέει ότι θέλει να κρατήσει, να μην τις υποχρεώσουμε τέλος πάντων με το ζόρι να γίνει αυτό το πράγμα για να μη χαθεί η ιδιομορφία. Και λες εντάξει, ωραία, μπράβο. Να μην ενωθούμε με τη Μακρυράχη εμείς από τη Ζαγορά, μην τυχόν οι Μακρυραχιώτες γίνουν σαν τους Ζαγοριανούς. Να κρατήσουν την ιδιορρυθμία τους, το δέχομαι αυτό.

Βγαίνει λοιπόν αυτός ο θεσμός και αρχίζει και μπαίνουμε πάλι απ' την αρχή εμείς, πάλι όλοι μαζί. Να ομοφωνίες, ούτε μία διαφωνία, να οι εκλογές, να ο οργανισμός, γρήγορα γρήγορα να φτιάξουμε τον οργανισμό. Και έχουμε και τον πολίτη εμείς, γιατί εμείς τον ζούμε, τον έχουμε κάθε μέρα. Και λέει πέρασαν 4 χρόνια, μας ψήνετε με τον Αναπτυξιακό Σύνδεσμο, θα πάρετε τα σκουπίδια, θα φτιάξετε σκουπιδότοπο, θα κάνετε διάφορα.

Τώρα τα Συμβούλια Περιοχής. Είναι και μεγαλύτερο το Συμβούλιο τώρα, εκπροσωπείται πιο πολύ, έχουμε 21 μέλη εμείς, οπότε μαθαίνονται τα νέα καλύτερα. Οπότε λέμε τι; Σε 2-3 μήνες θα έχουμε ταμειακή υπηρεσία, το πρώτο και βασικό μας πρόβλημα. Να μην ερχόμαστε εδώ για ένα ένταλμα 4.000 δρχ. Και να ερχόμαστε εδώ και σήμερα είναι 12 του μηνός και δεν πληρώνει και δεν ήρθε ο απολογισμός, δεν έχουμε πάρει φράγκο κ.λ.π. Λέμε να κάνουμε μια ταμειακή υπηρεσία το πρώτο που θέλουμε, και μια τεχνική υπηρεσία, για να μπορέσουμε να λύσουμε τα προβλήματα.

Είμαστε και λιγάκι μακρυνά. Και προχτές πήραμε το κιτάπι ότι υπάρχει πρόβλημα, κενό στο Νόμο, το Υπ. Εσωτερικών είναι σε κόντρα με το υπ. Οικονομικών για το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων. Πάει αυτό, μια απογοήτευση απ' αυτό.

Για την τεχνική υπηρεσία. Αυτά που είπαν όλοι οι προηγούμενοι τ' αναγνωρίζουμε για την προσφορά της ΤΥΔΚ. Για μας ειδικά οι οποίοι έχουμε υποστεί πολύ μεγάλες καταστροφές, η παρουσία της ΤΥΔΚ ήταν σημαντικότερη, θα έλεγα για να μην τα φορτιζουμε πάλι συναισθηματικά, ήταν μια τεράστια προσφορά η οποία έχει γίνει στην περιοχή μας απ' την μεριά της ΤΥΔΚ.

Αυτό που διαπιστώνεται είναι το εξής. Οτι στην περιοχή, στην περιφέρεια, τις Κοινότητες τα δεδομένα έχουν αλλάξει είτε με τη μηχανοργάνωση είτε τα προγράμματα, όταν υλοποιούσαν οι Κοινότητες προγράμματα 8.000.000-10.000.000, σήμερα εμείς μπαίνουμε σε προγράμματα 100.000.000-150.000.000 και έχουμε και όλα αυτά τα μικρά.

Θέλουμε λοιπόν για να τελειώνω, μία τεχνική υπηρεσία στο Συμβούλιο Περιοχής, η οποία θα μας λύνει τα προβλήματα των μελετών, των τεχνικών δελτίων. Παρεπιπτόντως εχτές πήραμε ένα χαρτί απ' τη Νομαρχιακή Αυτοδ/ση πολύ ωραίο, έντυπο μηχανογραφημένο, και μας λέει ότι από τώρα και πέρα θα μας φέρνετε φάκελλο, μελέτη, τεχνικό δελτίο, τα πάντα. Ποιος θα το κάνει αυτό; Εμείς τι κάνουμε; Θα πάμε στην ΤΥΔΚ και θα πούμε θέλουμε αυτό το φάκελλο τον ωραίο να τον στέλνουμε για να μπορούμε να πάρουμε κανένα έργο.

Και καταλήγω. Νομίζω ότι η εμπειρία που έχουμε είναι πολύ σημαντική και μια ρεαλιστική πρόταση θα ήταν η εξής. Τα Συμβούλια Περιοχής να έχουν έναν, δύο τεχνικούς συμβούλους, οι οποίοι αν θα γίνουν υπηρεσία μέσα απ' τον οργανισμό ή όχι, αυτό θα φανεί απ' τα λεφτά κ.λ.π., οι οποίοι όμως θα παρακολουθούν αυτή την καθημερινότητα των μικρών τεχνικών έργων. Δεν μπορεί για να πάρουμε 30

κάδους απορριμμάτων να περιμένουμε την τεχνική έκθεση της ΤΥΔΚ, γιατί δεν είναι δυνατόν δηλ., δε χρειάζεται. Η ΤΥΔΚ πρέπει να κάνει άλλα πράγματα.

Η πρότασή μου λοιπόν είναι να δημιουργηθούν τεχνικές υπηρεσίες στα Συμβούλια Περιοχής τα οποία έχουν αποδείξει ότι μπορούν να λειτουργήσουν. Και εδώ πρέπει να πούμε κάποια πράγματα και να πάρουμε εμείς τις ευθύνες. Αυτό που είπε ο Λεβέντης πριν ότι δεν είναι εδώ παρόντες γιατί έχουν απογοητευτεί οι συνάδελφοι, εγώ θα το γυρίσω ανάποδα. Οτι μάλλον δεν τραβάνε ζόρι. Εχουμε πολλά προβλήματα. Γιατί να μη γίνουν οι συνενώσεις; Δεν έχουμε λεφτά απ' το άλλο το πρόγραμμα; Στην περιφέρεια υπάρχουν χρήματα για να γίνουν οι συνενώσεις. Γιατί να μη γίνουν; Δεν είναι θέμα των εκλεγμένων; Λέμε εκεί που μπορεί.

Και κάτι ακόμα. Και σε συνεργασίες άλλες. Αυτές τις μέρες ας πούμε έχει προκύψει μια διαμάχη. Ακούμε κάθε μέρα στην Αθήνα ότι κλείνουμε το δρόμο, ο ένας δε θέλει τα σκουπίδια, ο άλλος δε θέλει τα σκουπίδια. Και πού θα πάνε τα σκουπίδια; Εμείς δεν μπορεί να πάρουμε την ευθύνη κάποια στιγμή για να δημιουργήσουμε αυτές τις προϋποθέσεις, ώστε τα σκουπίδια να πηγαίνουν εκεί που πρέπει; Και να πάρουμε το πολιτικό κόστος.

Δηλ. κάποια στιγμή θα πρέπει και η διοίκηση απ' τη μια μεριά και η ΤΕΔΚ από την άλλη να μην ψιλοχαϊδεύομαστε. Νομίζω ότι τελείωσε αυτή η ιστορία.

Κετολήγω λοιπόν για την ΤΥΔΚ ότι πρέπει τα Συμβούλια Περιοχής που μπορούν να δημιουργήσουν τεχνική υπηρεσία, να το αντιμετωπίσουν ρεαλιστικά. Έχω διαβάσει ότι υπάρχει οργανισμός σε Συμβούλιο Περιοχής που προβλέπει 100 άτομα. Βέβαια αυτό να μη γίνει ποτέ.

Αυτοί που μπορούν λοιπόν και έχουν τη δυνατότητα και την ευθύνη, να κάνουν την τεχνική τους υπηρεσία και η ΤΥΔΚ να παίζει το ρόλο του εγγυητή.

Ευχαριστώ πολύ.

Η. ΞΗΡΑΚΙΑΣ:

Ευχαριστούμε πολύ τον πρόεδρο της Ζαγοράς για τον γλαφυρό τρόπο με τον οποίο παρουσίασε τις απόψεις του.

Νομίζω ότι έχει δημιουργηθεί ένας πάρα πολύ γόνιμος διάλογος.

Ο πρόεδρος των Αφετών ο κ. Ζαφειρίου έχει το λόγο.

ΖΑΦΕΙΡΙΟΥ:

Κύριε πρόεδρε, κυρίες και κύριοι, εγώ είμαι φύσει και θέσει κατά των θεωρητικών απόψεων. Αυτά τα οποία θα πω είναι πρακτικά πράγματα που ξεκινάνε απ' το χωριό μου και τα οποία ασφαλώς θα ταλανίζουν και άλλους συναδέλφους.

Διότι παρακολουθώ πάντα τα συνέδρια, τις ημερίδες όλες και βλέπω ότι ξαντλούμε το χρόνο στο να ακούγονται ορισμένοι χαιρετισμοί, ορισμένες τοποθετήσεις βουλευτών και ορισμένες θεωρητικές απόψεις ανθρώπων που είναι πάντα οι ίδιοι και οι ίδιοι. Και φεύγουμε νομίζω όχι πλουσιότεροι, φτωχότεροι απ' ό,τι ήρθαμε. Και τα λέει αυτά ένας άνθρωπος ο οποίος δεν έχει πείρα στην

Γ.Α., έχει όμως μία πείρα, παρακολουθεί επί σειρά ετών όλα αυτά τα τεκταινόμενα εδώ στις ημερίδες και έχει αποκομίσει ορισμένα συμπεράσματα.

Τι θέλω να πω για το χωριό μου. Ξεκίνησα να βοηθήσω το χωριό, πιστεύοντας καθαρά ότι το αξίωμα του προέδρου είναι τιμητικό και κάνω μια παρένθεση χωρίς να έχει καμμία περαιτέρω ουσία, ότι και το μισθό μου και την προεδρική μου αποζημίωση τη μισή την εκχώρησα στην Κοινότητα.

Λιτόπι πιστεύω ακράδαντα ότι το αξίωμα του προέδρου πρέπει να είναι άκρως τιμητικό και να ξεκινάει από τη διάθεση προσφοράς που θα έχει αυτός ο άνθρωπος που πάει να υπηρετήσει το χωριό του και από το χρόνο που μπορεί να διαθέτει. Δεν το θεωρώ επάγγελμα ούτε θεωρώ ότι περιμένω να πληρωθώ για να ζήσω.

Έτσι ξεκίνησα και έτσι θέλω να τελειώσω. Απογοητεύτηκα όμως. Και θα ακούσετε με πιο γλαφυρότερο τρόπο και με πιο γραφικότερο τρόπο γιατί απογοητεύτηκα.

Η πρώτη προσπάθειά μου και φροντίδα ήταν να κοιτάξω πώς θα βρω πόρους για να κάνω ορισμένα έργα στο χωριό. Και βρήκα τους πόρους. Και θα εξηγήσω παρακάτω πώς βρήκα τους πόρους. Και υπάρχουν στα συρτάρια του ταμείου αρκετά χρήματα να γίνουν διάφορα έργα. Και είμαι απ' τους πρώτους, εδώ είναι ο προϊστάμενος της ΤΥΔΚ, που έγραψα πάντα λεπτομερώς και ζήτησα να γίνουν ορισμένες μελέτες. Θα σας πω ότι έχω ένα χρόνο που περιμένω να κάνουν κάποιες δουλειές, και θα τις ακούσετε ποιες δουλειές, και ακόμα δεν είναι ούτε κοντά στο στάδιο της εκτελέσεως με χρήματα στο συρτάρι και να κινδυνεύω να τα χάσω και έχασα και χρήματα.

Όλα αυτά είναι γραμμένα με λεπτομερείς αναφορές στην ΤΥΔΚ.

Ο κ. προϊστάμενος με τον οποίο, δεν ντρέπομαι να το πω, έχω και μια συγγενική σχέση, με πήρε με πήγε σε διάφορους μηχανικούς της ΤΥΔΚ, κάντε για τον πρόεδρο αυτό, κάντε εκείνο, μέχρι σήμερα τίποτα. Και ήθελα να είμαι και περισσότερο καλλυμένος, να πω ότι συμφωνώ απόλυτα με όσα είπε ο κ. Τσίρος και ο Γιάννης ο Πρίτζος, στην τελευταία παράγραφο που έκλεισε, ότι δηλαδή ή πρέπει να την καταργήσουμε την ΤΥΔΚ ή πρέπει να την αναβαθμίσουμε. Σε αυτά τα δύο με κάλυψε ο κ. Τσίρος και ο κ. Πρίτζος. Με κάλυψε περισσότερο και ο κ. Κοτσαύτης ο οποίος είπε αρκετά πράγματα.

Μέσα απ' αυτά τα επιμέρους τα δικά μου, θα με ανεχτείτε λίγο, θα δείτε πώς λειτουργεί η ΤΥΔΚ. Αναφέρομαι.

Έχω ένα έργο υδρεύσεως το οποίο άρχισε το 1994 με 15.000.000. Το έργο υδρεύσεως αυτό, ακόμη βρίσκεται στα σπάργαλα. Έχουν γίνει τέτοιες ατασθαλίες, έχουν γίνει τέτοιες ανωμαλίες, έχουν ξαπλωθεί σωλήνες μέσα στα χωράφια, φρονιάζει ο κόσμος, έχουν δαπανηθεί εκατομμύρια και σήμερα δεν έχουμε ακόμα συνδέσει να πιούμε νερό.

Αν αυτό το θεωρείτε αρκετό, εγώ προκαλώ εδώ τον προϊστάμενο της ΤΥΔΚ να ερευνήσει το θέμα, χτες πήρε απόφαση το Κοινοτικό Συμβούλιο. Στα πρακτικά του Κοινοτικού Συμβουλίου αναγράφονται όλες οι αλχημείες και όλες οι ατασθαλίες. Δημοπρατήθηκε το τεχνικό μέρος που ήταν μικρότερο από τα υλικά και άφησαν τις σωλήνες να γίνουν με απλή ανάθεση και φτάσαμε σε σημείο τώρα να μου λέει κάποιος μηχανικός της ΤΥΔΚ ότι εμείς αδυνατούμε να σου πληρώσουμε τα χρήματα αυτά των σωλήνων και πρέπει εσύ απ' τον προϋπ/σμό τον φτωχό της Κοινότητός σου που είναι πολύ φτωχός και πολύ μηδαμινός, να βάλω 500.000 να συμπληρώσω.

Ακούστε εσείς, 19.000.000 έργο υπάρχει. 9.000.000 έχουν απορροφηθεί, να με υποχρεώνει εμένα η μηχανικός της ΤΥΔΚ να πληρώσω απ' το φτωχό μου προϋπ/σμό 500.000 δρχ. σωλήνες γιατί λέει δεν μπορεί να συμπέσει το ποσό το τεχνικό με τα υλικά, δεν υπάρχει περιθώριο, κάτι πρέπει να γίνει.

Δεύτερο στοιχείο, δεύτερο παράδειγμα. Κάπου εδώ έφτασα στο εξής σημείο. Να έχω πάρει πιστώσεις, να έχω τοιχοκολλήσει σε ένα πλακάτ που έχω στην Κοινότητα διάφορες αποφάσεις υπουργείων που δίνουν εκατομμύρια 5.000.000-10.000.000 κ.λ.π. και να μου λένε άλλοι ότι είναι ψεύτικα τα χαρτιά που κολλάω, άλλοι ότι είναι ψεύτικη η υπογραφή του Λαλιώτη, άλλοι πού είναι τα έργα. Έχει δίκιο ο κόσμος, διότι εγώ τους λέω ότι έχω 100.000.000 να εκτελέσω έργα και δεν έχω εκτελέσει κανένα. Και λένε ότι είμαι και ΠΑΣΟΚτζής.

Ο κ. Ράπος, τον προκαλώ εδώ, έπαιρνε τηλέφωνο τώρα τελευταία και έλεγε στο Πήλιο «αυτό τον ΠΑΣΟΚτζή θα ψηφίσετε;», διότι προέρχομαι και απ' τα όργανα της Νέας Δημοκρατίας. Είμαι στη Νομαρχιακή Επιτροπή της Νέας Δημοκρατίας.

Τέτοια συμπεράσματα πρέπει να βγαίνουν από εδώ, όχι θεωρίες. Τις θεωρίες και τους Νόμους και τα Προεδρικά Διατάγματα δεν τα καταλαβαίνουμε, είμαστε μεσαίου επιπέδου εδωπέρα.

Όλα αυτά, γιατί; Γιατί εγώ ενώ είπα ότι έχω χρήματα δεν έχω εκτελέσει έργα και δεν έχω εκτελέσει τα έργα γιατί δε μου έκαναν τις μελέτες. Μετά από ένα χρόνο, απ' το Φλεβάρη του '95 ξεκίνησα, το Φλεβάρη του '96 κατέθεσα να πάρω την άδεια και ακόμα δεν έχω την οικονομική μελέτη για να δημοπρατήσω το έργο, να κάνω μια προσθήκη, να φτιάξω ένα γραφείο.

Τα ξέρει και ο πρόεδρος της ΤΕΔΚ, τα ξέρει και ο κ. Βλαχάβας, τα ξέρουν όλοι οι μηχανικοί. Μετά χαράς είδα προχτές να έρθουν 5 μηχανικοί της ΤΥΔΚ στο χωριό μου μόνο για παραλαβή έργου προ τριετίας, όχι για κάτι άλλο συγκεκριμένο.

Και άλλα έργα έχω, δεν τα αναφέρω, νομίζω αυτά είναι αρκετά και σας λέω προβληματιστείτε. Και καταλήγω στην τελευταία παράγραφο του κ. Πρίντζου, ή αναβαθμίστε την ΤΥΔΚ ή διαλύστε την. Διαφορετικά δεν γίνεται.

Όλοι οι πρόεδροι πάσχουμε και νομίζω ότι δεν είναι μόνο δικό μου πρόβλημα αυτό και άλλοι συνάδελφοι το έχουν το πρόβλημα. Δε νομίζω ότι εγώ είμαι τόσο ανάξιος. Ικανός να βρω πιστώσεις και ανάξιος να εκτελέσω έργα, δε συμβαδίζει αυτό το πράγμα. Κάτι συμβαίνει, ψάξτε να βρείτε τι συμβαίνει.

Ευχαριστώ πολύ.

Η. ΞΗΡΑΚΙΑΣ:

Ευχαριστούμε πολύ πρόεδρε. Αυτή είναι η κατάσταση στο χώρο της Αυτοδιοίκησης.

Ο κ. Δουμπιώτης έχει το λόγο. Ο κ. Δουμπιώτης είναι πρώην πρόεδρος ΤΕΕ και νομαρχιακός σύμβουλος σήμερα.

ΔΟΥΜΠΙΩΤΗΣ:

Κύριε πρόεδρε, αγαπητοί φίλοι και συνάδελφοι, ευχαριστώ για την πρόσκληση.

Θα ήθελα κατ' αρχήν να πω ότι πρέπει να μας προκαλεί λύπη το γεγονός ότι απουσιάζει η δευτεροβάθμια Τ.Α. απ' την αίθουσα, διότι είμαστε 2-3 της μείζονας και ελάσσονας μειοψηφίας και ο κ. Μούχος ο οποίος βέβαια εξ' ανάγκης φαντάζομαι ότι είναι λόγω του ότι είναι διοργανωτής. Και επίσης βέβαια αυτοί οι οποίοι είναι καθ' ύλην αρμόδιοι, θα έπρεπε να είναι εδώ.

Κάνω αυτή την παρατήρηση και αυτή την επισήμανση, διότι η απουσία δεν δείχνει ότι έχουν βαρεθεί ή έχουν απογοητευτεί οι πρόεδροι των Κοινοτήτων, όπως είπε ο κ. Λεβέντης προηγούμενα, να έρχονται να ακούν τα ίδια πράγματα ή να μη γίνεται κάτι, αλλά ότι δεν υπάρχει πραγματικά ενδιαφέρον. Και ίσως να νομίζουν ότι τα συμπεράσματα αυτής της ημερίδας θα είναι κατά την άποψή τους ενάντια στα συμφέροντά τους.

Εκείνο που θέλω να σας πω είναι ότι από το 1974, από τότε δηλ. που επανήλθε το δημοκρατικό πολίτευμα στην Ελλάδα μέχρι σήμερα που ασχολούμαι με το αστικό χώρο, όλοι λέμε για αποκέντρωση και ενδυνάμωση της Τ.Α. Κανένας μέχρι σήμερα και νομίζω ότι ακόμη και σήμερα δεν μπορεί να πει ότι δε θέλουμε την ενδυνάμωση και παραπέρα ανάπτυξη της Τ.Α. Νομίζω ότι είναι έξω από τη δημοκρατική μας πίστη και έξω από αυτά που λέμε, το πρωταρχικό κύτταρο της δημοκρατίας είναι η Αυτοδιοίκηση.

Δεν μπορούμε λοιπόν να έρθουμε ενάντια και να πούμε ότι θα πρέπει να αποκεντρώσουμε την Αυτοδιοίκηση δίνοντας τις αρμοδιότητες στην περιφέρεια ή στη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση κ.ο.κ. ή στο κέντρο, γιατί υπάρχει και το κέντρο που είναι υδροκεφαλικό αυτή τη στιγμή. Και ακόμη τα περισσότερα έργα το 90% περίπου των μεγάλων έργων, του μεγάλου μοιράσματος της πίτας, βρίσκεται στην Αθήνα, βρίσκεται στο κέντρο και εκεί πέρα βέβαια γίνονται όλα αυτά τα οποία εμείς τα ακούμε με αρκετό φόβο και με αγανάκτηση θα έλεγα, τις ατασθαλίες που γίνονται και βγαίνουν απ' τους ίδιους. Ο ένας μαχαιρώνει τον άλλον όταν δεν μπορεί να μοιράσουν καλά την πίτα.

Αρα λοιπόν η αποκέντρωση είναι πρωταρχική. Κανένας δεν μπορεί να μη συμφωνήσει στο ότι θα πρέπει να δυναμώσει παραπέρα η Τ.Α.

Υπάρχει μια Νομαρχιακή Αυτοδ/ση η οποία πριν από λίγο καιρό έγινε αιρετή. Αλλά αντί να την κάνουν αιρετή την μοιράσαν, κρατήσαν τη μισή στο κέντρο, την άλλη μισή τη δώσαν στους αιρετούς και τώρα απ' ό,τι πληροφορούμαστε με το σχέδιο νόμου αυτό το καινούργιο της κυβέρνησης, αυτά τα οποία απέμεναν στον περιφερειακό διευθυντή, τα δίνουν στον περιφερειάρχη.

Αυτό είναι ενάντια στην ενδυνάμωση της Τ.Α., διότι η δευτεροβάθμια Τ.Α. οπωσδήποτε, εννοώ τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, οπωσδήποτε είναι αποκέντρωση σε σχέση με την περιφέρεια. Δεν μπορεί ο πρόεδρος της Κοινότητας να πηγαίνει τώρα στη Λάρισα, στην περιφέρεια για να αποφασίζει. Ούτε και εδώ εμείς ως Νομαρχιακοί Σύμβουλοι ή Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση να ζητάμε από τη Λάρισα να μας κάνει τις δουλειές μας. Αυτά ως προς την αποκέντρωση.

Ένα άλλο σημείο το οποίο ήθελα να θίξω, είναι για την πολυαρχία και την πολυνομία. Υπάρχει ΤΥΔΚ ή μάλλον ας αρχίσω από τα προγράμματα. Υπάρχει το ΣΑΝΤ, το ΕΑΠΤΑ, εγώ ακόμη δεν τα έχω μάθει ούτε και πρόκειται να τα μάθω ούτε και θέλω να τα μάθω. Εγώ ξέρω ότι υπάρχουν χρήματα τα οποία μοιράζονται και μοιράζονται απ' την Τ.Α. Απλώς η πολυαρχία αυτή που

υπάρχει και η πολυνομία στο ίδιο καζάνι βράζουν και στο ίδιο συμπέρασμα θέλουν να φτάνουν. Το κάνουν επίτηδες για να μπερδεύουν τους απλούς ανθρώπους, τους απλούς πολίτες, τον πρόεδρο, το Δήμαρχο, για να μπορεί το κέντρο να μοιράζει όπως θέλει και κατά πού τα θέλει.

Όταν ήρθαμε για πρώτη φορά ξεκινήσαμε αυτά τα προγράμματα να τα μαθαίνουμε, είδαμε ότι δεν μπορείς να βγάλεις συμπέρασμα πόσα παίρνει η κάθε Κοινότητα. Να δούμε δηλ. τι αναλογεί ανά κάτοικο Κοινότητας, τι αναλογεί ανά κάτοικο Δήμου. Αραγε παίρνει τίποτε ένας κάτοικος στους Κοκοτούς, παίρνει τίποτε ένας κάτοικος στην Αλόνησο; Και πόσα είναι σε σχέση με τον κάτοικο του Βόλου.

Ένα λοιπόν θέμα είναι η πολυνομία και η πολυαρχία και εκεί νομίζω ότι μπορούμε να στηρίξουμε το θέμα της ΤΥΔΚ, της Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών, τις Διευθύνσεις των Δήμων, Τεχνικών Υπηρεσιών που έχουν οι Δήμοι. Δηλ. εάν το ένα καλύπτει το άλλο, νομίζω ότι αυτά τα πράγματα εύκολα πιάνονται.

Εγώ έχω την αίσθηση ότι η ΤΥΔΚ και η Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών έπρεπε να είναι ένα και το αυτό, διότι εκτελούν την ίδια δουλειά. Εάν τώρα υπάρχει ένα Συμβούλιο Περιοχής ή αν ένας Δήμος μεγαλώσει, θα κάνει τη δική του τεχνική υπηρεσία. Αυτό φαίνεται. Εάν οι τοπικές αυτοδιοικήσεις οι μικρές μπορούν να συνενωθούν, να κάνουν μια μεγάλη Τ.Α., θα κάνουν και το Δήμο τους, θα κάνουν τη Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών τους.

Ο Δήμος Βόλου είχε 2-3 υπαλλήλους τεχνικούς το '74. Σήμερα μπορεί να έχει και 400, δεν ξέρω πόσους έχει. Το ίδιο και η Νέα Ιωνία που έγινε τεχνική υπηρεσία. Εγώ δούλεψα, όταν δούλευα εκεί το '81 ήταν 4-5 μηχανικοί. Τώρα μπορεί να είναι και 40.

Θέλω να πω ότι η Τ.Α. η πρωτοβάθμια μπορεί εφόσον το απαιτούν οι ανάγκες να αυξήσει την Τεχνική της Υπηρεσία. Δεν μπορεί όμως μια τεχνική υπηρεσία η ΤΥΔΚ να δουλεύει και για τον έναν Δήμο και για τον άλλον, δηλ. να έχει καθέναν ξεχωριστά την υπηρεσία του. Αυτό καταντάει πολυαρχία. Εκεί πρέπει να το κατατάξουμε. Αυτά είναι τα συμπεράσματα τα οποία είχα να καταθέσω.

Ευχαριστώ που με ακούσατε.

Η. ΞΗΡΑΚΙΑΣ:

Ευχαριστούμε.

Να συνεχίσουμε με τον κ. Στεργιούλη. Εκπρόσωπο της ΤΥΔΚ Ν. Καρδίτσας.

ΣΤΕΡΓΙΟΥΛΗΣ:

Ήθελα να κάνω κι εγώ μερικές παρατηρήσεις, τόσο πάνω στη λειτουργία των ΤΥΔΚ όσο και σε διάφορα παράπονα που εκφράστηκαν από εκπροσώπους της ΤΥΔΚ.

Είμαι προϊστάμενος της ΤΥΔΚ Καρδίτσας. Εχω 20 χρόνια ακριβώς πάνω σε αυτό το πόστο και έχω μια αρκετή εμπειρία τόσο για τη λειτουργία της ΤΥΔΚ όσο και για τη λειτουργία των ΟΤΑ.

Κατ' αρχήν θα πρέπει να καταλάβουμε ένα πράγμα. Οτι καμμία τεχνική υπηρεσία δεν είναι ικανή να εξυπηρετήσει όλες τις ανάγκες των ΟΤΑ. Κανένα Συμβούλιο Περιοχής όσο γιγαντωμένη υπηρεσία και αν κάνει δε θα μπορέσει ποτέ να εξυπηρετήσει όλες τις ανάγκες.

Μίλησε ο κ. Δήμαρχος Ιωλκού νομίζω, ότι έχει το πρόβλημα ότι δεν μπορεί να κάνει την επίβλεψη ενός έργου 100.000.000, επειδή ο αρχιτέκτονας της ΤΥΔΚ δεν μπορεί να τον εξυπηρετήσει. Και ερωτώ, αν είχε δική του τεχνική υπηρεσία και είχε δικό του αρχιτέκτονα, θα ήταν πάνω στο έργο και θα το παρακολουθούσε;

Όταν θα τελειώνει αυτό το έργο, τον αρχιτέκτονα αυτόν πού θα τον αξιοποιούσατε κύριε Δήμαρχε; Σήμερα ο Νόμος σας δίνει τη δυνατότητα αν θέλετε και για ειδικά έργα, να προσλάβετε ιδιώτη τεχνικό ο οποίος να παρακολουθεί το έργο επί τόπου και να αμειφθεί για τη συγκεκριμένη εργασία. Στη συνέχεια θα μπορούσατε βεβαίως να τον απολύσετε.

Αρα ο νόμος και έτσι όπως είναι σήμερα έχει ασφαλιστικές δικλείδες. Τα Συμβούλια Περιοχής αν έχουν ανάγκες από μελέτες, μπορούν να τις καλύψουν με ιδιωτικά γραφεία μελετητών και να κάνουν σοβαρές μελέτες. Μια δική σας υπηρεσία, μη νομίζετε ότι είναι σε θέση να σας καλύψει όλες τις ανάγκες σε μελέτες και επίβλεψη έργων, ποτέ, όσο προσωπικό και αν προσλάβετε.

Συνεπώς, το να δημιουργήσουμε άλλες δέκα υπηρεσίες μέσα σε ένα νομό, μη νομίζετε ότι θα καλύψει τις ανάγκες σας, ούτε εμπειρία θα υπάρχει στις νέες υπηρεσίες που θα δημιουργήσετε.

Η ΤΥΔΚ υπάρχει, λειτουργεί επί δεκαετίες, έχει μεγάλη εμπειρία. Η νομοθεσία υπάρχει. Εάν θέλετε να την εφαρμόσετε μπορείτε να εκτελέσετε το έργο που θέλετε. Αλλά σας ρωτώ το εξής. Εσείς σαν Τ.Α., πόσο βοηθάτε την ΤΥΔΚ να εκτελέσει το έργο της; Όταν στο Νομό το δικό μου κάθε χρόνο εκτελούμε 1.000 έργα. Με στατιστική που έχω κάνει, απ' αυτά τα 1.000 έργα τα 700 είναι κάτω των 2.300.000 δρχ. Γιατί; Γιατί με αυτό τον τρόπο γίνεται η ανάθεση, η απ' ευθείας ανάθεση.

Τα υπόλοιπα σε αντίστοιχο προϋπ/σμό, εάν σκεφτούμε ότι τα 1.000 έργα έχουν προϋπ/σμό 2 δις, τα 700 καλύπτουν γύρω στα 500.000.000. Δηλ. ταλαιπωρείται η ΤΥΔΚ με 700 έργα αξίας 500.000.000 σε μελέτες, επιβλέψεις.

Γιατί όπως και να το κάνουμε, όσο μικρό και αν είναι το έργο, χρειάζεται βεβαίως να παει, την παρουσία του μηχανικού θα τη χρειαστεί τουλάχιστον 4-5 φορές. Να πάρει τα στοιχεία, να συντάξει τη μελέτη, να σας τη στείλει, να έρθει να εγκαταστήσει τον εργολάβο, να κάνει την επιμέτρηση, να γίνει η παραλαβή που θα δείτε τους πολλούς μηχανικούς, που θα σας ξενίσει.

Εν πάση περιπτώσει, είναι μια διαδικασία η οποία ταλαιπωρεί τους τεχνικούς της ΤΥΔΚ, που θα μπορούσε να αποφευχθεί. Τα 700 αυτά έργα όταν έκανα μια πρόχειρη μελέτη, τα έργα τα 1.000 μάλλον του Νομού μας θα μπορούσαν κάλλιστα να φτάσουν τα 300 και να μπορούσε η ΤΥΔΚ πολύ πιο εύκολα να εξυπηρετήσει εσάς.

Αρα το πρόβλημα δεν είναι μόνο αυτό. Θα πρέπει να αλλάξει και η νοοτροπία των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, η νοοτροπία των προέδρων. Αν θέλουν να παρουσιάσουν έργο μπορούν και η ΤΥΔΚ θα τους βοηθήσει, έχει τη

δυνατότητα να τους βοηθήσει και μέσω των μελετητικών γραφείων που θα υπάρχουν έξω, και εκεί χρειάζεται επίβλεψη, διότι και τα μελετητικά γραφεία μη νομίζετε ότι θα σας φτιάξουν τις μελέτες που πρέπει να σας φτιάξουν, αν δεν υπάρχει ο έμπειρος ο οποίος θα παρακολουθήσει τις μελέτες που σας δίνουν.

Εγώ πιστεύω ότι τα Συμβούλια Περιοχής, κατ' αρχήν θα πρέπει να περιοριστούν στο ρόλο του προγραμματισμού των έργων και σε δεύτερη μοίρα στην εξεύρεση των πόρων. Για πόρους δεν άκουσα κανέναν να μιλήσει. Υπάρχουν αυτοί οι πόροι και δε γίνονται τα έργα;

Μίλησε ο προηγούμενος πρόεδρος ότι είχε πιστώσεις και δεν μπορούσε να κάνει τα έργα. Μπορεί να μας πει ποιες ήταν αυτές οι πιστώσεις και πόσες ήταν και δεν πρόσεξε να εξυπηρετηθεί ή μόνο πιστώσεις στα χαρτιά;

Έρχονται πολλοί πρόεδροι και μας λένε φτιάξτε μου μελέτη για να βρω πιστώσεις. Τους φτιάχνουμε τις προμελέτες, ποτέ όμως δε μας φέρνουν πιστώσεις. Ελάχιστες είναι οι περιπτώσεις που βρίσκονται οι πιστώσεις και εκτελείται έργο.

Σας είπα, εάν ζητάτε 1.000 μελέτες, σαφώς θα γίνουν μελέτες απ' τα γραφεία. Εάν για 10.000.000 είχα έγγραφο από πρόεδρο που μου ζητούσε να του κάνω 15 μελέτες. Μελέτη 1.500.000 αμμοχαλικώσεως οδού, 1.500.000 αποχέτευση, 1.500.000 επίχωση έλους. Και όλα αυτά απ' τα τακτικά έσοδα. Και προσθέτω, παρόμοιες μελέτες μπορούσαν να γίνουν μια μελέτη. Για ποιο λόγο δηλ. να ζητάει τόσες μελέτες ο πρόεδρος;

Θα πρέπει λοιπόν ο ένας να βοηθήσει τον άλλον, η Τ.Α. την ΤΥΔΚ και η ΤΥΔΚ την Τ.Α. Είμαστε συνεργάτες, αν θέλουμε να παράγουμε έργο θα πρέπει να συνεργαστούμε. Δε νομίζω ότι υπάρχει διέξοδος σε κάποιες τεχνικές υπηρεσίες που θα έχει το κάθε Συμβούλιο Περιοχής. Και εγώ σας λέω ότι το έργο που θα παράγει αυτή η τεχνική υπηρεσία θα αναλύσεται σε κάποιες μελέτες οι οποίες δε θα έχουν καν αντικείμενο.

Εάν δεν υπάρχουν οι πόροι, από κει και πέρα οι μελέτες δε νομίζω ότι έχουν καμμία έννοια.

Αυτά είχα να πω.

Η. ΞΗΡΑΚΙΑΣ:

Ευχαριστούμε πολύ συνάδελφε. Ευχαριστούμε το συνάδελφο Στεργιούλη, διευθυντή της ΤΥΔΚ Καρδίτσας που μπήκε στον κόπο να έρθει στην ημερίδα μας. Ο πρόεδρος της ΤΕΔΚ ο κ. Κοντορίζος και κλείνουμε.

ΚΟΝΤΟΡΙΖΟΣ (ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΕΔΚ):

Συζητούσαν δύο καθηγητές και λέει ο ένας ότι δεν υπάρχει χειρότερο πράγμα να μιλάς τελευταίος και να κοιτάει ο άλλος το ρολόι.

Εγώ ήθελα να πω το εξής. Πρώτα πρώτα οι πρόεδροι των Κοινοτήτων δεν είναι ούτε απογοητευμένοι από την παρούσα κατάσταση ούτε ασυνείδητοι και δεν ήρθαν σήμερα αγαπητέ συνάδελφε Κώστα Λεβέντη, για ένα θέμα το οποίο είναι καθαρά εξειδικευμένο και το οποίο όπως βλέπεις η ΤΕΔΚ δε λαμβάνει μέρος στη συνδιοργάνωση, διότι είναι μία ημερίδα στην οποία κουβεντιάζουμε για να κουβεντιάσουμε. Τι θα κάνουμε δηλ. τώρα; Βγάλαμε κάποια συμπεράσματα. Και

τι θα τα κάνουμε; Καλά που είναι και ο κ. διευθυντής του υπ. Εσωτερικών εδώ πέρα και κάπου θα τα προωθήσει, διαφορετικά τι θα γινόταν.

Γι' αυτό έχω τη γνώμη ότι οι συνάδελφοι Κοινοτάρχες δεν ήρθαν, διότι είναι ένα θέμα το οποίο το συζητάμε εδώ εμείς, καλά κάνουμε και το συζητάμε, όπου υπάρχει συζήτηση και προβληματισμός είναι καλό. Αλλά τελικά αντικείμενο χειροπιαστό δεν έχουμε. Και έχουμε συνηθίσει έτσι εμείς, να έχουμε χειροπιαστά αντικείμενα.

Ναι μπορούμε τώρα και στο θέμα. Ο φίλος μου ο Παύλος Μαρκάκης μίλησε για εποπτεία των ΟΤΑ απ' την περιφερειακή διοίκηση και τον περιφερειακό διευθυντή. Είναι λάθος, δεν υπάρχει εποπτεία πουθενά. Το μόνο που έχουμε σχέση εμείς η Γ.Α. με τον περιφερειακό διευθυντή, είναι ότι μας επικυρώνει τις αποφάσεις των Κοινοτικών και Δημοτικών Συμβουλίων και των Νομαρχιακών Επιτροπών ως προς το νόμιμο, δηλ. αν είναι νόμιμες. Και η άλλη δουλειά που γίνεται μέσω περιφερειακής διοίκησης και ΟΤΑ είναι ότι μας στέλνει κάποιες εγκυκλίους από την περιφέρεια ή από το υπουργείο, κάνει δηλ. τον διαμετακομιστή.

Και κάτι άλλο πολύ πιο συγκεκριμένο. Ας πούμε ότι παίρνει ένα Κοινοτικό Συμβούλιο μια παράνομη απόφαση. Τη στέλνει στην περιφερειακή διεύθυνση και η περιφερειακή διεύθυνση από λάθος λέει ότι είναι νόμιμη. Κάποιος όμως συντοπίτης θίγεται απ' αυτή την απόφαση και πάει στο δικαστήριο τον πρόεδρο. Ο πρόεδρος θα τιμωρηθεί. Δεν έχει άλλοθι ότι το ενέκρινε η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, δεν είναι τίποτα αυτό. Θα τιμωρηθεί και ο υπάλληλος. Και τι έγινε δηλ., αυτό θέλουμε; Εμείς θέλουμε μια διασφάλιση. Μπορούμε να την έχουμε; Δεν την έχουμε.

Συμπέρασμα. Τι μας εξυπηρετεί ο περιφερειακός διευθυντής και η περιφερειακή διοίκηση εμάς τους ΟΤΑ; Τίποτα, μόνο την ΤΥΔΚ.

Η ΤΥΔΚ τώρα, κατ' αρχήν να συμφωνήσουμε σε ένα πράγμα να μην έχουμε διαφωνία. Δε λέμε εμείς ότι πρέπει να καταργηθεί η ΤΥΔΚ. Και στην εισήγησή μου εγώ το είπα εν πλήρη συνειδήσει και γνώση το τι θέλουμε και τι δε θέλουμε και πάλι το επαναλαμβάνω ότι σε καμμία περίπτωση δε θέλουμε να καταργηθεί, να σβήσει απ' το χάρτη η ΤΥΔΚ. Θέλουμε να υπάρχει, να ασκεί, να είναι η εποπτεύουσα προϊσταμένη αρχή των Τεχνικών Υπηρεσιών οι οποίες ούτως ή άλλως θα γίνουν, έστω αν έχετε αντιρρήσεις εσείς της ΤΥΔΚ.

Ο κ. Στεργιούλης είπε ότι δε θα κάνουμε τίποτα, έστω και αν κάνουμε τις τεχνικές αυτές υπηρεσίες. Αυτές οι τεχνικές υπηρεσίες και οι υπηρεσίες οι ταμειακές είναι το πάγιο αίτημα της Τ.Α., προπαντός για την ταμειακή υπηρεσία, διότι εκεί δεν υπάρχει η εξυπηρέτηση, για να τα λέμε όπως είναι τα πράγματα, ενώ απ' την ΤΥΔΚ υπάρχει.

Θα γίνουν λοιπόν οπωσδήποτε διότι προβλέπονται και απ' τον κανονισμό τον οποίο οργανισμό-κανονισμό τον ψήφισαν όλα τα Συμβούλια Περιοχής και επομένως θα εφαρμοστεί.

Τελείωσαμε λοιπόν με αυτό. Γίνονται είτε με έναν είτε με δύο μηχανικούς είτε με πέντε είτε με δέκα, όποτε αποκτήσει χρήματα, πόρους θα κάνει την τεχνική υπηρεσία μεγάλη και όχι μικρή, χωρίς να θέλουμε σε καμμία περίπτωση, τουλάχιστον στην παρούσα φάση να διαλυθεί η ΤΥΔΚ.

Τώρα πού θα πάει; Θα είναι στον περιφερειακό διευθυντή, θα είναι στη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση; Αυτό εμάς δε μας σώζει. Ποιον θα έχει προϊστάμενο εκεί; Εμείς την ΤΥΔΚ θα ξέρουμε. Ο προϊστάμενος, ο διευθυντής της ΤΥΔΚ θα είναι εκείνος ο οποίος θα έχει σχέση με τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης και ο Νομάρχης ή ο αρμόδιος αντινομάρχης.

Τώρα έχουμε καμμία σχέση με τον περιφερειακό διευθυντή; Ο περιφερειακός διευθυντής, κατ' αρχήν περιφερειακός διευθυντής και Νομάρχης και Νομαρχία, εδώ δεν είναι αντικείμενο της παρούσας συζήτησης, τι θα γίνει, αν θα υπάρξει, αν θα παραμείνει ο περιφερειακός διευθυντής, αν θα καταργηθεί και θα πάει στην περιφέρεια.

Τελικά θέλουμε, και καταλήγω με αυτό, να παραμείνει η ΤΥΔΚ για να ασκεί τον έλεγχο και παράλληλα να γίνουν οι τεχνικές υπηρεσίες των Συμβουλίων Περιοχής. Δεν έχω τίποτε άλλο να πω.

(Γίνονται ερωτήσεις μακριά απ' το μικρόφωνο).

ΚΑΣΤΡΟΥΝΗ:

Πιστεύω ότι τα Συμβούλια Περιοχής είναι εύλογο να στηριχθούν και εν πολλοίς μπορούν να στηριχθούν στους μεγάλους Δήμους στη φάση αυτή της δύσκολης αρχής.

Ηθελα να ρωτήσω στις τρεις φάσεις, δηλ. στη μελέτη, στην επίβλεψη και στην κατασκευή ως πού θα μπορούσαν να συνεισφέρουν οι Δήμοι και να στηρίξουν το θεσμό.

Η. ΞΗΡΑΚΙΑΣ:

Ναι κλείσουμε όμως, κάναμε μια παρέκλιση με την Άννα την Καστρονή, η οποία έθεσε ένα νέο, και μεγάλο θέμα.

ΚΟΝΤΟΡΙΖΟΣ:

Είναι κάτι το οποίο νομίζω ότι είπα απ' την αρχή από την εισήγηση ακόμη. Με διόρθωσε ο κ. διευθυντής ότι αφορά μόνο τις επιχειρήσεις.

ΠΡΑΓΙΑΤΗΣ:

Απ' το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο δεν υπάρχει η δυνατότητα ένα από τα μέλη του Συμβουλίου Περιοχής, εάν έχει Τεχνική Υπηρεσία, να ορίζεται από το Συμβούλιο Περιοχής η τεχνική αυτή υπηρεσία για να επιβλέπει, να μελετήσει ή να παρακολουθήσει ένα συγκεκριμένο έργο. Αυτό ισχύει μόνο με το 171 για τις επιχειρήσεις.

Είναι ένα λογικό αίτημα, μια απαίτηση αυτή που βάζετε για τα Συμβούλια Περιοχής στα οποία συμμετέχουν πραγματικά εύρωστοι και δυνατοί Δήμοι. Επιχείρηση Δήμου είπαμε ότι μπορεί, αλλά υπάρχουν ένα μάτσο διαδικασίες. Υπάρχουν συμβάσεις αλληλεγγύης, υπάρχουν πογραμματικές συμβάσεις. Υπάρχουν τρόποι πάντα, αρκεί να θελήσουν οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης να επιλέξουν έναν απ' αυτούς.

Εκείνο βέβαια που θα ήθελα να πω, έτσι όπως το βάζετε το θέμα, βλέπετε εσείς το Δήμο Βόλου και το Δήμο Νέας Ιωνίας και οποιοδήποτε άλλο Οργανισμό Τοπικής Αυτοδιοίκησης που θα ανήκει στο Συμβούλιο Περιοχής να χρησιμοποιεί σαν άλλο οργανισμό το Συμβούλιο Περιοχής ή το βλέπετε στο μέλλον, δηλ. να γίνουν ένα όλα αυτά τα πράγματα και να μην υπάρχουν αυτά τα θέματα;

Επιτρέψτε μου να τελειώσω, το έβαλα το ερώτημα και αν θέλετε θα το απαντήσετε μετά. Εμείς βλέπουμε τα Συμβούλια Περιοχής όχι σαν καινούργιους οργανισμούς. Τα βλέπουμε σαν πορεία συνένωσης και μείωσης του αριθμού των ΟΤΑ στην Ελλάδα.

Ίσως να είναι αν θέλετε κατ' αρχήν κάποιο λάθος το ότι έγιναν 480 μόνο και έπρεπε να γίνουν σε αριθμό μεγαλύτερα για να δώσουν αυτή την τάση της συνένωσης η οποία δε φαίνεται να είναι σε τόσο διευρυνόμενο επίπεδο, αλλά σε πολύ λιγότερο αριθμό ΟΤΑ, αλλά θα μπορούσε το Συμβούλιο Περιοχής να έχει 4 και 5 και εκεί θα φαινόταν καλύτερα η δυνατότητα της συνένωσης. Τώρα που γίναν πιο διογκωμένα, είναι λίγο δύσκολα τα πράγματα. Όμως έτσι τα βλέπουμε εμείς τα Συμβούλια Περιοχής.

Απάντησα λοιπόν στο ερώτημά σας ότι αυτή τη στιγμή παρ' ό,τι το αίτημα είναι δίκαιο και σωστό, δεν μπορεί απ' το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο να γίνει αυτό.

ΚΟΝΤΟΡΙΖΟΣ:

Υπάρχει όμως, για να υπάρχει ολοκληρωμένη απάντηση ως προς αυτό, υπάρχει το υπ. Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης, ΚΕΔΚΕ και ΕΤΑ, πρόγραμμα συλλογικής υποστήριξης των Συμβουλίων Περιοχής, απαντήσεις σε σχετικές ερωτήσεις σε ζητήματα του Συμβουλίου Περιοχής.

Εδώ πλέον το υπ. Εσωτερικών, η ΚΕΔΚΕ και οι ΟΤΑ λέει:

«Ο τεχνικός υπάλληλος της αντίστοιχης υπηρεσίας του Συμβουλίου Περιοχής, μπορεί κατά την κρίση του προϊστάμενου αυτής, να συντάσσει τη σχετική μελέτη και ακολούθως να ορίζεται από τον ανωτέρω προϊστάμενο ως επιβλέποντα κατά την εκτέλεση του έργου.

Αν ο ανωτέρω τεχνικός υπάλληλος είναι και προϊστάμενος της τεχνικής υπηρεσίας του Συμβουλίου Περιοχής, τότε αυτός θα ασκεί μόνο τις αρμοδιότητες του συντάκτη της μελέτης, ενώ τις αρμοδιότητες θεώρησης της μελέτης θα τις ασκήσει η οικεία ΤΥΔΚ. Τις δε αρμοδιότητες της επιβλέπουσας υπηρεσίας θα ασκεί η τεχνική υπηρεσία μέλος του Συμβουλίου Περιοχής που θα οριστεί από το διοικητικό του συμβούλιο και αν αυτή δεν υπάρχει, τότε πάλι η ΤΥΔΚ».

Το Π.Δ. 171/87 άρθρο 8 παρ. 6 το οποίο ισχύει και για τα Συμβούλια Περιοχής, αφού τα Συμβούλια Περιοχής αυτά θεωρούνται ως σύνδεσμοι. Δηλ. εδώ πλέον στο 171 τα Συμβούλια Περιοχής τα θεωρεί συνδέσμους, άρα ισχύει.

Τώρα διαβάζω το 191, το άρθρο 8 παρ. 6.

«Η επίβλεψη έργων των Συνδέσμων Δήμων και Κοινοτήτων Κοινοτικών και Δημοτικών και λοιπών Δημοτικών και Κοινοτικών Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου και Δημοτικών και Κοινοτικών Επιχειρήσεων από τον προϊστάμενο της τεχνικής τους υπηρεσίας, επιτρέπεται στην περίπτωση αυτή».

Ο προϊστάμενος της τεχνικής υπηρεσίας ασκεί μόνο τις αρμοδιότητες του επιβλέποντα που προβλέπουν οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου, ενώ τις αρμοδιότητες της διευθύνουσας υπηρεσίας ασκεί η τεχνική υπηρεσία Δήμου και Κοινότητας μέλος του Συμβουλίου που ορίζεται από το διοικητικό τους συμβούλιο και σε περίπτωση που δεν υπάρχει, η ΤΥΔΚ της Νομαρχίας.

Η. ΞΗΡΑΚΙΑΣ:

Περάσαμε τώρα σε μια πολύ εξειδικευμένη ερώτηση. Νομίζω ότι μπορούμε να κλείσουμε εδώ το θέμα. Ο κ. Πραγιάτης έχει το λόγο.

ΠΡΑΓΙΑΤΗΣ:

Μπορείτε κάλλιστα διαβάζοντας το 171 να δείτε ότι η διευθύνουσα υπηρεσία ή η επιβλέπουσα υπηρεσία, ξεχωρίζεται ιδιαίτερα για τα έργα των Δήμων, Κοινοτήτων και Συνδέσμων, για τα έργα των ιδρυμάτων και για τα έργα των επιχειρήσεων και αυτό που σας είπα πραγματικά ισχύει για τα έργα των επιχειρήσεων.

Η. ΞΗΡΑΚΙΑΣ:

Πριν σας ευχαριστήσω για την παρουσία σας εδώ σήμερα, κλείνοντας θέλω να κάνω δύο σχόλια.

Πρώτον, ότι δικαιωθήκαμε για την επιλογή μας να ασχοληθούμε με αυτό το θέμα. Έγινε ένας πάρα πολύ καλός διάλογος, νομίζω πάρα πολύ γόνιμος. Πολύ σύντομα θα απομαγνητοφωνήσουμε τα πρακτικά αυτά και θα τα στείλουμε σ' όλες τις Κοινότητες που σήμερα δε συμμετείχαν αλλά και στο Υπ. Εσωτερικών το οποίο πρέπει να τα λάβει υπόψη στο διάλογο αυτό που έγινε στη Μαγνησία γύρω από το ρόλο της ΤΥΔΚ και γύρω από το μέλλον της στους νέους θεσμούς Τ.Α.

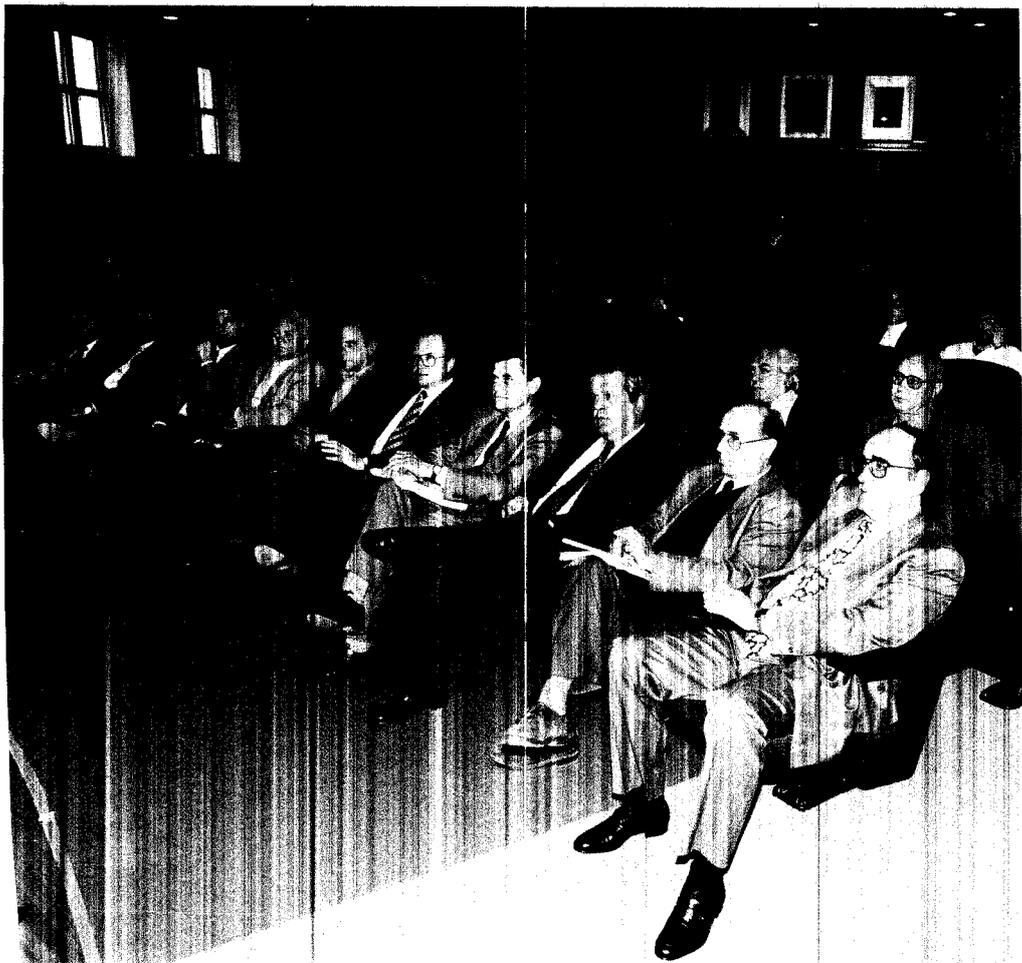
Σαν συμπέρασμα βγαίνει ότι δε διαφωνούμε. Δεν διεφάνη η αντιπαράθεση που λέει ο κ. Πρίτζος. Αντίθετα όλοι είπαμε ότι η ΤΥΔΚ πρέπει να παραμείνει, πρέπει να ενισχυθεί. Νομίζω ότι όλοι επιμείνανε σ' αυτό.

Παράλληλα όμως τα Συμβούλια Περιοχής είναι επίσης μια αναγκαιότητα να προχωρήσουν, γιατί είναι όπως και εγώ τόνισα στην αρχή και όλοι τόνισαν, ο προθάλαμος της συνένωσης της Αυτοδιοίκησης. Αυτός ο κατακερματισμός της Γ.Α. στη χώρα μας πρέπει να εκλείψει αν θέλουμε να μιλάμε για βιώσιμους και αποτελεσματικούς ΟΤΑ. Και βέβαια δεν μπορούν να προχωρήσουν άμεσα σε δημιουργία τεχνικών υπηρεσιών, θα ξεκινήσουν με μια μικρή τεχνική υπηρεσία η οποία θα έχει άμεση σχέση με την ΤΥΔΚ σε σχέση π.χ. διευθύνουσας και προϊσταμένης αρχής.

Αυτά ήθελα να πω. Σας ευχαριστώ όλους θερμά για τη συμμετοχή σας και ιδιαίτερα όσους μπήκαν στο κόπο να ταξιδέψουν μέχρι το Βόλο.

ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΟΥ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ

26 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ - ΕΞΟΧΩΝΤΟΣ Τ.Κ. 483 33

Τ.Α. 26.113 FAX: 21944 - ΒΟΛΟΣ

Αριθμός Πρωτ.:

ΒΟΛΟΣ 28/4/1996

ΗΜΕΡΙΔΑ ΣΤΟ ΤΕΧΝ. ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ

24/4/95
Την Παρασκευή 24/4/95 το Σάββατο 25/4/95 με θέμα: "Ο ρόλος της Τεχν. Υπηρεσίας Δήμων & Κοινοτήτων (ΤΥΔΚ) στους νέους θεσμούς Τ.Α." πέρα διοργανώσε στο ΤΕΕ με τη συνεργασία του ΚΕΕΚΝΑΗ της ΝΟΜ. Αυτοδιοικήσεως Μαγνησίας και τη συμπράξη της ΤΕΔΚ.

Της Εφραίας της ημερίδας άνοιξε με χειρουργό του ο πρόεδρος του ΤΕΕ κ. Β. Κοτταρίδης ο οποίος μεταξύ των άλλων τόνισε: "Ζούμε σε μια αγορά με έντονη ανταγωνιστικότητα ενώ η χώρα μας έχει ανάγκη από μεγάλες και μικρομεσαίες επιχειρήσεις για να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις της αγοράς".

Διαβάσαμε τον 3ο όμιλο και παρατήρησε ένα καίριο συγκριτικό σημείο για Τ.Α. κατασκευαστικό - Ο ανταγωνισμός της πολιτικής εξουσίας και ο μεγάλος αριθμός των Σ.Π. αποτελεί για πολλές φορές δύο όψεις του ίδιου νομίσματος. Αυτό που ανέθεσε και συντήρησε το παραγειακό πολιτικό σύστημα της χώρας μας.

Εξαιρετική της Ν.Α. κυρίως αρμοδιότητες και σφραγίδες των Συμβουλίων Πόλεως (Σ.Π.) σε αναντίθεση στο ζήτημα για αποσπάρωση της πολιτικής εξουσίας και την ενδυνάμωση των Ο.Τ.Α. //

Ο πρόεδρος του ΤΕΔΚ Β. Κοτταρίδης τόνισε ότι τα Σ.Π. πρέπει να επισημάνουν με ταπεινές & τεχν. υπηρεσίες ενώ η ΤΥΔΚ πρέπει να συνεχίσει να προσφέρει τις υπηρεσίες της στους Ο.Τ.Α.

Από το Υπουργείο Εσωτερικών εκ μέρους του υφυπουργού Γ. Μπαϊράτη

ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΟΥ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ

2ος ΟΔΗΓΕΙΟΝ ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ Τ.Κ. 38. 33

ΤΗΛ: 23.173 ΦΑΞ: 21944 - ΒΟΛΟΣ

Αριθμός πρωτ.:

ΒΟΛΟΣ..... 199

Παραβρέθηκε και μίλησε ο Δ/ντής Ι. Πραχιάς και τόνισε ότι η ΤΥΔΚ παραμένει στην οφ/κή Διοίκηση και συνεχίζει να παρέχει τις υπηρεσίες της στον Τ.Α.

Ο Τ. Μαρτίνης μέλος της Δ.Ε. του ΤΕΕ μίλησε για το έργο της ΤΥΔΚ και τόνισε ότι πρέπει να επεκταθεί με προβλεπόμενα έσοδα πρέπει να δημιουργηθούν νέες τεχν. Υπηρεσίες στα Σ.Π.

Μέλη του από το νομαρχικό ΤΕΕ το μέλος της Δ.Ε. Ρούλα Ξαρχάκου, ο πρόεδρος της ΤΥΔΚ Μαγνησίας Σπύριος Γιάννης και ο πρόεδρος του ΝΕΟΚΗΜ κ. Μούκος.

Παρευθόνατες έγιναν από τους βουλευτές Ροδόλη Ζήγου και Βανόλη Νάκου, οι νομ. σύμβουλοι κ. Πρίντζος, Ευμορφόπουλος κ. Δαυρηιώτης, ο δήμαρχος, Ιωάννης Κ. Τσίρος ενώ αναδείχθηκε ένας αδελφός "γενναίος" διακόζης με τη συμβολική πρόκληση προέδρων κοινοτήτων.

Παραβρέθηκε επίσης ο προϊστάμενος της ΤΥΔΚ Χαρίσης ο αντιπρόεδρος κ. Μπαρής, ο αντιδήμαρχος κ. Δανιλοπούλος και πολλοί εκπρόσωποι κοινοτήτων του Ν. Μαγνησίας.

γραφ. τμήμα